

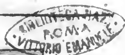
MUSARUM
Anglicanarum
ANALECTA:

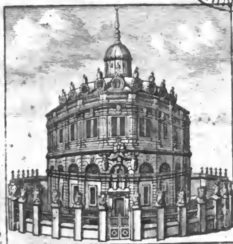
SIVE,

Poemata quædam melioris notæ, ſeu hactenus Inedita, ſeu ſparſim Edita, In duo Volumina congeſta.

Editio ſecunda priore multò Emendatior.

VOL. I.

OXON.

E Theatro Sheldoniano, Impenſis *Joh. Croſley*,
An. Dom. M.DC.XCIX.

Imprimatur,

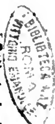
JONATH. EDWARDS

Vice-Can. Oxon.

Aug. 26 1691.

Ad LECTOREM.

CUM *in medium ubique afferantur selectiores* Italorum Scotorumque Musæ, *& apud cæteras, pene quotquot sunt,* Europæ *gentes, Suas pariter edendi, mos obtinuit: Hâc te, Lector benevole,* Anglia *donat Anthologia, ne ipsam à Literato etiam orbe penitus divisam putes.*

Qua super paucis monendus es. Primum placuit ut loca, si quæ subinde essent obscuriora, Notis illustrarentur. Istud autem animi consilium mutatum iri non ægre feres. Quippe qui, iis omnibus quibus nostrorum & retrò paululum temporum Annales vel parum innotuerint, Nimium istuc & supervacaneum essemus facturi; cæterum eorum captui quibus omnino erant ignoti, vix ac ne vix Satis.

Quod ad Collectionem attinet, pauca admodum, uti speramus, hic irrepserunt, quæ non inter præstantissima Nostratium Poetarum carmina jure merito annumerentur:. Et quæ non accuratissimis Veterum Poematis proximum (licet procul) locum obtineant. Mereantur tecum aliquam gratiam Alia (cujusmodi sunt non pauca) quæ Nova prorsus, Alia, quæ licet olim typis excusa sint, Rarissima tandem in manibus teruntur.

Quin tu, quisquis es, Lector Cantabrigiensis, *levius indignabere, quod paucula quædam jure vel injuria inserantur, quam quod multa (quippe quorum*

nulla apud nos facta erat copia) quam accuratissima hic desiderentur. Itaque in votis est, ut quod nobis non licuit, Teipsum asseras & vindices. Sin id tibi non operæ pretium videbitur, grates merebere, si quæ luce digniora æstimantur, ad Bibliopolam *nostrum transmiseris, ut à Nobis in sequentibus voluminibus præstetur.*

Quod si denique Catachresin sonet vel ipse Libri Titulus, dum Raphaelis Thorii, *in transmarinis nati, carmen* Musis Anglicanis *ascriptum videas; id nobis eo lubentius ignoscendùm putes, tum quia ab infantulo hic enutritus vixit scripsitque, (& cuicunque telluri Originem,* Angliæ *certe Poesin debet) tum quia ejus carmen quod à Plurimis in deliciis ponitur, nec Tibi prorsus injucundum fore confido. Sin Peregrinum cogites, Hospitii & Amicitiæ jure, apud* Anglos *semper sancto, fruatur.*

TABULA

TABULA

Indicans Lemmata unà cum Paginis Autorumque Nominibus, quorum nonnulla suis locis desiderantur.

Carmen

ERRATA.

Pag. 44. *lin.* 14. *leg.* circumvolitat. *p.* 47. *l.* 7. *leg.* Musca. *p.* 62. *l.* 20. *leg.* Omnia. *p.* 70. *l.* 1. *leg.* Edvardique & cætera. *p.* 95. *l.* 17. *leg.* Speculo. *p.* 136. *l.* 23. *leg.* adverso nunc flumine. *p.* 224. *l.* 17. *leg.* Salus. *p.* 246. *l.* 7. *leg.* volat.

MUSÆ

MUSÆ ANGLICANÆ.

Heroes Britannici.

QUem laude dignum, Calliope, Virum
Ornare geſtis? quem tibi barbito
Heroa ſumes, quem canoris
Diva Deum reſonare chordis?
Veſter, Britannorum impavidum genus,
En veſter ibo per juga Cynthio
Dilecta, Cirrhæoſque colles
Aoniæ novus hoſpes undæ.
Se pandit ingens area—Seu libens
Equoſque curruſque Arviragi ſequar,
Neronianos ſeu furores
Ulta, vocet Boadica Muſam.
Io Triumphe! plauſibus æthera
Accende gaudens Albion, & Tuo

Gratare Conſtantino, utrique
Grande decus, columenque mundo
Enixa Prolem: Vindice quo, fides
Mœſtum tenebris exeruit caput,
Et regiæ intertexta lauro
Crux domitum viguit per Orbem.
Nec te ſilebo, Caſtalidum parens
Alfrede, turbæ Nomen amabile
Semper togatæ, dum vigebit
Saxonicis [1] *Rhedycina* muris.
Extrema *Dani* funera conſpicor,
Taboque Pulvinaria *Cimbrico*
Manantia, & cæſum maritæ
Colla ſuper trepidare ſponſum.
Victoriæ ingens fœmineæ decus!
O parta multo ſanguine gloria!
O grata libertas, & externi
Albion impatiens tyranni!
Arthurus ut me præcipitem rapit!
Circum ſedentûm non ſuperabili
Stipatus Heroum coronâ, &
Armigero metuendus *Orbe*!

1 *Oxonium.* Rhid-ychen *enim Antiquis Britannis idem ſonabat ac apud nos hodie* Ox-ford.

Quali

Quali frementem turbine *Cappadox*
Urget *Draconem*! Quantus in arduam
Aſſurgit haſtam! Quo ſupini
Enſe ferit ſpatia ampla dorſi!
Agnoſco Sponſæ virgineos metus,
Et miſta fuſis gaudia lacrymis;
Suſpirat, & ſoſpes perempti
Ora pavet, rabiemque monſtri.
Hic clarus armis: Sed Pietas tibi
Edvarde, laudi eſt, & medicæ manus;
Seræque derivata proli
Vis tumidis inimica ſtrumis.
Me major Ordo; majus opus vocat.
Fallorne? ſquallentem an video Thetin
Ardere flammis, & receptum
Angliacis *Gulielmum* arenis
Igni phaſelos tradere inutiles?
Nunc & revulſas montibus obvias
Errare ſylvas, Cantiumque
Armorico dare jura Regi?
Adjecta regnis ſceptra *Britannicis*,
Forteſque magni *Strongbovii* manus;
Victamque *Iernam* Fama gaudet
Perpetuis memorare faſtis.

 Tantis

Tantis Juventus orta parentibus
Cruore tinxit Lilia Gallico:
En rapta vexilla, & jacentes
Cressiaci ſuper arva campi
Francorum acervos! O utinam ſuis
Sic ſemper oris arceat horridum
Anglus Gradivum, nec cruenti
In Britonas ruerent Britanni!
Quis dicat, æquo quis lituo *Roſas*
Deprælliantes, regnaque mutuo
Colliſa ferro, & diſſidentes
Lancatriæ, *Eboracique* motus.
Henrice, ſalve: Tu medius truces
Utrinque nectis connubio domos,
Dulceſque Mavorti catenas
Injicis, Idaliumque ceſton.
O digna tali progenies toro,
Quæ frangat acres *Pontifici* minas,
Papamque cervici fatigatæ
Excutiat male contumacem!
Huic grata totos, ô mea Pieri,
Intende nervos; Tuque [2] *Domus* meæ
Nutrix juventæ, ter potentem
Ter fidibus celebra Patronum.

2 *Ædes Christi, quæ Fundatorem habuit* Hen. VIII.

Hîc

Hîc ſiſte curſum, Muſa--- Sed abripit
Eliſa victrix; *Flandria* ſeu vocet,
Seu claſſis *Hiſpanæ* tyrannus,
Exitii pretioſus emptor.
Cernas *Hoardum* tranſtra per & foros
Latè ruinam ſpargere fervidum,
Dracumque Ralæumque, & acrem
Frobiſerum, intrepidumque lethi
Greenvillum, Iberis navibus impigros
Miſcere fulmen, Nunc mare naufragas
Hauſiſſe puppes, nunc aduſtas
Ambiguo periiſſe fato!
Inſanientûm murmura civium
Martemque feralem, & populi minas,
Et decoloratas cruore
Angliaco galeas, & arma
Nondum expiatis ebria cladibus
Mando tenebris. O *Carole*! ô gravis
Fortuna regnantum! Britannæ
O decus Opprobriumque gentis!
Quas ſæva Patri diſcidit Atropos
Addat reverſo *Carolidæ* dies,
Anniſque Tithoni rependat
Dura fugæ mala, dura belli.

Quo te, *Albemarli*, pectine concinam!
Tu ſpem reducis mentibus anxiis;
Natumque, in hoc Victor, redonas
Diis patriis, Britonumque cœlo.
Ille, ille fidens *Saxonidum* genus,
Fœtamque crebris ſeditionibus
Thulen, & Hibernos feroces
Imperio regit unus æquo.
Hunc Nauta ſupplex, Hunc maris arbitrum
Summiſſa adorat carbaſus: Hunc colit
Quicunque Germanum laceſſit
Heſperiâ pelagus carinâ.
Hinc inde parent æquora *Carolo*;
Quo Te minorem dum geris, imperas
Jacobe, ſortitus tridentis
Æquorei ſocios honores.
Sic Pulchra Ledæ progenies ſalum
Juncto protervum Numine temperat;
Sic nubium expers Africique
Sidereos colit Unda fratres.

Fr. Herbert Arm. ex Æd. Chr.

BELLO-

*BELLOSITUM:

SIVE

De Regione OXONIUM *Circumjacente.*

PHœbe, ſequor quocunque vocas, jam plena furori
Vela dari mens geſtit, & imo pectore totum
Ferre Deum, Delphoſque tuos. Mihi numen amicum
Jam licet & faciles ſperare in vota Camænas
Annua facturo dilectæ juſta Parenti
Oxonio, ſedes Muſis ubi fata quietas,
Immotaſque coli per ſæcula longa dedere.
Vos quoque fælices animæ, ſimulachra piorum
Functa Poetarum, Elyſiâ qui valle recepti
Antiquos meliori iteratis carmine cantus;
Siqua ſubit veterum compôſtis cura laborum,
Nec pereunt ingrata vacantibus otia, dignos
Inſpirate animos, genioque accendite veſtro.
Qualem Pieriâ ſpirant meditata ſub umbrâ
Carmina, vel qualis ſæpe eſt conſidere viſus
In lucis, *Redycina*, tuis, cum læta canentes
Cingit, amans vatum, Laurus; Phœbique ſacerdos
Excutit inſolitos divinâ mente furores.

* Oxonium ab *amœno ſitu antiquis authoribus ſic dict.*

Egeria optaſſet ſimiles ſibi Diva receſſus,
Cum Romana pio dictaret ſacra marito,
Æternamque novis fundaret legibus urbem.

Nec te, perpetuæ cuſtos malefida faviſlæ,
Ilia, quam Tybris madidis amplectitur ulnis,
Quamvis Tybrin amas, & toto gurgite merſa,
Cæruleos, læſi memor ignis, proluis artus,
Aſcriptam nymphis tulit *Iſide* gratior amnis,
Iſide, quæ curvos Mæandri imitata meatus,
Laſcivis ludit gyris, curſuque perenni
Volvitur, & notis uda imprimit oſcula ripis.

Nullæ in fronte minæ, nec formidabile lumen:
Par vitro color eſt, nec enim tam læve relucet
In thalamis ſpeculum, quo formæ conſcia virgo
Componit vultum; quoties ſpectabilis arte,
Regali ſpecie miſeros accendit amantes.
Aſt ubi collectos gravidis ex nubibus imbres
Concipit, & pleno præceps exuberat alveo,
In prata expatiatur ovans, lætæque relictâ
Surgunt, & pingui rorant uligine glebæ.

Sic cum laxatis excurrit Nilus habenis
Impatiens riparum, & ſiccis incubat arvis,
Mox induta novo tellus Ægyptia cultu
Ridet, & authorem teſtatur fertilis annus.

Nec,

Nec, *Cherwelle*, tuos mea Musa tacebit amores,
Quem divortia longa, & inextricabilis error
Per varias rapit ambages, & in *Iside* perdit.
Hîc aliquis vates vacuâ resupinus in umbrâ
(Quam densæ præbent salices, & cana salicta)
Fluminis Alphei veteres ex ordine flammas
Narrat, & indefessa tuos, Arethusa, labores;
Dum cursum acrius urget, & incandescit eundo,
Donec miscet aquas, junctisque amplexibus hæret.
Jamque ubi committunt fluctus *Cherwellus* & *Isis*,
Utroque irrigua, & lætis cincta undique ripis,
Bellositi se longe ostentant mœnia, pulchro
Conspicienda situ: non illic nubilus aër
Spirat, & infecto spargit contagia cœlo;
Sed puri lucent soles, radiisque vapores
Eliciunt nocuos, pestisque alimenta futuræ.
Non hîc morborum facies diversa, medentes
Incertos ludit perdendi mille figuris;
Nec properata venit, solâ se victa, senectus.
Tali se vultu Saturnia regna tulere,
Cum Zephyri circum plausere tepentibus alis,
Et lætos ver perpetuum exhalavit odores.
Has olim sortes æquâ Deus annuit urnâ,
Augurioque ratas certo firmavit Apollo,

Qui

Qui ſibi ſacratas cum ſupra conſtitit arces,
(Seu tum prima loco poſuit fundamina victor
Mempricius, pulſaſve *Aluredi* nota Camænas
Reſtituit virtus, ſenium cum triſte ſubirent,
Poſtquam præcipiti *Danorum* invecta procellâ,
Horrida barbaries & Cimmeria incubuit nox ;)
Dixerat hæc, aut hæc potuit dixiſſe videri.

O longe, *Redycina*, mihi natalibus arvis
Et Delphis prælata meis, ſi rite jubenti
Vera dedit reſponſa adytis cortina recluſis,
Hîc mihi conceſſum eſt fatis melioribus ævum
Tranſigere, & viridi longum florere juventâ.
Nec mentita Deum referam ludibria, myſtis
Sed ponar tutela novis, gentique togatæ,
Viva ubi dediſcent latebras oracula cæcas.
Hæc fortuna loci, pelletur finibus urbis
Dira lues, atro vultum ſuffuſa veneno;
Et raris comitata ibit Libitina triumphis.
Excludet morbos ſe vindice tuta, nec ipſa eſt
In titulos ventura meos medicina, ſed herbæ
Proſtratæ ſummâ paſſim tellure recumbent:
Verum herbas fœcunda feret, quas India novit,
Vel quas meſſor Arabs, cum falce laborat ahenâ
Vernus ager, cæſoque rigeſcunt palmite trunci.

Quin,

Quin, mihi si non vana fides, venientibus annis
Tempus erit (quanquam hæc animus meminisse recusat)
Cum tristes experta vices [1] antiqua Britanni
Imperii sedes, durisque exercita fatis,
Ore bibet sicco vitiatos ætheris haustus,
Infensum sensura Jovem; cum desuper arma
Corripiet desueta, gravesque recolliget iras.
Tunc gratus solis Designatoribus annus,
Pignora prosternet charo divulsa parentum
Amplexu, matresque inter lamenta peribunt.
Carolus interea divorum à sanguine longâ
Demissus serie, siquidem fortuna locorum
Non sua se premit, ambiguis erroribus actus
Hîc, ubi securis fecit Deus otia Musis,
Fessum inclinabit latus, hospitiumque recepti
Agnoscet *Nati*, fuerat quod *Patris* asylum.

Sic cum submersas texerunt æquora terras;
Et sine lege vagas pelago Neptunus habenas
Commisit, tutus Parnassi constitit arce
Deucalion, & quâ clades reparabilis arte
Nescius, invenit faciles in vota sorores.

Talia præsago quondam Deus edidit ore;
Dicta fides sequitur, circum undique largior æther

1 *Intellig. Pestis Londinensis.*

Latos

Latos perfundit campos, & amœna vireta,
Quantum acies extenſa poteſt luſtrare videndo,
Metirique vias; ubi centum in valle reductâ
Obſcuri latitant vici, vultumque modeſtum
Fronde tegunt nemorum, & ſylvis conduntur opacis.

Non aliter niveo complectitur æthera gyro
Circulus, & cœlum ſplendeſcit lacte ſereno;
Mille micant hinc inde immenſo ſydera tractu,
Quæ tamen effugiunt oculos impervia noſtros.

Has umbras captare ſolet, cum turba togata,
Non ſemper tetricæ ſtudiis operata Minervæ,
Luſibus indulget; ſeu prono flumine ferri,
Seu magis adverſis juvat obluctarier undis.
Godſtovium ante omnes [2] monumento inſigne vetuſto,
Quod pauca antiquæ ſervat veſtigia famæ,
Limoſis obſeſſum ulvis, cannâque paluſtri.
Sæpius hîc priſci riſum movere Poetæ,
Qui, [3] *Roſamunda*, tuos donarunt carmine manes,
Carmine vix Hecubâ digno, triviiſque timendo.
Sæpe aliquis, cum ſtat coram lacrymabilis urna,
Multa diu ſecum evolvit, cauſaſque requirit,
Mota quibus thalamo ſuper *Eleonora*, veneno

2 *Superſunt hic Antiquâ Monaſterii reliquiæ.* 3 *Roſamunda* Pulchra *dict. apud Godſtovium ſepulta eſt, ubi etiam carmen extat famoſum in Puellæ mortem rythmis concinnatum.*

Suſtulerit

Suſtulerit fato meritam meliore perire;
Contemptos nimis ulta toros, tædaſque jugales.

Haud procul excelſo tollit ſe vertice moles
Regia, ſed ſolis jam conſpicienda ruinis,
Quas belli furor, & rabies fanatica fecit.
[4] Arx olim *Henrici*, vetito qui ſaucius igne,
Rivalemque timens vel in ipſa conjuge, flexus
Commiſit varios, ſinuoſoſque orbibus orbes
Impediit, ſuus uſque adeo juvat error amantes.

Nec Veneris tantum luſus ſpectare licebit,
Dædaleæ artis opus; ſunt & ſua ſacra Dianæ,
Suſpenditque humeris inflexum Delius arcum,
Hîc ubi in immenſum ſpatioſo limite *ſaltus*
Porrigitur, trepidoſque agitata cubilia cervos
Excutiunt latebris, ruit irritata canum vis
Spe prædæ, patuloque legit veſtigia roſtro.
Protinus ingenti ſonitu nemus omne remugit,
Et ſimiles vicina modos reſonabilis Echo
Nympha loci reddit, quæ jam convalle ſub imâ
(Quam ſecat obliquo decurrens tramite rivus)
Conſidet extremæ captans veſtigia vocis:
Credideris Narciſſum iſtis immergier undis.

4 *Juxta Oppidum hoc* (*vulgo* Woodſtock) *Henricus Roſamondæ Labyrinthum extruxit.*

Hîc

Hîc etiam ô nullis obliviſcenda poetis
Chauceri domus, antiquæ domus hoſpita Muſæ
Uſque ſtat, immunis fati, viridiſque juventâ:
Sponte ſua erumpunt laurus, hederæque frequentes
Intexunt vernâ tecti faſtigia ſcenâ.

Sic poſt Thebanas ſupereſt illæſa ruinas
Una domus, fruiturque perenni Pindarus ævo.

Quin age, Nam facilem ſpondet tibi, Muſa, loquelam
Chauceri nomen; ſimilem tibi ſpiritus æſtum
Inſpirat, ſacroſque in vate reſuſcitat ignes.
Priſca refer, quotquot juxta hic monumenta ſuperſunt;
Geſtaque, ſupremaſque ducum teſtata favillas.

Quale apicem attollit *Rollonis* ſaxea moles,
Danûm opus aggeſtum; ſeu parti inſigne trophæi,
Seu, quod fama refert, medio in certamine primi
Diriguere duces, coopertis marmore membris,
Facta ſibi monumenta omnes manſura per annos.
Hîc, ne longa dies, & cæca oblivio rerum
Carperet heroum titulos, actoſque labores,
Annales fert terra ſuos, memoreſque recondit
Faſtos, immenſæ contracta volumina famæ.

Hîc regum oſtentant effoſſa numiſmata vultus,
Defunctoſque duces: vivo *Praſutagus* in auro
Fulget adhuc, juxtaque ſua requieſcit in urnâ

Con-

Contemptrix olim Latii *Boadica* Neronis:
Quam prope replentur lachrymis pellucida vitra,
(Quæ mæſti extremum tulerant ad funus amici
Indicium luctûs,) concretæ frigore guttæ
Luce micant purâ, & gemmarum fulgura vincunt.
Nempe ſibi pretium faciunt tam grande dolores.

Quid memorem qualis vicino *Alectus* in agro
(Cujus adhuc gaudet cognato nomine caſtrum)
Staret, & adverſis melior *Conſtantius* armis,
Cum viſa eſt hærere diu ſors anxia belli,
Cui daret imperium Romæ mundique regendum?
Talis erat rerum facies, cum fœdere rupto,
Alpinis demiſſa jugis tulit agmina Cæſar,
Eoaſque gener late Pompeius alas
Explicuit, ſuſpenſa quibus mox cederet armis
Roma ſtetit, tanti pretiumque & cauſa cruoris.

Teque, *Edoarde*, canam; magni nam conſcia partûs
Vagitus *Iſlipa* tuos audivit, alumnum
Quæ nunc regalem jactat, cuniſque ſuperbit.
Dive potens ſalve, tua quem colit omnibus ævis
Anglia, ſentit enim vires, fruiturque benigno
Numine, & agnoſcit medicæ miracula dextræ.
Creſcentes quæ vel tactu lenire tumores,
Et ſolitas alto capite excedentia moles

Tubera,

Tubera, compreſſit tamen, & ſubſidere juſſit.
Hac virtute inſtructa manus quæ ſceptra Britannûm
Temperat, & morbos regit, imperioque coercet.
Hoc olim Phrygio proles Semeleia regi
Præſtitit, ut ſimili florerent tacta metallo;
At *Carolum* ſuperi meliori munere donant,
Et divina manus, quod tangit, conſecrat aurum:
Inque ſuis opibus, quas fundo percoquit imo,
Sole magis medicum, totus ſe oſtentat Apollo.
Jamque tuum, quo Muſa rapit, ſequor, *Offa*, *Witehamum*
Qui poteras olim *Cambros* inhibere feroces,
Quos interclufit multo ſtructa aggere foſſâ;
Et pudor abſciſſæ, perrupto limite, dextræ.
Quis te laudabit digno *Beumontia* cantu
Normannûm ſedes, & avita palatia Regum?
Regale eſt quicquid video. Berecynthia mater
Incedit talis Phrygias turrita per urbes,
Divarum comitata choro, media ipſa ſuperbo
Ingreditur paſſu, & toto Dea vertice ſupra eſt.
Tale tuum feſtâ circumſtipata coronâ
Attollis, *Redycina*, caput; quodcunque repôſtum
Interiore nitet cultu, melioribus aris
Hoc ſupereſt, animis & ſola mente colendum.

Car. Finch ex Æd. Chriſt.

MENSA

MENSA LUBRICA;

Anglicè,

SHOVEL-BOARD.

ROboreus longo se porrigit æquore *Campus,*
Adsimilis *Mensæ,* Crebro Tibicine fultus,
Deviet à justæ ne quà Libramine normæ:
Hunc (ubi sepositis placuerunt otia curis,
Et coiëre, suæ quibus est fiducia dextræ)
Pervolitant specie nummorum, *argentea* Turba,
Orbiculi, & vario celebrant certamina cursu.
Romani credas spatium te cernere *Circi;*
Aut stadium *Elei,* lustro redeunte, *Tonantis.*
Utque *Coloratas* mirata est *Roma Quadrigas,*
Et *Prasino, Venetoque* suo sua factio plausit;
Sic & nos pictæ studia in contraria scindunt
Laminulæ, & teretis facies non una *Metalli.*
Hinc favor, & *Partes;* strepitu cava personat *Aula:*
Ira procul malesuada, & Rauco gutture Rixa.

At *Tu,* qui prima ordiris certamina, *Mison,*
Compressum extremis digitis, & pollice summo,

Deinde ita libratum, tantundem ut diſtet ubique
A facie *Tabulæ*, vi prorſum impellito *Diſcum*,
Vi modicâ; namque hîc non bruto robore, quantum
Conſiliis opus eſt. *Leges* ante omnia diſce,
Et ſervare *Modum*. Nam ſi violentior ibit,
Emenſo *ſtadio* præceps ruet, *Alveus* illum
Excipit extremæ commiſſus margine *Menſæ*,
Sandapilæ ſimilis, duroque immitior *Orco*,
Unde datur reditus nulli, ſors omnibus una;
Seu Plumbi ignavi Maſſa eſt, ſeu divitis *Auri*.

Sed neque, ſi pœnam meruit temeraria Virtus,
Segnities placeat; dextram comitatur inertem
Et pudor, & riſus, caſſique infamia jactûs.

Eſt quæ tranſverſam diſtinguit *Linea* menſam;
Hanc ſuperare tibi ſit cura; nec ardua res eſt:
Namque avido diſtat de quo modò diximus alveo,
Quantum bis *Cubitus*, *pes* ter repetitus, adæquat.

Nec ſeptum hoc ſuperâſſe ſat eſt, contemnitur hoſtis
Qui timet, & tutâ pavidus ſubſiſtit arenâ:
Pergendum porro; ille meis fervente *Duello*
Militet auſpiciis, vere ille *Argenteus orbis*,
Et dignus ſplendore ſuo, qui *Carcere* pernix
Evolat, & (curſum accendens tenui ſtridore)
Lineolam poſt ſe linquit, neque Limine *Campi*

Con-

Contentus, ſummâ gaudet conſiſtere *Metâ.*
Illum hoſtes oculo obliquo videre, graduque
Dejicere, & merito certant ſpoliare *Triumpho:*
Sed ſocii fido circumſtant agmine, Terga
Claudentes, & utrumque latus, vitamque ſodali
Morte ſuâ redimunt: toto dum tinnula *Campo*
Bella ſonant, *Virtus, Dolus, Ars, Sors,* omnia miſcent.
 Præcipue quando emiſſus Moderamine certo
Orbiculus, ſpatio ſummo ſeſe inſinuavit,
Diſtat ab extremâ bino quod *Pollice, Menſâ;*
Huic geminum decus, hic *Miles duplicarius* eſto.
 At ſi quis multum Virtuti fiſus, & arti,
Fatalem *Alveolum* haud metuit, *Tabulæque* ſupremæ
Hæſit, & eminulus ſubjectum deſpicit *Orcum,*
Intrepido vultu veſtigia pendula librans;
Huic ſummum eſt pretium, Triplici hic præfulget
 honore.
Qui ſi oppugnatus, nuſquam ſtatione receſſit,
Servavitque locum, neque deflevere cadentem
Mœrentes ſocii, plauſu ſuper æthera tollunt.
Stat juxta, & niveis *Victoria* concrepat alis.

Tho. Maſters, A. M. Nov. Coll. Oxon. Soc.

In Libellum Viri Clarissimi Tho. Hobbii, De Naturâ Hominis. 1650.

QUæ magna Cœli mœnia, & tractus Maris,
Terræque fines, siquid aut ultra est, capit;
Mens ipsa tandem capitur: Omnia hactenus
Quæ nosse potuit, nota jam primùm est sibi.
Accede, Lector, disce quis demum sies;
Et Inquilinam jecoris agnoscas tui,
Quâ propius hæret nil tibi, & nil tam procul.
Non hîc Scholarum frivola, aut cassi logi,
Quales per annos forte plus septem legit,
Ut folle pleno prodeat, rixæ Artifex;
Vanasque merces futili linguâ crepet:
Sed sancta rerum pondera, & sensus graves;
Quales parari decuit, ipsa cum fuit
Pingenda Ratio, & vindici suo adstitit.
Panduntur omnes Machinæ gyri tuæ,
Animæque Vectes, Trochleæ, Cunei, Rotæ;
Quâ concitetur arte, quo sufflamine
Sistatur illa rursus, & constet sibi:

Nec,

Nec, si fenestram pectori humano suam
Aptâsset ipse Momus, inspiceret magis.
  Hîc cerno levia Affectuum vestigia,
Gracilesque Sensûs lineas; video quibus
Vehantur alis blanduli Cupidines,
Quibusque stimulis urgeant Iræ graves.
Hîc & Dolores, & Voluptates suos
Produnt recessus; ipse nec Timor latet.
  Has nôrit artes quisquis in foro velit
Animorum habenas flectere, & populos cupit
Aptis ligatos nexibus jungi sibi.
Hîc Archimedes publicus figat pedem,
Siquando regna machinis politicis
Urgere satagit, & feras gentes ciet,
Imisque motum sedibus mundum quatit:
Facilè domabit cuncta, qui Menti imperat.
  Consultor audax, & Promethei potens
Facinoris, Anime! Quis tibi dedit Deus
Hæc intueri sæculis longè abdita,
Oculosque luce tinxit ambrosiâ tuos?
Tu mentis omnis, at Tuæ nulla est capax.
Hâc laude solus fruere: Divinum est opus
Animam Creare; proximum huic, Ostendere.

Rad. Bathurst, A. M. Coll. Trin. Oxon. Soc.

Gratulatio Pacis cum Fœderato Belgio *stabilita*, Cromwello Protectore. 1654.

SIc, dum in Charybdim flumine adverso ruit
Hinc inde Pontus, inter & rupto fremens
Uterque gurges impetu sorbet rates,
Ipsumque crebro verberat fluctu Jovem;
Mox, per Sicanum lene labentes fretum,
Coeunt amici, & unus Oceanum petunt;
Nec quis secundus dixeris, nec quis prior.
Gaudete cives; vestra sic agitur quies
Potior Triumphis; mille post pericula,
Et mille mortes, discite ô quot sint mala
Quæ sola compensare Libertas potest.
Heu! Quanta lucri, quanta gloriolæ est sitis,
Sufficere cui nec maria, nec sanguis queant!
Utrinque gentes æmulæ in cladem ruunt;
Venti laborant onere; Neptunus gemit,
Et se fatetur ponderi tanto imparem:
Xiphiasque, Physeterque, jam moles suis
Immaniores dum vident, vinci timent.
Tum fulmen exit machinis crebrum intonans;

Ma-

Majusque fulmen, ardor atque iræ virûm,
Oculis micabat; territat pontum fragor,
Et dormientem littori Phocam excutit,
Mitisque delphin, tale dum spectat nefas,
Pertæsus hominum, nota deseruit vada.
Grandævus horret Nereus, Nymphæ pavent,
Et viridis algâ Phorcus occuluit caput.
Nudata queritur regna Tartareæ ferox
Dominator aulæ, & pervium superis vident
Manes Barathrum, seque jam lucis pudet.
Semiusta fluitant corpora, & laceræ trabes,
Et cuncta miscent fumus, & flamma & fragor;
Unusque rerum est vultus, & Nullus — —
Viden? Per altum multus Halcyon volat?
Subito silescunt æquora, & ponunt minas:
Tu, Magne, solus hæc potes; Mavors tibi
Submittit ipse frameam, & Æquoreus deus
Suum Tridentem; ac gestiunt tanto Arbitro.
Salve ruentis Imperî stator; tuum est,
Quod nec rapaces metuit imbellis Toga,
Pietasque castris exulans aliis procul,
Vestra inter arma dulce * præsidium invenit.

* *Jam enim Monarchiæ, Academiæ, Ipsique ordini Ecclesiastico ruinam intentabant Fanatici: quibus pro tempore obstitit Cromwellius.*

Sic

Sic macte semper; inter & Lauros tuas
Mitior Oliva crescat; ut Nobis bonus,
Aliisque magnus audias: dum, Te Auspice,
Fretum Britannum majus Oceano cluet.

R. B. A. M.

In Serenissimum Regem Carolum II. Britanniæ *suæ restitutum.* 1660.

Quis novus hic Cæsar, siccâ qui Pace Britannos
Subjugat, &, *Bruto* saltem *hoc* plaudente, triumphat?
Quem non Ira minax, ultorve in Prælia Mavors
Asperat, armorumve ferus circumsonat horror;
Sed tranquilla Quies, niveisque Jugalibus ambit
Dia Salus, plenoque arridet Copia cornu.
Agnosco *Carolum*: en, quantus de fronte serenâ
Fulget honor! quæ stat juvenili gratia vultu!
Alme veni tandem, tardosque in vota precantûm
Absolvas superos, dilapsaque lora potenti
Sume manu; tibi cum Lymphata atque Enthea turba,

(Omnia

(Omnia quæ vertit sese in miracula Regni,
Hydramque, Tigrimque trucem, informemque Chimæram)
Jam cedit, cassoque jacet defecta furore.
Grate veni, &, quamvis toto tibi serviat antro
Æolus, & Dominum Nereus petat omnibus undis,
Sit potior quæ te Populi vehit aura, nec ullo
Pleniùs, aut meliùs tumeant tua Carbasa vento.
Aspice, ut occludat venienti urbesque viasque
Importunus amor, dum plebs, quæ fecerat Hostis,
Officiosa facit, nimioque Rebellis Honore est.
Jam neque genua labant senibus, nec tarda prodagra
Distinuit captos; pueri, imbellesque puellæ
Accurrunt, mediisque audent se immittere turmis:
Dumque triumphales rutilant per compita flammæ,
Accenduntque domos, circum præcordia gliscit
Major flamma viris, mentesque impensiùs ardent.
Felices! queis te, postquam superata Deorum est
Invidia, & sævi longa inclementia fati,
Divulsum dulci à patriâ, aspectuque tuorum,
Contigit excipere, atque oculos lassare tuendo.
Scilicet huic fueras olim servatus honori,
Depositum fatorum, ut dextræ robur adultæ

Susti-

Sustineat triplicis nutantia pondera Sceptri.
O Cœlo dilecte nimis, quem fessa reposcunt
Imperia, ô magnis nequicquam erepte periclis,
Si non afflictis tanto in discrimine rerum
Creveris, & patriæ te suspirantis in usus.
Hoc erat, hoc unum tantis natalibus addi
Quod licet, & Divo genitori fata negarunt;
Ut cùm te extorrem Deus & fortuna noverca
Jusserit ignotasque vias, atque aspera rerum
Tentare, & mores hominum monstrârit & urbes,
Pulchrior exurgas tandem, emeritusque laborum
Nunc vigeas magis, & splendor tibi crescat ab usu:
Surculus ut sterili qui dudum immarcuit agro,
Dum rigor immitis Boreæ, morsusque ferarum
Infestant, & adhuc geniales improba succos
Terra negat, roremque invidit Jupiter almum;
Jam locuplete solo susceptus, & ubere glebæ,
Lætior emergit, fructusque umbramque salubrem
Impendit populis, & vertice sydera tangit.
Sic adsis (Rex magne) tuis, multumque peritus
Edoceas artes quas *Rhenus* dives & *Albis*
Scire dedit; quicquid versuto in pectore volvit
Gallus, & *Austriacus* geminâ deliberat aulâ:
Sic adsis, cui nec fractos emolliit artus

De-

Desidia, aut animum pellacis peste veneni
Corrupit tenero falsa & fucata Voluptas:
Sed firmat sors dura virum, studiisque severis
Finxit, & accendit generoso pectus honore.

Per lusus alii, phalerataque gaudia tendant
Ad Sceptra, &, se non capientes, regna capessant;
Huc tua te Virtus vocat, & Diademate cingit,
Datque tenere Manu, quem Mente intelligis, *Orbem.*

Rad. Bathurst, M. D.
Coll. Trin. Soc.

In Obitum Celsissimi Principis Henrici *Ducis* Glocestrensis. 1660.

HActenus, o socii, plausus & gaudia * toto
Ferre sinu licuit, passisque admittere velis;
Hactenus haud ulla maculatum nube serenum
Vidimus, atque hilares cœlo decurrere soles:
Utque salutiferam toties qui sumpserat offam
Nulla venena illi, neque pocula dira nocebant;
Nos ita nec luctus, nec sors mœstissima tangit.

---

* *sc. Ob Nuperum Regis* Car. 2. *Reditum.*

Atta-

Attamen hæc inter, quanquam furialis Erinnys
Cesserit, ac nostro Mavors procul exulat orbe,
Et repetit Gothos, & Bistonas horridus armis;
Quanquam jam longum ignotas inviserit oras
Libertas, & Virgo redit, Carolinaque regna;
Dum nec adhuc lachrymas natorum in funere mater
Ferre scit, & nemo tristis, nisi proditor, audit;
Huic uni saltem juvat indulgere dolori.

Quidni etenim? cum jam spes terræ, curaque Cœli
Ipse suis cœpit Carolus diffidere Divis:
Quem quia fata jubent Regnum pro Fratre pacisci,
Et simul ad sua sceptra vocant, Dextramque recidunt,
Ditior Exilio fuerat, cum fidus Achates
Ascaniusque idem coram stetit; ille per omnes
Ire comes quondam terrâque marique labores;
Illius haud unum dederat præsentia regnum:
Quam cum Parca negat Carolo, non amplius ipsum
Centum * Oratores, centum solantur amici:
Jam nec ab occiduis prænobilis Hospes Iberis
Gratus adest mœsto; neque gratior advena Ponti
Leniit infandos formâ omnipotente dolores,
Diva Soror, postquam occubuit charissimus Heros,
Et tantos unâ temeravit morte triumphos.

* *Legati hinc inde missi.*

Sen-

Senserat Oceanus damnum, fluctusque sonoros
Plangebat domino; tremuitque Britannicus orbis,
Quanquam Cæsar adest; veluti cum maximus Atlas
Subduxit fessum Cœlo caput, horruit ingens
Machina, & attonitis pavitabat signifer astris.
Eheu! quam vario volvit mortalia casu
Instabilis fortuna, & cæco in turbine versat!
Hiccine qui fatis longum jactatus iniquis,
Ærumnarum undas toties, totiesque fefellit
Latrantes scopulos, contritoremque Caphareum
Præterit, ut patriis tandem sit naufragus arvis,
Et cadat ignavæ jam præda inglorio Febri?
At non talis erat, lætâ cum nuper in Aulâ
Grandior incessit, Nymphasque obliqua tuentes
Urebat vultu; vel, Equo sublimis & armis,
Ibat ovans per signa; Favor comitatur euntem,
Gloriaque Illustrem fulgenti circuit *Aurâ*:
Atque aliquis juxta, victori regna futuro
Destinat, inque animo disponit mille triumphos;
Atque aliqua, hæc, inquit, præstantis gratia formæ
Idaliam posset Cœlo deducere Divam.
Ille indignantem, & conantem plurima, frangit
Cornipidem; sive is gressus glomerare superbos
Aggreditur, pedibusve altas consurgat in auras

Ac-

Arduus, aut ſtratâ gravior ſubſultet arenâ:
Fervet opus, patuliſque efflantur naribus ignes.
Nam neque degeneres curas, arteſve pudendas
Excoluit, luxuſve dies, aut Alea noctes
Perdidit ambiguo ſuſpendens vota fritillo:
Sed nunc Jura Patrum, aut magni conſulta Senatûs
Excutit, &, dextro pollens moderamine linguæ,
Juſtitiæ griphos, rerumque ænigmata pandit.
Nunc & Militiæ leges, momentaque belli
Cogitat, & doctis deſignat prælia chartis,
Grande rudimentum, atque hoſti fatale futuro;
Quonam acies formanda modo, cum cornua Ductor
Explicat, aut ſtringit rurſum; quâ callidus arte
Opprimat incautum campis, aut ſaltibus, hoſtem:
Quæ ſtatuat Vallo ſpatia, & quali aggere muros
Oppugnet, quanquam ipſa intus feralis Enyo
Tercentum tonat ære globos, tot fulgurat Ætnis.
Quippe ſuas Illum docuerunt Teutones artes;
Credidit indigenam Hiſpanus: quin ipſa fuiſſet
Gallia faſſa ſuum, niſi quod minùs hoſpita, civem;
Surreptamque ſibi miratur Etruria linguam.
Ille & Naturæ vultus, arcanaque rerum
Semina, & immenſi volvit primordia mundi:
Noverat unde micant Stellæ, quo tramite Titan

Pal-

Palleat, & tristi squalent ferrugine Lunæ;
Cur trepidans Magnes dilectam vergit in Arcton;
Quid faciat ventos, fulmenque imbresque sonoros
Desuper intorquet terris; quâ lege movetur,
Et redit æternum sua per vestigia Tethys.
Magna quidem canimus, si non majora vocarent;
Et Pietatis honor, Verique innata Cupido,
Et Probitas, vitæque tenor sincerus, & olim
Inconcussa Fides Fratri servata, Deoque;
Quam, neque speratum diadema, artesve dolosæ,
Ipsa nec inflexit * Pietas. Hæc sanctus ab alto
Vidit, & exultans Genitor plaudebat Olympo:
Talia namque olim monuit, cùm staret ad aras
Aucturus divos, & jam suprema puello
Oscula libabat totum spirantia Cœlum:
Chare Puer, dixit, quanquam Fortuna Parentis
Non imitanda tibi, Pietas tamen usque sequenda est,
Et Recti custos animus, virtusque, laborque;
Et quæ sit potior Sceptris, reverentia Sceptri.
Hæc tu, magne Heros, imis mansura medullis
Imbibis, & sacro pendes dictantis ab ore;
Talibus auspiciis jam tum cœlestis alumnus
Crescis, & indigetis sequeris vestigia Patris;

* sc. Obedientia erga Matrem, Ipsum ad Papismum solicitantem.

Sed

Sed Carolo monstrante viam, qui fortibus altum
Perficit exemplis animum : tantusque videris
Exuperâsse hominem, & mortalem temnere sortem.

Tu tamen, ah! moreris; nec Te tua prodiga Virtus
Aut niveus decor, &, prolem testata Deorum,
Majestas, Orco eripuit; dum sordida terræ
Progenies pejore luto secura perennant
Secula, &, experti nimiæ fastidia vitæ,
Vix tum deficiunt; sic usque virescit & usque
Carduus infelix, & Lappa renascitur arvis;
Lilia, spirantesque croci, mollesque Hyacinthi,
Heu! cito diffugiunt, animasque sub æthere linquunt,
Ambrosias animas, nec spes redit ulla fruendi.

At vos, ô superi, quorum moderamine constant
Imperia, & nuper capiti suppôsta Britanno est
Tergemina, & nullo superabilis Hercule cervix,
Sed vobis minor, & vestris nimis obvia telis;
Si vel adhuc meritisque suis, cultuque suorum,
Henrico superesse datum est; si fortia facta, &
Multa viri virtus gemino usque in Principe durant;
O facite abreptæ pereant ne stamina vitæ,
Quin demptos Fratri superaddite Fratribus annos.

Rad. Bathurst, M D.
Coll. Trin. Soc.

***Gratulatio ob auſpicatiſſimum Sereniſſimæ Principis* Catharinæ *Luſitanæ Regi* Carolo II. *Deſponſatæ, in Angliam appulſum.* 1663.**

ITE graves longùm curæ, vultuſque ſeveri
Nubila, & atrati [1] terno jam funere luctus,
[2] Strigoſique dies; omnis cum Rege caleſcit
Muſa ſuo, & teneros pariter ſpiramus amores.
Fallor? an Heſperio labentem cardine Divam
Cerno procul? fugiunt nimbi, latéque renident
Omnia venturæ; dignataque pignore tanto
Æquora lenè tument: clavo ſedet arbiter Hymen;
Urget amor fluctus, & carbaſa ventilat alis:
Tum verò innumeros plauſus comiteſque, Britannique
Ingeminant, audit Tagus & Tarteſſia longe
Littora; clamori cœlum, ſcopulique, reſultant.
Jamque venit patriæ decus & jactura Braganzæ,
Spes Britonum; occiduâ toties quam Lampade Titan
Ambiit, Herculeaſque petit nunc [3] tardior undas:
Soſpes adeſt, veteres horrens cui Bruma rigores

1. *ſc.* Eliz. *Bohem. Reg.* Henr. *Ducis Glocest.* Mariæ *Pr. Arauſion.* 2. *Quadrageſimales.* 3. *Diebus ſc. ineunte vere, auctioribus.*

Deposuit, Zephyrusque tepentes molliit auras:
Quà movet illa pedem, pubescunt germine campi;
Narcissusque crocusque subit, Dominamque salutant
Undique Regales florenti culmine quercus:
Densati circùm populi venerantur euntem;
Illa beat conspectu Urbes, Agrosque serenat.
Fulgentem veluti cum Lunà argentea discum
Noctibus hybernis lætanti attollit Olympo:
Aut qualis rutilis cœlebs Hyperionis ales
Tendit iter pennis, nostri novus advena mundi;
Assurgunt omnes decori, vulgusque volantum
Per fudum strepit, & plaudentibus adsonat alis.
Vritur interea Virgo, lævâque mamillâ
Cæcum vulnus alit, veterisque haud inscia curæ
Quærit adhuc pretiumque viæ, finemque laborum:
Ilicet, auratâ quæ fixit utrosque sagittâ
Ocyor, occurrit *Carolus;* cui gressibus æquis
Majestas & Amor stipant latus; Illa repente
Mirari tam grande decus, speciemque Deorum
Oblatam, & pactos Cœlo sponsore Hymenæos:
Nunc & Cantabricos fluctus, horrendaque nautis
Monstra, procellosasque hyemes, ventosque minaces
Absolvit, tantique juvat meminisse pericli;
Digna quidem hæc merces, ob quam despexerit unà
Auri-

Auriferumque Tagum, Solisque cubilia Calpen.
Hæret in obtutu sponsus, Nymphamque pererrat
Luminibus Propriis, nunc primum Oculatus amator.
Colligit innumeros vultuque habituque lepores,
Incessumque notat qualis solet esse Dearum;
Quis sit honos Frontis, vegetis ut regnet Ocellis
Alma Pudicitia, & molles castiget Amores:
Jamque suos ignes probat, & bene credita Divis
Connubia, & vinclis stringi se gaudet in istis.
Quantus amor! quales thalami! non puriùs unquam
Prima Palæstinis sudant opobalsama ramis;
Nec delibatæ Nabathæis messibus auræ
Suaviùs aspirant; sic Nardo nubit Amomum;
Sic bene miscetur generoso Lympha Lyæo.
Desine jam, Cæsar, segnes incessere puppes;
Neu querere, ignavos ægrè quòd Cynthia menses
Volverit, & lentò processit signifer axe:
Grande moræ pretium est, quòd, Diis rivalibus, ultrò
Te Catharina petit; cui Jupiter ipse per undas
Mugierit, totoque inclusam perpluat auro:
Quam peteret Raptor, conjuratæque reposcant
Mille rates, spretisque Deis, & compare pulchrâ,
Demereat pomo feliciùs Arbiter Idæ.
Fortunate nimis! qui tot certamina fati,

Et varias Tellure vices, & tædia Ponti,
Feſſus [4] *Ulyſſæo* tandem ſolabere Portu.
Macte toro, & populis bellorum damna reſarci;
Quando tuo Venus orta mari, tuque (inclyte) gentis
Prolificæ, omnigenûmque audis regnator aquarum:
Sæpe tui inclamant, *Henricum* (Carole) debes,
Sæpe monent, debes nobis (Auguſte) *Mariam,*
Qui viſent patrios fato [5] meliore Penates.
Tu bonus & felix tot per diſcrimina Cives
Servâſti, nunc Ipſe crea; quartamque coronam
Sume tibi, cunctas cui deſtinat Anglia *Quercus.*

Tu vero ante alias ſuperis chariſſima Nymphas,
Quæ dudum in ſterili languebas frigida lecto,
Unius ætatis princeps, per ſecula mille
Nunc ævo ſacranda veni: Te *Carolus* ultrà
Eripiet fatis, poſtquam immortalia figet
Baſia, & afflabit gremio contagia Cœli:
Inde genus divûm ſurget tibi ſtemmate longo,
Ectypa Majorum ſoboles; *Caroluſque* puſillus,
Parque tui lætâ *Catharina* adoleſcet in aulâ:
Ille quidem Populos, ſed Reges Illa domabit;
Inſenſaſque acies, & ſceptra minantia ſceptris
Mulcebit vultu; patriis dominabitur undis

4. *Ob ſponſam Ulyſſiponenſem.* 5. *Quia ſc. Henricus & Maria poſt primum in Angliam appulſum mortui ſunt.*

Alter;

Alter; velivolasque arces per cærula ducens,
Eruet Eoo rutilantes littore Gemmas
Impiger, Hesperiique ortus rimabitur Auri:
Nascetur qui Barbaricos inhibere furores
Possit, & Odrysias Solymis depellere Lunas,
Jamaicæque Indos, & Mauros addere *Tingi*.

Ergo age; solve, sinu quos jam premis invida, Reges;
Túne etiam hos damnas tenebris, & carcere cæco,
Crudelis? quin rumpe moras, dum pronuba Juno
Ire jubet, Geniusque metus objurgat inertes;
Parque Jovi nostro Semele felicia condas
Sæcula, & (heu!) nimium fugientibus utere donis.
Quid juvat æternùm miseras disperdere noctes
Segniter, & vacui fastidia ferre cubilis?
Aspice ut obscurè nemorum per devia reptet
Virginitas ignava Hederæ, necdum illa sub auras
Emicat, aut humili squalens caput exerit umbrâ;
Tandem inopis pertæsa tori, si forte vel Arcem
Ætherei Jovis, aut proceræ robora quercûs
Strinxerit amplexu, & sensim insinuarit amores;
Protenus ad superas gaudet simul ardua sedes
Scandere, seque unà mirantibus induit astris.

Tu quoque jam discas quibus artibus alma perennet
Imperium Natura suum; te prodit amori

Ille decor vultûs, & non finit esse quod optas:
Nec pudeat cessisse; fuit castissima quondam
Penelope, sed Dulichiis se tradidit ulnis,
*Portia*que ingentem pellexit ad oscula *Brutum*;
Ipsa vides quoties vestro [6] sub littore Phœbum
Vespere anhelantem gremio Thetis excipit udo.
Omnia magnus Amor subigit, volucresque, ferasque,
Squamigerumque pecus gelidis accendit in undis:
Non illum effugiant Tigres, aut torva Leonum
Pectora; & indomiti, prostrato robore, Tauri
Hoc subière jugum, postquam illos dulce venenum
Perculit, atque ægras depascit flamma medullas.

Cede Deo, Nympha, & mites admitte calores;
Quandoquidem vernante anno redit ad sua Turtur
Murmura, & implicitis sponsalia vestra Palumbes
Concelebrant rostris, & jungunt oscula conchæ:
Ipsa parens rerum jam nunc tibi dædala Tellus
Turget, & arcanos fæcunda resuscitat ignes.
Conjuge te, viridante toro, jam rustica Phyllis,
Cum Corydone suo, similes meditatur amores;
Velitibusque choris primæ præludia culpæ
Exercet; Paphio juvenis dum fervidus æstro

6. *sc. Oceano Occidentali finitimo.*

Quassat

Quassat humum saltans, & terret tympana cantu,
Mordicus impingens teneris poppysmata malis.
Ducitur in thalamum hirsuto mactanda marito
Victima, & extremum Zonæ jam deflet honorem;
Atque aliqua è sociis tacitè petulantibus optat
Sic fieri tristis; dum mater gnara pericli,
Nequiter irridet, consolaturque timentem,
Vexatoque cupit filum [7] decrescere collo.
Ergo jubet noctisque minas, bellumque, virumque
Despicere, & medium fidens exporrigit unguem;
Jamque labantem animo, & trepidantem morte propinquá
Erigit, atque alios audet promittere soles
(Mirum!) & sæpe Deos habuit non vana faventes.
Vos etiam, illustres animæ, conscriptaque Divis
Nomina, queis Venus Uranie, & non altera flamma
Corda subit, quàm quæ Indigetum pia tempora circùm
Lambet, inextinctis cùm serò migrabitis astris;
Quos eadem [8] studia, & cingentes omnia classes,
Fœderaque, & gemini jungunt commercia mundi,
Nunc & Amor junxit; sedes queis præstat avitas

7. *Vide Catull. 60. de Thetide.* 8. sc. *Artes nauticæ & mercatoriæ, quarum Lusitani juxta cum Anglis studiosi.*

Ipſe Deus, pulſiſque dedit regnare [9] Tyrannis;
Vos eadem Natura vocat, reparandaque ſæcla
Tradidit; & Fati jubet inſtaurare ruinas.

Atque utinam hæc maneat nullis laxanda querelis
Copula; quin ſemper vobis nova gaudia ſurgant,
Semper primus amor: durent hæc feſta per ævum,
Seraque cognato celebrate Repotia Cœlo.

9. *Rebellibus hinc, Hiſpano inde Ejecto.*

Rad. Bathurſt, M. D.
Coll. Trin. Soc.

Tranſactio

Transactio Philosophica: Sive, Metamorphosis Atomistæ in Muscam.

IMperii sacros *Regina Scientia* fines
Fixerat, immensosque diu toto orbe triumphos
Inviolata egit, postquam fundamina certa
Invictus regni posuit *Stagyrita* futuri;
Et nullos hostes, ipsis venerabilis annis,
Invenit; donec tandem arma rebellia sumpsit
Ultima progenies, tantâque indigna Parente;
Quam fœdo (ut fama est) tulit Ignorantia partu.
Exulat hinc cum pace pudor, subiitque tyrannis,
Ingeniumque ferox, atque artes mille nocendi.
Vidi ipse immeritas animalia solvere pænas,
Tortor ut accessit Busiride sævior ipso,
Vivaque mox cultris præcordia nudat acutis.
Vidi ego perspicuis alia expirantia vitris,
Postquam vitales cesserunt follibus auræ,
Cum gemitu insontes animas simul exhalârunt.
Quis Divûm interpres dicat, quo numine læso,
Tam fera Tartareis pestis sese extulit undis:
Fortunæ incertis quæ casibus omnia ponit,

Lu-

Lucentesque polos, & terras æquore cinctas?
Nullus enim rector cœlesti fulminat aulâ,
Conditor ipse sui cœli; verum impete cæco
Particulas pulchrum Fortuna coegit in orbem
Quisque sibi Deus est, & habet sub pectore numen.
Quod si sacra parens periturum deserat orbem
Natura, & mundi moles operosa laboret,
Ingeniosa nigris sudabit turba caminis,
Et fornace suo omnipotens dabit omnia *Cyclops*.
Sensit ubi *Natura* sibi nova bella parari,
Ulterius non passa malum est, sed limina Divûm
Indignata petit, vestis quam candida circùm
Velavit, gemmis fulgentibus intertexta:
Exhibuitque procul, miris variata figuris
Astrorum motus, lunæ fratrisque labores.
Illa ubi sydereâ vestigia fixit in arce
Limen adit superûm, sacrâque ita voce profatur.
Nostra Syracusius fragili miracula vitro,
Cœlestesque senex audax cùm pingeret orbes,
Ornastis placido, Superi, cœlum omne cachinno:
Mirati his tangi mortalia pectora curis.
Prima quidem melior, Saturno rege beata,
Curarum immunis, quibus hæc nimis æstuat, ætas:
Nondum sollicitæ rerum cognoscere causas,

Mollia

Mollia securæ peragebant otia gentes,
Me varias volvente vices & lucis & anni.
Sed nova gens hominum,&malè sedula nata propago est,
Omnia quæ strepitu & studio perturbat inani;
Me sequitur vigil *ista* cohors, & mille fugacem
Impia scrutatur latebris, positoque pudore,
Longævam jactat se denudasse parentem.
Ast ego, dum nudum passim me exponere tentat,
Per labyrinthæos fugio pudibunda recessus;
Insequitur, juvat igne latere, requirit in igne;
Mox undis misceri, & sedula quærit in undis.
Imâ sæpe etiam volui tellure recondi,
Cogor at effossis iterum remeare metallis.
Mox etiam aereo volitans super æthera curru
Detegor, & tenues librantur lancibus auræ.
Sæpe vel arboreo quæsivi in cortice sedem,
Nullam turba mihi dedit imperiosa quietem.
Prensanti similem, similem jam jamque tenenti,
Per varias rerum species, perque omnia duco
Nondum intellecta. & vanâ spe ludo sequentem.
Quin turbam hanc justas jamdudum,O Numina,pœnas
Solvere stultitiæ fas est, mentisque profanæ:
Non etenim quivis, alti licet incola cœli,
Omnia Naturæ poterit secreta referre.

Allen-

Assensere Dei, solio cum Jupiter aureo
Alipedem, ut pœnas sumat, jubet ire ministrum.
Aera per medium paribus Cyllenius alis
Labitur, & doctas Sapientûm contigit ædes.
Tum densam nebulam circum se fundit, & intrat
Per medios, studia explorans, neque cernitur ulli.
Interea primus qui voce silentia rupit,
O socii, exclamat, nobis nova gloria surgit,
O quantum *Natura* novæ jam cesserit *Arti*!
Debilis est oculorum acies, & corpora parva
Vix imperfecto pertingit acumine visus;
Conspicienda dabit minima hoc mirabile Vitrum,
Quodque manu tenuit, Vitrum porrexerat ultro.
Forte levi circumvoliat dum musca susurro,
Tramiteque incerto spatiosam circinat aulam,
Hærebat tandem, de summo pendula tecto.
Ecce aliquis subito graciles ex ære catenas,
Retiaque & laqueos, tales quæ fecit in usus,
Applicuit, muscamque tenaci compede vincit.
Inde interposito spectant miracula vitro,
Mirantur molem immensam, atque immania membra;
Igneus ardor inest oculis, stat corpore toto
Sylva minax, (neque enim visus spinosior Histrix)
Nunc patulos lustrant intento lumine rictus,
Hinc

Hinc vocat attonitos ingens ex ore proboſcis;
Qualem nec Lybicæ jactabit bellua terræ,
Turritas moles & propugnacula geſtans.
Tum vero denſas aufert Cyllenius umbras;
Quaſque hominum turbas ſolers induſtria fecit.
Hic labor, hoc opus eſt! ſic famam quæritis, inquit.
Accipite ingentis juſtiſſima præmia curæ;
Vos eritis quicquid vitro ſpectaſtis in illo.
Inde (fide majus) varios traxere colores,
Et ſolitâ incipiunt ſenſim decreſcere formâ;
In pennas abiere manus, pro crine decoro
Fulgenti totum tegitur lanugine corpus;
Pro pedibus, lentis tenuantur crura flagellis,
Juſtaque jam moles, facies & prona videtur.
Mox celeri incedunt paſſu, ſubitoque ſub auras
Tolluntur, ſummique petunt laquearia tecti.
Antiqui remanent verſâ ſub imagine mores:
Nam vitæ (ut referunt) non immemor ante peractæ
Mentem animumque illis prudens natura negavit.
Hinc vano ſtrepitu, cæcoque errore feruntur,
In præceps agit Eurus atrox, mox turbine raptat
Sublimes agitans, & inania prælia miſcet.
Mille etiam peritura modis circùm agmina ducunt,
Fucus acerba ſonans, & pictis Cantharis alis,

Oeſtrum-

Oestrumque, Crabroque, & mole ingens Scarabæus.
Sæpe apibus sonitu stridenti ubi bella minantur,
Cerea pennatis vexant alvearia turmis;
Extemplo glomerantur apes, pennisque coruscant
Invictæ, turpemque abigunt à mœnibus hostem.

Ah quoties teneras morsu læsere capellas,
Et sole æstivo lassus, spatioque viarum,
Frontem occursantes damnavit sæpe viator?
Sæpe renascenti cum vere coagula traxit
Lacteus humor, & alto à margine pinguior extat,
Mille venenatis fundunt sese agmina rostris,
Impuro & niveum nectar corrumpitur haustu.

Non vobis dulces distendunt ubera vaccæ,
Forte superveniens exclamat rustica conjux;
Inde graves turmas, & poto nectare tardas,
Indignata procul manibus virgâque repellit.

Sed meritas solvunt pœnas, cum accendere parvam
Præmonuit nox alma facem, volat inscia turba
(Sive hic flammantes sylvas, camposque nitentes
Credit, seu rapit in certam, sors dura ruinam)
Per spatia incertis alis tenebrosa vagatur,
Ad sese attonitam donec trahit aurea lampas.
Ceu quondam volitans sublimis in aere milvus,
Subjectis lustrans leporem cum vidit in arvis

Flectitur

Flectitur in gyrum, ſpatiiſque remotus iiſdem
Uſque videt prædam, ductis per nubila ſpiris:
Lampada ſic torto levis ambit turba volatu,
Lucenteſque pyras & non ignobile buſtum
Aſcendit demens, quæſitiſque ignibus ardet.
Sic dum nativum memorat, renovatque furorem,
Ingentes pœnas vitæ dat *Muſica* prioris.

Nicol. L'Eſtrange, Baronett.
ex Æde Chriſti.

THOMÆ

THOMÆ WILLIS, *M. D.*

In Diatribas Medico-Philosophicas, De Fermentatione & Febribus.

ABſtruſas rerum cauſas, quo ſemine litem,
Quo pacem *Natura* paret, quis corpora motus
Urgeat, indomitos undis quid miſceat ignes,
Qui nexus elementa ligent, fælicior ætas
Conſpexit tandem; cunctiſque ignota priorum
Abdita laxantur vaſti penetralia mundi.
Progenies cœli, terræ defoſſa Metalla
Viſceribus, quamvis Phœbo oſtentata parenti
Indiga lucis erant; radios obſcura premebat
Umbra, & lucenti ſplendor quæſitus in auro eſt.
Lumina præſtrinxit ferrum, ignotumque latebat
E damnis notum nimis; & ſimul agmina fudit,
Ingeniumque unà victor ſuperaverat enſis.
Sic olim curas, vanæque indaginis artes
Eluſit *Natura* parens; ſic limine juſſit
Siſtere, & extremo defigere cortice lumen.
At nobis tentare adyta, atque inviſere rerum
Ultima conceſſit, mundique arcana tueri:

Nec

Nec nota est magis ipsa sibi; quis montibus altis
Regnet *amor*, quæ *flamma* leves in marmora *succos*
Excoquit, unde *novi* tellus connixa *metalli*
Cæca rudimenta, & duri primordia fœtûs
Fœcundo fovet amplexu: cur vere tepenti
Pandit opes terra, & nativo fulgurat ostro.
Qui zephyri molles prægnanti semina *Vestæ*
Inspirent: nebularum arcu cœlique relictis
Sedibus, in nostris *Iris* quæ gestiat undis.
Cur fluviis immersa *Ceres*, commixtaque Nymphis
Intumeat: quæ bella movet, quas concitat iras
Fervidus, inque cadis celebraverit Orgia *Bacchus*.
Sicaniæ quis desertis fornacibus Ætnæ
Vulcanus, molles per corpora suscitat ignes.
Quin etiam humanos agitet quis spiritus artus.
Unde hinc *purpureus* venas, hinc *lacteus* imber
Irrigat; in *fontes* quæ causa recedere jussit
Sanguinis assiduo *remeantia* flumina motu.
Qui cæci in venis *ignes*, quæ viscere *flamma*
Deliteat, febremque ciet: quid misceat æstu
Frigora, *diversæ* coëant quo fœdere Zonæ.
Quæ Pestem Stygio furiarum emittit hiatu,
Grassarique jubet, ventosque armare veneno.
Quis sit *faticidus* renes qui perluit *humor*,

Qualis odor *matulæ*, quem nec fastidiit olim
Balsama cui victæ pelvis spiravit Idumes.
Cuncta patent: nec cui furtivos impius ignes
Intulit, artifici melius sua cognita proles.
Artis circuimus *mundum*, indignataque Gades
Transiit extremos, veteremque *Scientia* Thulen.
Felix qui potuit rerum cognoscere causas!
Naturæ Phœboque sacer! cui Delphica laurus
Amplecti frontem, radiataque tempora gestit.
Flammæ illi parcent quem sacris artibus Hermes
Imbuit, & doctos tenebris qui vindicat ignes
Illum nulla dies rapiet, qui lumina Phœbi
Donavit radiis, lucisque fugaverat umbras.
Non illum afflato Pestis violare veneno
Audeat, aut tacitâ Febris torrere favillâ,
Qui morbis vitam, & letho donaverit ævum.

Philippus Fell,
Med. Stud. Oxon.

THOMÆ

THOMÆ WILLIS, *M.D.*
In Cerebri Anatomen Carmen.

QUI terræ pelagíque vias, mundique per omnes
Articulos ſpatiatur ovans, metáſque ſuorum
Herculeas audet ſupra poſuiſſe laborum,
Neglectus jacet uſque ſibi, dúmque omnia quærit,
Ipſe ſui quæſitor abeſt, *incognita tellus*
Solus *Nauta* latet, propiórque ignotior orbis.
Tu melior Typhis, ſpreto jam Phaſidis auro,
In te vela paras, animatos detegis orbes,
Humanáſque aperis auſis ingentibus oras.
Jámque novos laxare ſinus, animæque latentis
Arcanas reſerare vias, cæcoſque receſſus
Fas aperire tibi, totámque recludere mentem.
  Humani quicquid ſuſpenſum eſt fornice cœli,
Quem teneant capitis laqueata palatia civem;
Altera cur foveat, cur protegat altera *meninx*;
Quos teſtes genuiſſe, animi quos utraque *mater*
Conceptus peperiſſe valent, quæ cella recondat,
Quis ſinus excipiat; quales mirabile nectit

Rete dolos, formas rerum & phantasmata captans:
Seu mens præteriti retinet simulachra laboris
Membranis descripta suis, seu provida fatis
Imminet, & Lachesi venturos præripit annos.
Quin spectare datum est tumidos quæ pectore fluctus
Suscitet, & nostrum tempestas misceat æquor;
Unde *Amor*, atque arcum *nervo* quo tendere Natum
Idalium Cytharæa jubet; cur objice sanguis
Sistitur, & torto frænatur *venula* nodo.
Cernimus ut sedeat *Dolor* & suspiria ducat;
Ut *Metus* incertum condat caput, & sibi frustrà
Consulit, eque suis jam jamque evellitur umbris:
Ut nutans ægrè sustentet corpora *Somnus*;
Ut *Risus* dextrâ firmet latus; unde solutos
Gaudia dilatant animos, cum gurgite pleno
Flumen abit, totosque juvat laxare rudentes.
Quà *Ratio* sublime sedens per inane theatri
Nervorum dextrâ tenet & moderatur habenas.
Exultat jam *Diva*, videt vultusque laresque
Agnoscitque suos, & cui natura tueri
Indulsitque referre deos, jam vertice surgit
Lætior, & spectat cognata erectior astra.
Jamque neces & fata juvant. *Stylus* iste nocentis
Expiat & toties crudelis vulnera ferri.

Ipsa

ſa novos ſtatuit de ſe Libitina triumphos,
'urca cruceſque placent, & *bis* ſpectacula latro
Sanguinis hic jactet primus moviſſe lacunas
Sortitus famam vitæ cum fonte perennem:
Hunc *lymphæ, lactiſve latex*, hunc *glandula* laudet.
Diviſum vili *ſectoque cadavere* nomen
Quæſierint alii: melior tua pagina geſtit
Oſtendiſſe *hominem* ſpirantemque æthera *mentem*.

Philippus Fell, A.M.
Coll. Omn. An. Oxon. Soc.

In Obitum Celsissimi Principis Henrici *Ducis* Glocestrensis.

VOlvimur, & cæco vitæ per lubrica casu
Præcipites fortuna rotat, vix dum Anglia luctus
Sopierat, mœstumque genis absterserat imbrem;
Solvitur en iterum in lachrymas, jam mitius astris
Credidimus spectasse Deos, parcasque vacantes
Invidiâ, & positas animis cœlestibus iras;
Albentes purique dies, fortesque bonorum
Sinceræ fluere, & soles sine nube sereni.
Cum sacrum *Caroli* vultum & venerabile frontis
Contigerat pondus, radiantiaque ora tueri.
Interea audiimus cœlos fatale sonantes
Attoniti, & magnis confusa Britannia damnis
Singultus cantu, lachrymosaque gaudia miscet.
Quæque in festivos accensa est flamma triumphos,
Credita præluxisse rogo, laurusque cupressu
Ferali contexta dolet: plantâque silenti
Irrepens lætas pulsat mors invida turres;
Atque importunus dolor interpellat ovantes.
O nimium quæsite deis, quem fata reposcunt
Maturum

Maturum divis juvenem, quem debita cœlo
Et præcox virtus, tenero ſublimior ævo
Eripuit terræ, ſuperiſque accendit amores:
Occidis, & Patriæ tecum dux inclyte ad umbras,
Spem trahis; & vota & miſeros unâ obruis urnâ.

Quanquam nemo unquam penetraverit incola cœlos
Gratior, & longus ſuperûm tibi ceſſerit ordo:
Quanquam ſidereas ſubmittant aſtra coronas,
Atque Ariadnææ ſerpant per tempora flammæ,
Omnis & exultans tanto hoſpite jubilet æther:
Te tellus tamen infelix, te patria luget
Præſidio viduata ſuo, dolet Anglia ſparſas
Dilaniata comas, Thameſiſque gementia volvit
Flumina, & æquoreas lachrymis petit auctior undas.

Fluxerunt tria luſtra tibi, jamque addis in arma
Te fratri comitem, magnumque exemplar adoras.
Obſtupuit miles quoties aut frigora noctis
Sub Jove, vel Phœbi tuleris patientior ignes:
Seu ruis in medias acies, & cominus hoſte
Decernis, denſamque in turbam fulmina jactas,
Agnovit fratrem *Carolus*. Te proripit ingens
Vis animi, & longe æquales annoſque relinquis.
Non ſecus in cunis olim Tyrinthius angues
Compreſſit puer, & cœlo ſe prodidit ortum.

Talis prætextâ nondum donatus, ad undas
Scipio Ticini, patriæ patrique cadenti
Umbo aderat, victæque dedit Carthaginis omen.
Spes Britonum, Lachesis cui sola inviderat ævum;
Qui Martis furor, & rabies armata pepercit,
Pace cadis. Sic dum Trojæ respirat ab armis
Pelides, molli choreæ festisque Hymenæis
Indulgens, lætos inter Libitina triumphos
Delituit, magnumque patri reddebat Achillem.
At vos (Ledæo quanquam de lumine lumen
Extinctum est) vos ô longos durate per annos,
Sideraque Oebalii felicia vivite Fratres.

Philip. Fell, A. M.
ex Æde Christ.

Gra-

Gratulatio ob auspicatissimum Serenissimæ Principis Catharinæ *Lusitanæ Regi* Carolo II. *Desponsatæ, in Angliam appulsum.* 1663.

SEnsit inassuetas circum præcordia flammas
Inscius, & blandos miratur *Carolus* ignes.
Qui Martis modo fulmen erat, quem bellicus ardor
Juvit, & armatum castrensis & hosticus ignis,
Ipse stupet gaudetque novâ caluisse favillâ.
At fatis gratetur ovans, innoxius ille est,
Et decuit quem sensit Amor, mollemque Gradivus
Militiam exercet: sunt & sua prælia paci.
Jam Lusitano de littore regia sponsa
Solvit, ubi Hesperiis Titan respirat in undis.
Hanc tibi vel notis cuperes Rex magne periclis,
Exiliisque emere, atque unam persolvere Divos.
Si Veneris mystæ pandant oracula vates,
Ex simili ut consurgat amor, non dignior unquam
Intravit sacros conjux Augusta penates.
Divûm ambo creti magno de sanguine, & æquâ
Majestate pares: pariter dilectaque Divis
Nomina, sorte pares ambo, virtutibus ambo.

Hispa-

Hispanos olim fasces & Sceptra Philippus
Hesperiæ, & mundi tenuit confinia Gades.
Unus cognato deerat divisus Ibero
Lusitanus ager: veteres stat ponere fines
Nec novus antiquas limes disterminet oras.
Oppressas astu gentes, direptaque regna
Criminibus, longum victor possedit in ævum,
Non tulit hoc vindex superûm manus. Hispalis omni
Mox Exuta Tago, partisque elusa Trophæis.
Conjurat cœlo plebes, & libera solvit
Colla jugo, nullâque madet victòria cæde,
Et pater *Alphonsus* solio considit avito.
Ingens curâ deum: cujus tutela Tonantem
Res hominum spectare docet: Tua *Carole* fata
Poscebant eadem faciles miracula Divos.
Anglia, fessa malis, fraternâque ebria cæde,
Visceribus lassis, rabieque exhausta Tyranni,
Fuderat extremas exspiratura querelas.
Audierant superi: solis adjutus inermis
Auxiliis Divum, patriæ tu *Carole* terræ
Opportunus ades suspiratusque cadenti.
Quàm bene vos uno socient connubia nexu
Quos Deus & fatum atque eadem fortuna maritant!

Ergo

Ergo Augusta veni. Facili famulabitur unda
Obsequio, & Paphiâ poteris confidere conchâ.
Utraque par Diva est. Nam tanto pondere læta
Cærula dum sulcas, gens circùm ludicra Amorum
Errat, & alarum velis diverberat auras.
Tu cum Neptuni veheris Regina per undas,
Non Jovis ille suo credet prælata tridenti
Tela, nec astriferam cœlis inviderit Argo.
Ne metuas, nova jam constantes possidet undas
Atque insueta fides, animos posuère procellæ,
Æquatumque tenet dominæ reverentia Pontum.
Diva veni, nescis quàm te gens anxia poscat,
Quàm tua vel sponsum viduet mora: *Carolus* instat,
Ille, Noti si forte levi surgente sursurro,
Flamina sollicitâ metuens captaverit aure,
Et montes maris & ratibus minitantia saxa
Concipit, & syrtes augur timor, Ipsaque Major
Tempestas animi & superant suspiria ventos.
Jam populi vox una, Venit. Jam littora circum
It clamor cœlo, & nomen revolubilis Echo
Ingeminat, plaususque suos & saxa Loquuntur.
Conferti longo pendent examine cives,
Stipanturque viæ; accelerat cum Virgine mater,
Et properi juvenes, & jam non tarda senectus.

Nec

Nec satis est superâsse salum, dum compita fluctus
Cernis habere suos, cupidâque undantia plebe.
Excessit sors nostra preces. *Catharina* videris
Et melior famâ, & voto formosior omni.
Ecce! tuis radiis Maii debentur honores;
Quà graderis crevere rosæ. Jam compita circum
Igne triumphali, & tædis majoribus ardent.
Curia jam plausu resonat festisque Hymenæis,
Teque moræ impatiens cupidis amplectitur ulnis
Carolus, & multâ præcinctus tempora Myrto
Nectit Reginæ pariter Sponsæque coronam.

Philip. Fell, A. M.
Omn. Anim. Coll.

In

In Obitum Invictissimi Herois GEORGII *Ducis* Albemarliæ.

ERgo summa Dies, & ineluctabile fatum
Semideos rapiunt: modo regia funera mœsti
Flevimus, & magnis funestam cladibus Aulam;
Instaurat fortuna nefas, & vulnera plagis
Cruda novis onerat. Strictos qui tutus in enses
Ibat, & ardenti volitantes turbine glandes
Securus belli, mediisque illæsus in armis
Gestabat nullo pectus violabile ferro:
Morborum insidiis, & sævæ vulnere pacis
Occidit, & positis jacet *Albemarlius* armis
Quos titulos, quæ gesta canam, quis carminis ordo
Surget? Ad occiduas Armis gliscentibus oras
Mittitur, audaces fera cum Juverna tumultus
Miscuit, & longi movit tentamina belli.
Illic & cædes, & dira incendia jactat
Loyolæ soboles; rebus quæ docta novandis
Semper, & impuris divos obtendere cœptis.
Alma quidem tellus virus quodcunque beato
Expellit gremio, non illic luridus anguis

Sibila commiſcet, non telam texit Arachne,
Non Bufo, non Rana tumet, ſerpentibus ipſis
Innocui ſaltus, & mollior aura veneno eſt:
Nequicquam; Auſoniis veniat ſi vipera terris
Sævior, & latè diffundat Roma venenum.

Arma Ducem majora vocant, has Anglia flammas
Concipit infelix, odiiſque ingentibus ardet:
Advolat, & ſacras partes, & regia promptus
Caſtra ſequi, genios momentaque grandia ſecum
Laturus; ſed fata vetant, ingloria ſorti
Præda jacet, lætamque urbem captivus inermis
Ducitur, & multis potior victoria palmis
Unus erat; premitur ſervili dextera ferro
Fortis, & ignavæ membra exedêre catenæ,
Atque indigna fames, longuſque in carcere pedor.
Damna tamen graviora premunt; videt undiq, fractas
Inclinare acies, *Caroli* que ruentia fata:
Quaſque videt patitur clades, dolet illud, inultas
Quod videt, immoriturque malis, & vulnere in omni
Ipſe perit; cæſi Regis ſuper omni crimen
Horret, & ultrices magno ſtant pectore curæ,
Vindictamque alit intus & altâ mente reponit.
Qualis ubi in Libycis Leo fortè incautus arenis
Incidit in caſſes; paſtor gaudetque timetque,

Et

Et prædam haud impunè videt: ſed ſiqua viam vis
Inveniat rumpatque plagas, ruit obvia quæque
Proſternens, longeque neces & vulnera ſpargit.
Talis erat cum damna furens & bella rependit
Scotica, & Arctoas latè conterruit oras,
Et patriæ vindex, & diri *fœderis* ultor.
Jamque Caledoniis excita eſt bellua Sylvis
Omnis & extremæ truculentior incola Thules;
Aſpiceres hyemeſque inter gelidaſque pruinas
Ultrices regnare faces, & ſanguine fuſo
Purpureas caluiſſe nives, ſtupet omnia Scotus
Perfidus, & fruſtra noctem longaſque tenebras,
Ignotas fruſtra terras Thulenque requirit,
Extremo poſitus nequicquam in Limite mundi.
Majus opus moveo, premit ipſos dira rebelles
Seditio, & pœnas jam juſta repoſcit Erinnys,
Et ſua Terrigenas vexat diſcordia fratres.
Emicat Arctoi radians à cardine cœli
Immortale aſtrum & terræ Cynoſura Britannæ;
Hac duce & infames ſcopulos ventoſque ſonoros
Effugit, & populi graviores Anglia fluctus.
Quæ mentis divina acies, cum callida magnis
Conſiliis eluſa cohors, atque ardua ſemper
Reſponſa ediderat, dubiique Oracula Veri!

Illuxit

Illuxit multos longum meditata per annos
Jam fatis matura dies, ultuſque Parentem,
Reſtituit Natum: triplicis non pectora tentant
Imperii illecebræ, non fallax purpura tangit,
Nec ſibi ſe viciſſe putat: quod ſanguine multo
Criminibuſque emerent alii, cum ſceptra tenere,
Temporaque arreptâ poterat cinxiſſe coronâ;
Innocuas Laurus, & ſacræ frondis honores
Maluit, & caſtâ frontem circundare olivâ.

Qualis erat cum jam Procerum comitante catervâ
Excepit reducem Rutupina ad littora Regem!
Plenus uterque Deo! charis aſtringitur ulnis
Carolus, amplexus miſcens, & dulcia libans
Oſcula, & arcanos adſpirans intus amores.
Candida plaudebat niveis Victoria pennis
Nulla cæde madens; ſecura atque integra regna
Reſtituit, puraſque illibataſque ſecures.

Nec ſatis eſt quod ſceptra redux ſua debeat iſtis
Carolus Auſpiciis: ſtudiis tutatur iiſdem
Queis dederat, paciſque idem ſervator & auctor;
Commiſcetque pares armatis laudibus artes.
Sic ubi ſævorum Pallas poſt bella gigantum
Ægida depoſuit, dilectæ ante omnia regna
Cecropiæ petit, & proprias tutatur olivas.

Necdum

Necdum omnis tellus tanto satis ampla triumpho:
ınc ingens patet Oceanus, frameamque superbus
ıbmittit Mavors, & tu Neptune tridentem.
.quoreos fasces & sceptri jura Britanni,
t vasti maris imperium, quà flamina miscet
:olus, aut late fluctus ciet Amphitrite,
indicat. Innumeris tabulatur classibus æquor,
t procera altis descendit montibus ilex,
ridem assueta notis, magnisque invicta procellis,
:rvatrix terris pariter Tua *Carole* & undis:
Signa illinc Batavûm fluitabant cærula malis,
linc Anglæ rubuere cruces, assibilat aura
landior, & pictas justo fert ordine puppes
'onti viva quies; credas innare triumphos,
:t pompam non bella putes: supereminet omnes
:elsa Ducis magni puppis; non æqua micaret
Gloria, si stellata polo descenderet Argo
Plena Deis; non cum Venerem Neptunus adorat
Mollia purpureâ sulcantem cærula conchâ.
At subito horrendum diro Mars intonat ore,
Livida nitra vomens, piceæque volumina flammæ,
Sulphúraque, & cæcos ignes nigrantis Averni.
Quà ruit, effractæque trabes & robora vastis
Dissiliunt quassata globis, truncataque membra

F Semi-

Seminecesque artus cœlo jactantur inani.
Horrida turbatum tempestas miscuit æquor,
Sævior indomitoque mari cunctisque procellis
Ira virûm: mediis regnat Vulcanus in undis
Victor, & attonitæ metuunt nova fulmina quercus.
Obstupuit dux ipse Erebi, tantasque ruinas
Eumenides spectare negant, magis horrida Phorcus
Monstra timet, Nereusque udâ caput occulit algâ.
Tempestas vix tanta premet, cum magna fatiscet
Cœlorum moles, & terris mista coibunt
Sidera, & immensi labetur machina mundi.

Jamque ter attonitum cursu Sol circuit orbem,
Sæpe acturus equos retrò, totiesque tenebras
Rexerat, & tremulâ pallebat Cynthia luce;
Fortior instaurat pugnam, Martemque lacessit.
Mene ait hostili captivum cernet in orâ
Rhenus ovans, mortemque timens conterrita Belgis
Devictis toties ostendet terga Britannus?
Ante ego sulphurei laniatus pulveris ictu
Membra polo semiustâ feram, discerptus ubique
Colligar, atque omni jaceam divisus in orâ.

At Batavi, quanquam auxiliis & classe potentes,
Diffugiunt; numero major, Virtutibus impar
Hostis erant; fractasque rates, sparsæque legentes
Relli-

lliquias claſſis pavidi ſua littora quærunt:
n furor & multi rabies veſana Lyæi
fferat, & pugnâ deferbuit ebria Virtus.
Jamque redit cunctis Dux inſuperabilis armis
elluris pelagique potens, exercitus omni
t major fato, magnis cui fœta periclis
icis iniqua quies, armato ſævior hoſte.
ira lues miſeras ventis invecta per urbes
ampoſque graſſata furit; vitalibus auris
nmiſcet Libitina neces, & lurida toto
xcipitur peſtis gremio, vitæque fatiſcunt
piramenta, animæque fluunt in fonte venena:
mproba nec lentè ſpargit contagia, paſſu
ed propero ruit, & tota agmina falce cruentâ
Demetit, atque omnis jacet uno in funere vulgus.
ola medela fuga eſt; at longè finibus arcent
Damnatam morti plebem, maneſque ſilentes
Pallenteſque errant miſeris pro civibus umbræ.
lle tamen (quanquam ulla duci nec tela nec enſes
Profuerint, quanquam obſtantes ſimul undique ruptis
Obicibus proſternat inaſpectabilis hoſtis)
Stat medias inter ſtrages, & publica penſans
Damna ſuis, tutoſque omnes diſcrimine in uno
Eſſe jubens, lapſis affert ſolatia rebus.

 Quin-

Quinetiam miseram renovata pericula gentem
Sollicitant ultra, & lassatam cladibus urgent.
Urbs antiqua viris, sacro si carmine Bardi
Vera canant, nimium cognatæque æmula Trojæ,
Quam modo dira lues fatali torruit igne,
Nunc æstu graviore cadit; per compita latè
Fax inimica volat, ventoque agitata furenti
Volvitur, & rapidæ jactat contagia flammæ.
Mulciber ignito super alta cacumina curru
Perque arces equitat summas, petit astra superbus
Vertice, sidereæque ruunt in Tartara turres.
Extimuit cœli vicinas regia flammas,
Communesque rogos, & magni funera mundi.
Non ita Sicaniæ ruptis fornacibus Ætnæ
In superos nova bella movet, cœloque minatur
Enceladus, quoties liquefactum sulphure montem
Evomuit, flammmasque Jovi & sua tela retorquet:
Æra ruunt latè campis, liquidique metalli
Flumina, & exundant flammæ torrentibus arva,
Et Siculum rutilis ardescit fluctibus æquor.
Nec memor usque sui tardove incedere passu
Lemnius, aut rapidos voluit cohibere furores,
Tutela afflictæ donec certissima gentis
Præstaret *Monkeus* opem, somenta voraci

Sub.

.bjiciens flammæ, nitrataque fulphura tectis
ımiscens, ipsis restinxerat ignibus ignes.
O miseros nimium cives, quibus ipsa ruina
Visa salus; juvat & sparsos habuisse penates!
ıterea innumeris exhausta Britannia damnis
gnoscit superos, pestesque, & dira venena:
:lla ignesque inter *Monkæum* appendere fortem
il dubitat, fruiturque malis sub vindice tanto.
Hoc tamen, O superi! facinus licuisse Britannis
ɔnquerimur fatis. Miseris proh sidera semper
spera, & infensi nimis inclementia cœli!
ıgens occubuit patriæ Servator & Ultor;
ccidit ipsa salus: nunc ultima vulnera genti
ırca dedit, pœnasque omnes absolvit in unâ.
Felix æternum meruit qui nomen in armis,
t niveam nullo maculavit crimine pacem,
elix cui licuit fudisse novissima verba
rincipis in gremio: dextrâ sed & Ille labantes
ompressit morienti oculos, animamque recepit;
rosequiturque pio properantem ad sidera planctu.
Interea Regum moles sacrata sepulchris
)eposcit magnos cineres; felicibus Urnis
ıssurgunt Augusta cohors: tumulumque parantes
:ertant officiis: *Henricus* conditor arcis,

*Arthurii Evardi*que & certa turba nepotum.
Quinetiam Virgo blandè gratatur *Eliza*,
Arbiter & Sanctæ pacis Steuartius heros
Jacobus, nullo reticendus carmine Vatum.
Ipſe etiam charas, cum longum exegerit ævum,
Carolus exuvias juxta, Dux magne, recumbet.
Jam non longa dies, rapidique injuria cœli,
Non Aquilo, aut cunctis rabies Fanatica Ventis
Sævior, Auguſti temerabit jura ſepulchri.

Phil. Fell, S. T. B.
Coll. Omn. An. Soc.

Sote-

Soteria Ormondiana.

TAndem querelis pone modum tuis
Juverna, tandem desine luctuum,
Revixit *Ormondus*, caduci
Grande decus, columenque regni.
Gaudete sacræ Pieridum domus
Eblana gaude, templaque Cynthio
Dilecta, quantum non Cythæron,
Non viridis juga tonsa Pindi.
Evæ! recentis conscia gaudii
Sonent canoris littora plausibus
Et saxa responsent Camœnis
Pulsa meis, iterentque carmen.
Cæca impiorum turba rebellium,
Invisa semper Principibus cohors,
Zelique mentitâ sub umbrâ
Docta pias adhibere fraudes.
Quo bella, quo vos deferet impotens
Tandem cupido? Sistite barbaros
Motus fatigatumque Martem
Immodicis prohibete votis.

Ille, Ille regno eſt redditus & ſibi
Qui pervicaci fræna licentiæ
Turbæque ferratas catenas
Injiciet male contumaci.
Lanugo vultus vix nova cœperat
Veſtire pulchros, induitur ſagum
Ormondus, & *Scotos* frementes
Auſpiciis pepulit ſecundis.
Qualis juventâ fervidus impigrâ
Mutavit armis prima crepundia
Pompeius, & pulchro ſubegit
Pene puer, Numidas triumpho.
Quis fata verſæ dicat *Hiberniæ?*
Pulſaſque Muſas, templaque cœlitum
Disjecta non levi ruina?
Funera quis memorare dignis
Speret querelis? O Heliconidum
Eblana ſedes! ô Nemora! ô ſacræ
Laurus, & optandi receſſus!
Fontibus ô celebrata Tempe!
Fortuna quæ vos illachrymabili
Merſit ruina? quid niſi nomina
Tum nuda, deſertæque cautes
Pieriis catulos ferarum

elâſtis antris! Sæpe caput gravi
[œrens *Ierne* vulnere ſaucium
Narratur oſtentâſſe *Nato,*
Sæpe preces gemituſque miſcens,
er iſta, (dixit) per generis decus,
er ſpem tuorum, per lachrymas meas
Fletuſque; per ſi quid paternum
Grande tibi eſt, miſerere gentis,
ſſurge & iras concipe vindici
'irtute dignas, quáque tuis patet
Arena bellis, I, negatas
Quære vias, aditusque rumpe.
)uali medullas fulgure percitus
rmondus arſit! flamma capacibus
Quæ infuſa venis! cum protervo
Indomitum ſcelus ire curſu
'aſſim videret. Me nova buccina
Ie poſcit ingens militiæ labor,
Me (dixit) in bellum reſorbens
Unda fretis rapit æſtuoſis.
/eſter beatum *Carolidæ* genus,
/eſter, cohortes in medias feror,
Si totus obluctetur Orbis,
Vincet amor, ſtudiumque recti.

Hæc

Hæc elocutus Cæſareis caput
Devovit aris, nec violabile
Dixit ſacramentum, ter aræ,
Ter ſubitæ tremuere flammæ.
Exinde quali turbine proruit
In bella, quali fertur anhelitu,
Vireſque, vultuſque, impetumque
Fulmineo ſimilis Gradivo!
Heu! quantus Illi ſub Jove torrido
Sudor! quot illum non timidum mori
Pericla circumſtant! quot arces
Perfidiæ manifeſtus ultor
Dejecit acri (plus vice ſimplice)
Belli procellâ! *Barbaricas* opes,
Curvaſque *Scotorum* ſecures,
Et trabeas, ducibuſque ſigna
Detracta teſtor; teſtor ad arduos
Affixa poſtes ſigna triremibus
Erepta, captivoſque currus,
Et galeas, clypeoſque centum
Perfoſſa telis. Quid fera prælia,
Quid arma tantum, regnaque proſequor
Colliſa bellis? *Ille* ramo
Tempora Palladio revinctus

Jani

ı ferocis limina clausit, &
ges Iernæ restituit suas,
Deditque pacem, quam nec arma
Nec litui, strepitusque rumpent;
ıalis beatis incubuit locis
ım pulsa nondum cesserat impiis
Astræa terris, & beatas
Rura darent inarata messes;
mplexque passim turba feracibus
pectaret agris, Nectaris uberes
Errare rivos, atque truncis
Lapsa cavis trepidare mella.
ıh! ne serenos protinus inquinet
oles iniqui turbinis impetus,
Canam nec *Ormondi* senectam
Sors levis in nova bella trudat.
Eheu veremur (Dii procul arceant
Omen nefandum) ne labor arduus
Fatumque *Juvernæ* ruentis
Immineat Duce restituto.
Sat *Ille* Martis pertulit horridi
Duros tumultus, & fremitum gravem,
Sat *Ille* distrinxit minacem,
Pro patriâ gladium ruenti.

Fallorne?

Fallorne? gentis dux bone *Hyberniæ*
Te poſcit ingens regia cœlitum;
Fallorne? an illuſtris triumphi
Signa dedit manifeſta tellus.
Magnum ſtupentes hinc iter ad polos
Emenſe, qualis, quantus & aſpici
Incedis? & gaviſa calcas
Siderei ſpatia ampla cœli:
Unde illa, Mundi pars quota ſit, vides
Subjecta tellus, terrigenûm metus,
Crebroſque in anguſto recurſus
Et ſteriles miſeratus artes:
Sic poſt laborum difficiles vices
Et poſt ſubactum totius impetum
Junonis, Alcidi ſupernæ
Emerito patuere ſedes.

T. Brown, ex Æde Chriſti.

In

In Artem Volandi.

PRæterii Artificum nuper cùm forte tabernas,
Mœstum ac sollicitum vidi genus omne, petenti
Quid foret in causâ, respondent se periisse,
Inventam modò damnosam infeliciter artem,
Quâ submoti homines terrâ per inane feruntur,
Suspensi levibus pennis, certo ordine junctis.
Quâ ratione quidem actum est de Cerdonibus, atque
Aurigis, si homines ultrò citròque volarent.
Hic me conductum, fateor, mercede volebant
Perniciosam artem versu proscindere iniquo;
Quapropter valido instruxerunt argumento,
Nempè quod hæc res summo olim sit cauta Senatu,
Ne quis subditus unquam extra confinia regni
Exportetur: præterea quod mos hodiernus
Pro nobis facit, & populus rideret abundè
Indutum pennis hominem: sed maxima restat
Causa metûs, trepidate viri qui conjuge pulchrâ
Gaudetis, firmate feras, atque obice multo
Claudat verna domum, ac triplici ferro obstruat Ædes;
Quid

Quid demùm si fortè camino illapsus adulter
Uxorem alatus stupret? sic dicitur olim
Jupiter in cygni formam conversus adisse
Ledæos thalamos, ubi credo suavè canebat
Fato jam propiore: mihi herclè æquum esse videtur
Si gemino frontem cornu insignire maritus
Gaudeat, ut mœchus consutis fulgeat alis,
Dum fera Cornutus, quid ni ales fiat adulter?
Sed ne consultò sim visus iniquior esse
Huic arti, apponam vobis quodcunque libenter
Præ se ferre boni possit: Quis, si optio detur,
Non vellet potius tranare levem æthera pennis,
Quam quadrigarum mala tædia ferre rotarum?
Concussus validos, tetrumque uncti axis odorem?
Adde quod & stomacho muliebri nausea surgit
Vix tandem Menthæ succo removenda potenti.
Quin etiam invento celebri me opponere possum
Ingeniosi hominis, qui captivum aera clausum
Utre, atque ex omni terræ regione petitum
Servabat summis præbendum non nisi amicis.
Haud quisquam inficias ibit præstantius esse, ut
Ipso fonte bibat purum sine fraude liquorem.
Denique si nostram quis riserit improbus artem
Tanquam momenti parvi vilisque, repono

Mul-

ſultùm errare hominem, ſpes nobis maxima, nam ſi
uis poſſet ſuadere viro multum locupleti
ubes intra atque aerias mundi regiones
elegiſſe locum ſibi vicinum æthera juxta,
ui villas poſt ſe & patrimonia linqueret, ipſe
ontentus poſſim terrenâ vivere fæce,
mpuroque ſolo: fateor tamen æthere veſci
erpulchrum eſt, porrò ex hebeti ſubtile & acutum
ngenium cœli reddit puriſſimus aër.
) me felicem! liceat ſi quando tabellam
ernere pulchrè picturatam in fronte figurâ
larum, muris affixam porticibuſque
ectorum (currus ubi nunc ſqualentis imago
pparet) quæ quo pretio conducere poſſis
t quanti, quocunque iter eſt, oſtenderet alas.
um me continuo ad Lunæ fælicia regna
roriperem velox rediturus non niſi magno
Argenti pariter libratus pondere & auri,
Impoſitâque novo orbi antiquâ relligione,
Omnibus occiſis, Hiſpano more, colonis.
Aut ſi forte aliquis commovit bella, perampla
Laturus ſpolia ex mutatâ conditione
Regnorum Lunæ, ſubitò regionibus iſtis
Miſſus adeſſe poteſt, doctus componere lites,

Nam-

(Namque alias sese solet inter ponere gentes
Anglia) qui Belgam iratum, Gallumque ferocem
Conciliet, Lunamque æternâ pace bearet.
Sed mihi momenti magni res illa videtur
Aëris ad campos si quis transferre colonos
Sedibus è nostris vellet, non aptius ullum
Commodiusve reor tempus; namque huc legiones
Turmatim properare ex omni parte videbis.
Militiæ immunes nuper, signisque relictis
Impransi venient, exuti vestibus, armis,
Tamque leves, cœlum perstringere posse putares
Absque alis: porrò numero jam Scotia plebem
Præbebit Terræ infensam, *Caroloque* regenti;
Nullaque gens nostris est aptior incola terris:
Quippe famem assueti tolerare, & vivere parvo
Aërio possunt Scoti pinguescere victu.
Proxima succedit, citharis post terga revinctis
Turba Poëtarum, quos aërias regiones
Jurares habitâsse prius, tam multa loquuntur
De cœlo stellisque, & sphærarum concentu.
Quin & Pegaseum soliti conscendere quovis
Carmine equum, nôrunt pridem volitare Poëtæ.
Haud ita se facile attollent, queis jugera centum
Aut mille agri; quippe illos subsidere par est
Ad

d terram, ferrique deorfum à pondere tanto.
uorum nil opus eft,quoniam pars maxima noftri eft,
ueis nec telluris punctum, quod euntibus obftet.
At Tu præclaræ inventor celeberrimus artis
entibus aëriis pofitis quocunque fub axe,
ellarum hofpitio, & cœlo propiore beatis
ıra dabis, nomenque Tuo de nomine dices;
Æternas poftquam fedes, pacemque dedifti
elici Anglorum genti, populoque futuro.

Fr. Harding, A. M.
Coll. Div. Joh. Bapt. Soc.

Epulæ Pſeudo-Proteſtantium interdictæ.

NUper *Londinum* inviſens, vicoſque pererrans
Sedulus, & nugis multum & novitate locorum
Detentus, nil in totâ jucundius urbe
Quam quorundam hominum vultus,atque ora notare,
Quos ſapere, & multum ingenio pollere, ſagaci
Inceſſu ſcires; habituque atque indice vultu.
Miratus, rogo qui forte occurrebat amicum,
Quinam illi fuerint homines, vel cur ſibi tanti
Eſſe videbantur? ſubridens ille, quis ergo
Angulus extremæ latitantem te capit urbis,
Ignarumque hominem? neſcis hos eſſe Polonos?
Contra ego, quid nobis demum cum gente Polonâ?
An poſcunt Regem, an populi commercia noſtri?
Illum ergo Regem quem poſci ignare putabas,
Jam nunc, inquit habent: & jam convivia lauta,
Ferculaque apponi, ac populum, Regemque videbis.
Dum loquimur, coram ecce venit conviva togatus
Feſtinans; inquit, ſcires hunc eſſe Polonum,
Quòd toga conſutis intexta eſt pellibus; ut ſit,
Arctoas inter gentes. Bone Jupiter! ipſe

Re-

eplico, tam ſanctos homines, quis crederet unquam,
ui vultu oſtentant jejunia Relligionemque,
Jt noſtrûm reliqui, lauto indulgere palato?
Certè ego villoſum pecus hoc diſcumbere menſis,
Non aliter reputo, quam aut urſos fronte ſeverâ,
Aut Curios vulpes, qui Bacchanalia vivunt.
Atqui de ſubito redeuntes cerno, nec alvo
Diſtentâ tamen, aut vultu, ſua gaudia produnt.
Neſcio quid miſero triſtes ſermone ſuſurrant:
Unde fidem meritam veterum proverbia quærant;
Multa cadunt inter calicem, ſupremaque Labra.
Hic me rem totam callens intercipit ille,
Omnes hi, fruſtrà quos Regis gratia fovit,
Publicolæ, *Carolum* vexant, odere *Jacobum*:
Jamque epulæ, tanto quas inſtruxere paratu,
Fœdus amicitiæ, & ſociati fœdus amoris
Nil aliud fuerint, (Rebus perſona trahatur)
Quam dira, irriſis, Regi, Fratrique ſimultas.
Hinc interdictis, confeſtim impranſa revertit
Turba frequens epulis: nimirum ut diſcere poſſint,
Ventriculo arrecti ad ſana argumenta Magiſtri,]
Quæ docuit quondam ſapientis dogma Meneni,
Membra recuſabant (non longa eſt fabula) ventri,
Quo ſolitus veſci, juſtum numerare tributum;

Intereà esurie enecta, & propè fracta labore,
Ad veterem rediere fidem, jam protenus ultro.
Hîc ego, qui ingenium mirabar Principis, usque
Jure, interdixit certe convivia Cæsar.
Nam cum terribiles fœcunde hæc sæcula passim
Conspiratores educant, atque farinam
Novimus esse ream, potuit nil tutiùs esse,
Aut fieri, fidos quo devinciret amicos.
Ne forte horrendum Pistorum in ventre lateret,
Atque infernum aliquod, ceu conjuratio quondam
Ut fama est, latuit, Trojani in ventre caballi.
Quis tamen elatos poterit restringere risus?
(Quamvis latrantis stomachi multum miserescit)
Cum miser ad sponsam vacuus conviva redibit
Fercula prælibantem, & ut omnia lætus ab ovo
Usque ad mala citaret, dum ille emunctus & ære
Et dapibus, lacerata cibi fragmenta reposcit,
Deglutitque rapax hesternæ crustula cœnæ.
Quid faceres, inquit, petulanti splene beatus,
Si vel ab undecimo properantes undique saxo,
Versùm urbem Armigeros vidisses? certe ego vidi
Indutos aurum, & festivâ veste micantes:
Nimirum, ut quidam insulsis cum fratribus olim,
(Quos ætas lusu sapientes ista vocabat)
Cum peterent longè, sitientes, ubera Tauri
Ir-

rrisi multum, siccique ex urbe redirent.
Interea toti qui vendunt nuncia Regno
Mercurii, atque fide transmittunt cuncta Polonâ,
Quid facient, postquam vetuit convivia Princeps?
Hebdomade aut totâ miseris dormire necesse est,
Aut tolerare famem, nisi forsan prandia lautè
Descripta, in chartâ, queis præla parata laborant,
Clamosos poterunt ventris depellere questus.
Prô sævo cives nati sub sydere! quos nec
Dum demittit vivax invisi ira Papismi.
Vastavere domos quondam turba impia Romæ,
Visaque in unam tota est urbs abiisse culinam;
At nunc quæsitos (ita fama est) denegat ignes
Ista cohors, nostræ nimis ingeniosa ruinæ.
O si nostra bonos poterit sententia cives
Permovisse, ut quondam ingenti mole columnam
Struxerunt, orbi quæ toti ostenderet ignes;
Sic nova jam turres luceret Pyramis inter,
Quæ exprimeret lancem eversam, urbemq; esurientem.
Hic ego, nunc aliis detentum rebus amicum,
Oxoniæ tenui liceat mihi vivere quadrâ;
Et Regi potius, Fratrique haurire salutem,
Quam cœtus inter *Genio* indulgere Polonos,
Queis tam larga crumena, ut emant tanti, Esuriisse.

Ric. Dyton, Armig. è Coll. D. Joh. B. Com. Gen.

Conventicula dissipata.

ECquis nunc *Caroli* ramo felicis Olivæ
Impediat caput, aut frondentis vimine lauri?
Ecquis (Iô) meritos victori instauret honores,
Victori *Carolo*, quem non rationis egentem,
Lernæus turbâ capitum circumstetit Anguis.
Sæpe quidem nostrum Lemanâ exorta palude
Bellua funestis vexavit cladibus orbem;
Sæpe per Angliacos sparsit contagia campos,
Squammasque cristasque minax, & sibila colla.
Tandem uno *Carolus* magni par Herculis ictu
Fœcundum scelus, & centeni verticis Iras
Infregit, penitúsque animosum contudit Hydram;
Nam postquam infandas vetuit coalescere turmas,
Protinus è medio tantis exterrita damnis
Seditio, fœdum visu & mirabile monstrum
Cessit, & in tenues paulatim evanuit auras.
Eïa age nunc intra Privati limina templi
Quæ scelera, & quantæ steterant sine vindice fraudes?
Musa memor referas, primaque ab origine pandas.

Au-

Auguſtæ in medio (quid non Auguſta malorum
Concipit, aut quas non alit intra viſcera peſtes?
Stat ſacra Ædiculæ moles, Eccleſia mater,
(Parce mihi ſacram dicenti) ubi ſemiſacerdos
Neſcio quis curtatus iniquo forfice crines,
Et nigrâ cinctus togulâ, ſolennibus horis
Magnâ voce boat, turbæque ad ſcamna ſedenti
Non intellecti pandit myſteria verbi.
Huc omnes, quotquot mirus ſub pectore fervor
Exagitat, coëunt diverſo ex ordine cives,
Uſque à Patricio, qui largo abdomine tardus
Sidonias merces, & tinctos murice pannos
Ædibus in magnis venum proponit, ad illum
Qui clauſus conductæ anguſto in limite cellæ,
Taurino corio ſoleis ſuccurrit iniquis,
Et tritas ſolido fulcit tibicine pelles.
Huc & quæ lapſos dextrâ jam computat annos,
Plena Deo mulier, greſſum molitur anilem;
Illi clauſa quidem jam dudum obſurduit auris,
Uſque tamen venit auditum, captatque reclinans
Nequicquam patulo divina oracula rictu.
Nec matrona deeſt oculos dejecta decoros,
Nec quæ luminibus prima ad ſubſellia ſtantem
Detinet obliquis laſciva ſororcula fratrem.

Interea roſtrum divinæ nuncius iræ
Scandit ovans, poſitiſque in lævum dactylothecis,
Ter glaucos huc atque illuc circumrotat orbes;
Ter tuſſitque ſcreatque, & ter levat æthera verſus
Sudantes digitos: ſummiſſo murmure tandem
Incipit, atque humiles imitatus voce ſuſurros,
Tanquam aliquid Divi admotam garriret in aurem.
Mox querulo gemitu, & ſingultibus Ilia pulſans
Triſte ululat, celeri nunc curſu verba fatigat,
Nunc iterum tardos trahit in longum ſermones.
Scilicet uſque adeò variis ſe accentibus effert,
Totque ſimul reddit vocum diſcrimina, ut omnem
Dixiſſes uno clamare è gutture cœtum.
Jamque inflans buccas & pollice ſtans erecto
Plenius ora rotat, jactiſque ad ſydera palmis
Subſilit, & valido pulvinum concutit ictu:
Nec mora, nec requies; Meretricem protinus alto
Culmine Romanam turbat, penitúſque nefandam
Ex imâ vellit radice ſuperſtitionem.
Cancellos, ſanctoſque choros, altaria, tædas,
Diripit, atque ipſam pariter cum ſindone mitram,
(Panniculos Antichriſti de veſte petitos.)
Interea ſudatque fremitque & pulpita quaſſat,
Tanquam ageret, quod ſuadet agendum: nec minus ipſum

In *Carolum* distringit amaræ spicula linguæ;
Illum etiam Papæ addictum, sedisque Latinæ
Cultorem inclamat, pravisque in devia ferri
Consiliis, prorsus divini luminis orbum.
Sic Regem, & Proceres obliquo crimine mordens
Auritos palpat circum præcordia fratres.
Quis tamen ille fores pede concutit importuno?
Lictor adest, multusque simul post terga satelles.
Quid nunc Auriculas, bone vir demittis inertes?
Posticum ne quære, gregem ne desere pastor:
Quo fugis, Heroûm fortissime! ---non vacat inquit
In cunctos libras bis denas solvere menses.
Dixit, & elapsus fallaci protinus antro,
Mortales visus medio in sermone reliquit.
Diffugiunt fratres, &, pallida turba, sorores.
Huc illuc sparsos (proh formidabile nomen!)
Constabellus agit: nunc hos, nunc occupat illos
A dextrâ lævâque, & chartis nomina mandat.
Pars aurum numerat, meritas pars altera pœnas
Persolvunt, clausi tenebris, & carcere cæco.
His concussa malis, gratos Fanatica cœtus
Deseruit rabies; atque indignata recessit;
Plebeiusque animi paulatim elanguit ardor.
Seditio, modo quæ specie pietatis & umbrâ

Pri-

Privatis viguit templis, in bella furentes
Haud ultrà impellet populos; nec jam amplius illos
Defendet numerus, junctæque umbone phalanges.

Jac. Newton, Armig. è Coll. Trin.
Oxon. Socio-Commens.

Excellenti in re Medicâ Admirabili Viro D. Tho. Sydenham, *M.D.* In Schedulam Monitoriam de Novæ Febris ingressu.

O Qui capacem nobilis artifex
Eludis Orcum; quò tamen ibimus
Cuncti, quot humanæ Parentes
Et decimæ tulit ordo Lunæ;
Præsens fugacem sistere Spiritum,
Præsens maligno tollere de toro
Mortale Corpus, & propinquum
Exequiis removere Morbum:
Quem Nos honorem, quas statuas Tibi
Ponemus, O cui non alium parem
In arte Phœbus, se remoto,
Aut oriens videt aut recumbens?
Quo Febris audax cunque movet pedem,
Te Mater omnis, Te lachrymabilis

Ac-

Accurrit Uxor, nè caducum
Orba virum puerósque ploret:
Seu Confluentes fortè timet notas
Decora Virgo; Tu faciem eripis
Periclitantem protegísque
Perniciem juvenum futuram.
Atqui odit artes & Tua pocula
Hæres profusus, Quem simul extulit
Ad spem implicatus vel Febrili
Igne Pater, vel Hydropis Undâ;
Mirè paratam, Te Medico, Senex
Protelat Urnam, non sine gloriâ
Phœbi tuâque, qui fugâsti
Pollicitum sibi magna morbum.
Sic Te scientem non faciunt Libri
Et Dogma pulchrum; sed Sapientia
Enata rebus, mensque facti
Experiens, animúsque felix.
Non Mille Plantæ & multa domi Vitra,
Ignesque Centum aut Hypothesis placens
Prosunt Medenti vel Coërcent
Sæva Luis mala, sæva Febris:
Ni pectus adsit consilii potens;
Ni plena rugis Experientia

Usúsque

Usúsque naturam secutus,
Quid faceret moneant in aurem.
Hæc Praxis olim grande decus Sacræ
Adduxit Arti; Sic Veterum stetit
Secura fama; sic præivit
Hippocrates, merúitque Cœlum.
At non eandem sorte pari viam
Pressit *Galenus*; Non *Arabes* Virum
Æquè sequuti; non Falernâ
Usque madens *Paracelsus* uvâ.
Primus relictæ Tu genium asseris
Fidemque normæ: En Diva Tibi Salus
Applaudit & ridens Juventus,
Vitaque non metuens Sepulchri,
Ex quo vagantem scripta manu Tuâ
Correxit Orbem Pagina nobilis:
Longum Illa Morbosis, Tibique
Perpetuum patefecit ævum.
Jam siqua restant, Eja frequentibus
Concede votis; Nos Juvenilium
Vulgus Medentûm, Nos avarâ
Quælibet excipiemus aure.
Fortè & futuro tempore quispiam
Poëta, Musis charior, ætheri

Te

Te ſidus addet, Te ſalubre
Sidus, & in Criſibus benignum.
Me deſtinantem talia Chymicæ
Curæ repoſcunt: Me Medicus labor
Et Spes locatæ non vacare
Pieriis patiuntur undis.

Ed. Hannes, A. M.
ex Æde Chriſti, Oxon.

Dioptrices

DIOPTRICES LAUS:

Ubi de { *Telescopio.* *Microscopio.* *Conspicillis.* *Vitro Ustorio.* }

NAturæ effœtas vires, mundique senectam,
Et longo labefacta situ jam sæcula, frustrà
Quid, Superi, querimur? reparans ecce omnia damna,
Sanctior ars, nobis oculos, melioraque præbet
Lumina; &, antiquâ vafri sine fraude Promethei,
Arripit insontes cœli de fornice flammas.
Inde pias accende faces, nec pectore solo
Accipe, Musa, deum; tibi namque accedere juxta
Jam licet, æternósque oculis audacibus ignes,
Et Phœbum perferre tuum; cupit ipse videri
Jam propius; lætusque novi cultoris honore,
Hactenus ignoti pandit mysteria Cœli.

Jamque mihi Parnassum ultra, Bifidumque cacumen
Efferri videor, subtúsque relinquere terras.
Scilicet hos, *Galilæe*, tibi debemus honores;
Æthereas aperire domos, acieque sagaci

Astro-

Aſtrorum ſervare vices, ſedeſque Deorum, &
Naturæ ſcrutari oculato arcana Cylindro.
En totus miratur Atlas, quis nuncius illic
Siderus ſecreta Poli rimetur, & auſit
Poſt Pallenæos cœlum affectare triumphos
Rurſus, & arte novâ terras inferre Tonanti.
Nec minus interea cœleſtes Jupiter arces
Securus teneat, dum ſe ipſe *Satellite* crebro
Undique Stipatum circumſpicit, & ſimul omnes
Nobiliore deos videt exultare coronâ.
Major quippe ſibi, ſpeculo monſtrante, videtur
Addita majeſtas; ſolio ſublimior alto
Ipſe ſtupet fulmen dextrâ, ſceptrumque ſiniſtrâ
Augeri, tumidâ conſurgit Gorgone Pallas
Sævius & major nova ſidera terret Orion.
Læta Venus patris Oceani jam deſpicit æquor;
Seque juvat totam ſpecula meliore videri;
Et formam maculis, nævisque agnoſcit in ipſis.
Illuſtrat ſic terra Polum, dum tollit ad aſtra
Mortales, miſcetque deis, ſpecularis Arundo.

Ut verò Æthereâ, ſat ſe jactavit in Aulâ
Ars mirata Deos, parili mortalia vitro
Mox ſubmiſſa videt, Mundique arcana minoris:
Tum quæ Parrhaſii tabulas, doctaſque Myronis

Effugère manus, nullo depicta labore
Ante oculos subjecta jacent, mirisque figuris
Ingenti exiguas mentitur imagine formas.
Interea Natura suos augescere fœtus
Post partum fœcunda suum miratur, & ipso
Gaudet Prodigio, lætóque errore triumphat.
Dumque suis adytis, & cæcâ nocte reclusos
Thesauros defixa stupet, nihil illa Colossos
Suspicit, in parvâ stat summa superbia prole.
E tenebris sic turba minor caput exerit, & se
Ostentat terris parvi plebecula Mundi.
Cernis ut aversis Parthorum more sagittis
Iratæ minitentur Apes, quâ sæviat Oestrum
Cuspide, vel Muscam tutetur quanta Proboscis.
Hoc speculo si fortè suam Formica figuram,
Magnaque robustis crescentia membra lacertis
Aspiciat, jam majus onus committere tergo
Audeat, & priscos iterum renovare labores
Myrmidonum, veterisque redit jam gloria gentis.
Hinc Pygmæa cohors aucto cum corpore sumat
Ingentes animos, & dignos Marte furores:
Jam truculenta novis incedat grandior armis,
Bistoniasque ad Bella grues, gentemque rebellem
Vindictâ stimulante vocet; fremit æthere toto

Ho-

Hoſtis & attonitum dat Strymonis unda fragorem.
Nec tamen hæc credas artis ludibria, Vitro
Ipſi etiam gaudentque ſenes, dùm, nocte fugatâ,
Luminibus, geminos duplicato ſidere Soles
Excipiunt, reducis ſolatia læta Juventæ.
Stat ſpeculo longævus honor, quo ſacra vigorem
Canities, ignesque novos miratur, ovatque
Ipſa ſuas hyemes, ſeniique perire tenebras,
Emeritosque oculos fœcundâ luce nitentes
Læta renaſcentis ſimulachra referre decoris.
Ætatis vix ſentit onus, vireſque ſenili
Frigore conſumptas; oculis pars maxima vitæ
Solamenque ſedet, quos cùm quaſi morte labantes
Ars firmat ſpeculo, duplicis confinia vitæ
Miſcet, & Æſonios præſtat fælicius annos.
Namque ubi torpeſcit lumen, ſenioque gravati
Deficiunt oculi, ſegnis petit ipſe latebras
Spiritus, & mœſtâ ſeſe Caligine condit.
Mox, Vitro faciente diem, novus emicat ardor,
Viſque animi rediviva ſuam feſtinat ad arcem,
Edomitâque ætate nitet; velut orbe recenti
Oſtentat renovata ſuos cùm Cynthia vultus.
Aſt ubi mutatis imitari Protea formis
Ars amat, Æthereos effingit callida ſoles,

Dum fovet in vitreâ conceptas Lampade flammas.
Has Siculus mirâ arte senex jaculatus ab arce
Sicaniâ, totam miserando funere Classem
Consumpsit, *Marcelle*, tuam; furtiva remotas
Carpsit flamma rates, incensoque aëre toto
Fulgura sparserunt Crystalla inimica profundo.
Proximus Ætnæâ stupuit Vulcanus ab arce
Cæcas ire faces, rutilusque incanduit Æther,
Erubuitque suos, Phœbus non conscius ignes:
Ut vero Vitreâ vidit sua tela pharetrâ
Vibrari, speculoque jubar jam missile factum:
Miror, ait, Superi, quæ tanta potentia terris
Exuperat nostras quantumvis Æmula, flammas!
Ecce novi soles, inclusaque lumina Vitro,
Accendunt Siculas nostris ardoribus oras!
Concipiunt Crystalla faces, gremioque nivali
Vel flammas didicere pati, nec victa liquescunt
Nativo stipata gelu, proprioque rigore;
Stat contra glacies nostri secura Caloris,
Augentque allectas innoxia frigora flammas:
Ipse Vitro videor, quam nostro hoc *Æthere Major*.

Nic. Hobart, Armiger,
è Coll. Trin. Oxon.

CARMEN

CARMEN PINDARICUM

IN

Theatrum Sheldonianum.

QUousque linguas *oculis* litamus
Victimas tacentes?
Quousque defixi stupemus
Saxei saxa, *plumbeique* plumbum,
Tanquam *nos* vacuis parata conchis
Simulacra cælo dedolasset Artifex?
Vocales ecce lapides & trabes *sonoræ*
Ingratam humanis taciturnitatem
Cognatis exprobrant, *Dryas* quos *obstetrix*
Eduxit rupto frustra de robore, frustra
Deucalioneo mollibant numina jactu.
Eia quæ doctis Musica pulsibus
Tot malleorum suave concinentium
Agrestes *cicurat* sonos!
Cedant *Orphei* tandem miracula plectri,
Atque *Amphioniæ* fides;

Ille feras olim sylvasque sequaces
Excivit & montes *vagos:*
Hic *Architecto* mœnia carmine
Stupenda *Thebis* addidit:
At ecce jam blando fragore
Ipsos murorum symphonia
Vates attonitos trahit;
At ecce *ruderibus* prosæ jacentem
Me me Poetam *extruit,*
Cui tantos liceat sonos
Confusæ saltem pro more imitarier Echûs.

II.

At nullum eloquium nulla sonantium
Decora verborum *strues,*
Vastarum trabium non enarrabile textum
Æquabit, solidamve exprimet *harmoniam.*
En ut sublimi pensilis aere
Tenditur *campus juga* ponderosi
Sustinens plumbi, gravidumque fœto
Culmine montem!
O quam justa fides nectit *amantes*
Arbores, quondam solitas *procari*
Blando murmure, nutibusque blandis:
Connubio junctas stabili vis nulla revellet,

Di-

Divortiumque fera non facient fæcula.
En *audax* quanto machina nifu
Muros deferit hinc & hinc relictos,
Metumque fubjectis *jocofum*
Salvis incutit ufque & ufque *tutis*!
Non illa planifpherii *minacis*
Secura lapfum magis expavefcit,
Firma quàm cœli camera arcuati
Æterni fornicis ruinam.
Tam ftabilem jubet effe vaftitatem
Ingenium *potentis* Architecti,
Quo nil *folidiufve latiufve*,
Quod molem ætheriam vi fuftinet Atlanteâ,
Carcere quod veterum teneri
Orbiculorum nefciens
Augufti extendit latè pomœria cœli.

III.

Divina *Wrennus* heu diu mathemata
Vel *docto* nimium *pulvere* fordida
Evexit affurgens in altum,
Interque ftellas *luce* donavit novâ
Stellis vel ipfis *invidenda*.
Illic Sydereo fpectator in *Amphitheatro*
Vidit *ferarum* fplendida prælia,

Iratisque coruscantes
Faucibus atque oculis *rogos.*
Illic serenarum *pictis* noctium *scenis*
Vidit Planetas *præscios* cœli *mimos*
Humana *ludentes* fata,
Nunc ore risus *comico* futuros
Festivosque sales, atque hilares jocos,
Æthereis celebrare *choreis*,
Nunc *face lugubri* radiisque *pullis*
Et scelera & cædes nepotum
Fingere materiem cothurnis.
Tandem rependit *gratus* hospes ætheris
Spectaculorum syderibus vices.
Mirantur astra posse mortales manus
Ditare terras *æmulâ* cœli domo.
Quin & *rivalem* lustrat amabilem,
Suamque cœlum deperiens *imaginem*,
Ut penitùs *speculo* fruatur
Jam *plures oculos* & *lumina plura* requirit.

IV.

Quamvis hianti subtrahat popello
Modesta frontem fabrica, sicut decet
Sacro parente procreatam *virginem*
Non *turbâ* genitam *promiscuâ* ;

Pro-

Profanis ſubducat licet
Oculis plebis malè feriatæ
Intemerandum vultûs eximii decus;
Quale nec *Etruſcâ* miratus victor in urbe
Negavit olim *Carolus*
Cuivis mortali fore fas *profeſtâ*
Luce videre;
Non illa cœli tamen intuentis
Criticum lumen fugit; ultro Solem
Lynceum vocat, aſtraque *curioſa*
Centum receptat feneſtris.
Ingentis populi videt capaces
Pegmatum moles attonitus Sol,
Mundi *Superviſor ſupremus*,
Intérque varios undique miratur foros
Tam bellam ordinis *benignitatem*,
Dum nulla lucem pars queratur amiſſam,
Triſtemque *pulla* lugeat Eclipſin.
Hic Sole melius quilibet vel ipſo
Et cunctos vidiſſe poteſt, cunctiſque videri:

V.

Celandum nihil eſt, nihil tegendum;
Nullus hic error latebras requirit:
Perfecta ſurgit undiquaque moles,

Et *merito duplicis* gerit ornamenta *coronæ:*
Quanta debetur quotuplexque *Wrenno*
Laurea victori, servatori civica,
Capitique decentior *Architecto*
Turrita Cybeles corona?
Devictam nimium diu
Oppressamque *suis* miserabilem *ruinis*
Tectonicen benignus
Artium civem reddidit urbi
Olim quæ rudibus dedit *vagisque*
Artibus urbem.
Longa nequicquam rabies *Gothorum*,
Quæ *citò Romanum* perdidit imperium,
Bello terebat usque *pervicaci*
Artem *vastoribus inimicam.*
Auxiliatrices frustra accessère catervæ,
Orbisque conspiravit dedecus in suum;
(Nam *subruendæ* pronus Architecturæ
Ubique totus orbis erat *Gothus*)
Aggressus hydram *Wrennus* immensam ruit,
Quanquam tenacis consuetudinis
Loricâ squammatam adamantinâ.
Æmula nec partem nodosa Triumphi,
Herculeæ ritu, clava sibi vendicat,

Hic

Hic *radio* totam *debili* & *pusillo*
Barbariem ſternens, ſimul omnia monſtra ſubegit
Quotquot fœcundo tulit *ignorantia* partu.

VI.

En multus altis hinc & inde muris
En *triumphalis* ut reſurgat arcus,
Intuſque & extra nobiles columnæ,
Artis frequenter olim *abortientis*
(Ut mos *patriciis* malus *puellis*)
Proles *adultæ* matris *abſoluta*!
Hæ tandem ingenio columnæ
Hæ tandem *docto* labori
Quamvis *Herculeo* ſtatuunt *nil ultra*.
Prorepſit *inſtar arborum ſuarum*
Erecta terram deferens ſpecuſque,
Radices quibus egerat tenellas,
Mundi recentis *humilis Architectura*,
Quam ſuis *Aborigines* in antris
Facturam feris ſevère nepotibus *umbras*,
Et *pulchras* magis & magis *ſalubres*;
Paulatim *truncum* crevit in arduum,
Sed falce majorum ſeverâ
Depreſſam bene *luxuriem* retro
Caſtigata coërcuit.

Hinc

Hinc craſſa *denſato robore* prævalens
Simul & *virili* ſpecie decora
Dorici nodum capitis deorum
Templis ſuppoſuit, potens ferendis
Cum cœlo late immenſo Diis univerſis.

VII.

Mox cultiores inter *Ionum* mores
Conſita campis uberis *Aſiæ*,
Ingenio ſeſe *comem* populique ſolique
Accommodavit *obſequens*:
Scapo procera delicatiori
Surrexit altum fœmineis caput
Gaudens ornare *Volutis*.
At non *mollicule* ſimilis *muliercule*
Tenella formam coluit *imbecillam*,
Sed qualem decuit ſupponere vaſtis
Epheſii Tholis miraculi;
Sed qualem decuit *viragini*
Operam *Dianæ* dare,
Quæ *compta* gaudet ducere nunc *choros*,
Mox & ferocem, *robori ſacro fidens*,
Ferro cominus aggredi leonem.
Nondum ſupremum contigit formæ decus
Hoſpitem donec bene grata pulcram

Corin-

Corinthus effeciſſet pulcriorem.

Enata buſto virginis *Corinthiæ*
(Quam mors *beatam* juſſit eſſe *matrem*)
Perfectum æternâ redimivit *fronde* caput,
Quam nequeunt hyemes mille, nec ipſum
Mummiæ Laurûs *implacidum* ver
Decutere innumerâ ſævius hyeme;
Superſtes uſque durat, & ſuperſtitem
Gaudet ſervare *Corinthum.*
O digna *floreo* columna *ferto*
Quod tibi poſteritas *compoſuit* bene!
Sic olim truncos formâ ſenioque verendos
Donarent veteres *alienæ vere* juventæ.

VIII.

Quo me Muſa rapis? quid juvat avias
Artis obſcuræ penetrare *ſylvas?*
Quid implicatos inter arborum nexus
Et *Labyrintheos* ſcopulorum anfractus,
Laborioſas vix movere pennas?
En quantus vacuo latè patet æquore campus,
Invitatque vagas ſpatioſus alas!
Non tantum *Alpheo* riguum benigno
Piſæ florentis nobile pratum
Feciſſe quondam *nobilius* tuo

Digna.

Dignabere volatu;
Cum juvenes oleâ frustra victrice superbos
(Ni tu connexam laureæ vatis tui
Frondem perenni vere donasses brevem)
Pindarico æternùm jussisti *vincere* cantu.
En major patet undiquaque campus
Fertilis laudum, licet usque messem
Carpas immensam, *crescet* in obviam
Premetque falcem, nesciâ domari
Superba gaudens copiâ.
Hinc sume paucos sume libens tibi
Quos spargas humilis ministra flores
Ante pedes magni *Sheldoni.*
Nam tu (quantumvis diligas audaciam)
Usque adeo nunquam credo eris improba,
Ut velis *capiti* verendo
Ambitiosa tuas stolidè circumdare nugas.

IX.

Nescit laureolas gestare ineptas
Ecclesiæ militantis *dux triumphalis*,
Cui sacras ambit sacra comas mitra,
Mitra splendorem quæ *capiti* suum
Debet acceptum, nec radiis nitet
Aureis tantum, nec istis

Luce

Luce quos dives pretiosiore
Gemma reflectit:
Lumen recondat sol licet benignum,
Nubesque glomerentur minaces,
Splendet *nativo* lumine fulgidus
Sheldonus, & æternum splendebit
Ecclesiæ vel *cadentis dux triumphalis*.
Furente bello mutuisque mundum
Conquassante odiis revulsum iniquo,
Immotus ille perstitit *futuræ*
Fundare *pacis* artibus Theatrum.
Mox licet ipsa bonis pax *sæva* minetur,
Dum turpes animat fovetque sectas,
(Ut solet calor excitare vernus
Agmina *reptilium venenosorum*)
Quanquam *theatris* improba vel ipsis
Fanaticorum concio *mimos* agat,
Solitasque meditetur *tragœdias*;
Pergit *securus*, dubiosque cives
Vetat timere publicas *ruinas*:
Sic ingruente pluviâ, per imbres
Erigit adversos subridens lumine blando
Sol arcuato pensile fornice, &c.
Luce depictum variâ *Theatrum*;

Sic

Sic ille ſacri pignore fœderis
Diluvii refluum ſpondet non affore fatum.

X.

Quotcunque jactet dives iſte *inanium*
Arcus opes liquidas colorum,
Sheldonii ut primum ſpecto laquearia *cœli*,
Inops videtur, tunicamque amictus
More *mendici* variis pudendam
Interpolatis undiquaque pannis.
Quis Divûm *Stretere*, tuæ quis lumina dextræ
Indidit atque oculos? oculis quis munera viſûs
Ætherei? fruſtra murum tibi corpus opacum
Objicit & tenebris theſaurum obſcurat *avaris*,
Tu referas animæ gazas, tu pandis *acuto*
Abdita peniculo *infoſſæ penetralia* mentis.
Fœcundi ſoboles orientis artes
Occiduis cum ſole plagis venêre ferentes
Influxum lucemque parem;
Sed patriæ memores (arcano ſceptra receſſu
Cui placuit *ſecreta* coli, *regeſque latentes*)
Se quoque ſubducunt, majeſtatemque recondunt
Velatam proprio lumine myſticam.
At nunc *retectæ* prodeunt, tandem *ſuos*
Oſtendunt *pictæque* colores;

Tan-

Tandem benignæ respiciunt procos
Et *pleno intuitu* beant;
Quos nymphæ veluti fugaces
Dumorum in salebris toties latuere protervæ.
Sed tibi præcipuè tibi blandum renident
Artes, *Stretere*, faventes:
Una indignatur suffusa rubore Poësis,
Quod nequeat calamo hoc rudi
Referre dignas penicillo vices,
Pictoremque suum *meritâ* exornare *tabellâ.*

XI.

At ecce nasum perspicillo *putrem*
Armatus antiquarius senili
Vicina postquam millies & amplius
Cuncta lustravit monumenta *tardus,*
Laudavitque vice millies millenâ
Vultus dimidios, fractaque brachia,
Pedesque manco corpore *devios,*
Cognatasque suis ubique rugis
Rupti frequentes marmoris cicatrices,
Tandem vix oculo *volante raptim*
Percurrens vastæ socors miracula molis,
Romanos celebrat, merosque *Scauros,*
Pompeiosque crepat, *Cæsaresque* divos

De-

Debita montosis penetrantes astra theatris.
Quin tu requiris qui per arva nummos
Urbis relliquias *pecuniosæ*,
Mundum cui libuit subactum *aranti*
Lascivâ malè prodigalitate
Semente sulcos *aureâ* replere;
Fac digna tandem *messis* ut resurgat,
Qualem *Romanus culta* per *oppida*
Retusus ensis *languit* metendo:
Fac redeant ut opes *Neronianæ*,
Theatra cernes digna *mimo Cæsare*:
Theatra cernes ipso *Jove* digna tragœdo.

XII.

Aurifero quicquid *Pactolus* fonte reclusit,
Volvebat flavo quicquid in amne *Tagus*,
Quotquot *Erythræo* desumpsit ab æquore gemmas
Urinator *Arabs* vel *Indus*,
Æstu secundo prona *Romano* tulit
Fortuna fisco *locuplete inundans*
Urbem *diluvio* suam.
Lympha per vicos pretiosa pleno:
Reciprocante devoluta *fluctu*
Huc illuc variè rotata gyros
Ludebat *Euripi* vagos,

Ul-

Ultraque semper progredi recusans
Fida permansit *glomerata* noto
Gurgite Romæ.
Frustrà *liquatas* turba *cataractis*
Prodiga *disruptis præcipitavit* opes;
Innumeras frustra quisque *reconditas*
Corrupit imbre *gemmeo* puellas
Pauperie Jovis irrisâ, qui *miser unicam*
Contempto Danaen redemit *auro.*
Frustrà bibebat unionum *pocula,*
Quorum guttula quælibet vel ipsi
Invidenda *Tago ditior* occidit;
Frustra *perdendas* Oceano truci
Opposuit *Romanus* opes, recessit
Oceanus, *victoque* novas dedit æquore terras.
Post tot *prælia Roma contumacem*
Tandem non potuit *domare* censum;
Arte *fatigatâ* luxuque *exhausto*
Languida succubuit, victam se fassa, libido.

XIII.

Natura mater filiis *Britannis*
(Ut solent *primogenitis* parentes)
Largita fertiles benigna *fundos,*
Lautis *quietos* prædiis beavit.

Natu minores quos opimiore
Ditare nequiit hæreditate,
Labore multo *ſedulos* coëgit
Pecuniarum *ſummulas* reliƈtarum
Undique redaƈtis auƈtitare nummis.
Hinc rivum *geminâ* quem ſundit America *mammâ*
Oceanum viƈtor qui premit *aureus*,
Arentes Genuæ montes *Batavæque* plaudes
Totum *bibaces* penitus exhauriunt:
Ad nos ſi *revomat* forte aliquantulum
Turpis avaritiæ *crapula* Belgicæ,
Luxus hoc noſter cupidè reſorbet,
Reſorbet atque iterum *vomit*.
Quantillum iſtius tandem *aliquantuli*
Purgatur uſus ſepoſitum in ſacros?
Eccleſiæ tamen hoc *quantillum*
Heu *quantam invidiam* movet?
Hoc excitavit nuperos *ſicarios*,
Veſte queis matrem ſpoliaſſe pulchrâ
Explere nequiit impium furorem;
Quin proles atavis *digna* ferocibus
Antiquâ *Britonum* barbarie truces
Corpus parentis *enſe penicillo*
Conciſum horrendis fœdarunt undique *monſtris*.

Hanc

XIV.

Hanc rex misertus (sanguinem ut decebat
Martyris coronati superstitem
Qui pius exhaustam numeroso vulnere cernens
Cruore donavit suo)
Hanc rex sororem, filiam, parentem,
Ut posset salvam tandem, *Sheldone*, videre,
Commisit fidei tuæ.
Tu *lene* plagis balsamum cruentis
Instillas *placidâ* benignus arte;
Tu nudam *modestè* decoro
Cingis amictu.
Dilectos matri natos matremque diligentes
Foves alumnos *Oxonii* tuæ,
Qui possint tantis olim succedere curis.
His ne voluptas *innocens severis*
Ludusque desuerit *honestus*,
Theatra condis, effusosque
Pergis suppeditare sumptus.
Lassantur numeri, citharæque *fatigatæ*
Deficiunt toti non ausæ accedere summæ:
Excrescit usque vasta, limitemque
Dedignata pati se comprobat *infinitæ*
Natam *legitimam* magnificentiæ.

Nos molem interea turba *Scholastica*
Latè coruscantem stupentes,
Clamamus *Logicæ* fidem
Montemque (spectemus licèt)
Vix abjungimus *aureum chimæris*.

XV.

Augere impensæ quemvis *miracula* tantæ
Quis potuisse putet?
Augere docti potuit imperii
Doctissimus vicarius,
Sheldono Fellus meritò secundus & soli.
Hic dum *benignâ* comis *æquitate*
Salariorum munus administrat,
Additque *vultûs* pensionibus *bonos*,
Mox *efficaci* languidos præsentiâ
Suscitat fabros & urget,
Ingeminat pariter *nummosque diesque laboresque*.
Hinc *arcta* quoties ratio supputantium
Minas & *hebdomadas* ponit,
Opus reclamat, & sibi credi postulat
Talenta dum refert & annos:
Opus reclamat, atque inæstimabiles
Implere *Felli* calculum jubet *curas*.
O dignus astris *igneus* animi vigor!

O digna

O digna ſole, digna *rivali* induſtriâ,
Qui ſeſe *officio* jactat ſublimis *eodem*,
Dum circum aſſiduus curſum rotat indefeſſum;
Nec mundum torpere ſinit, ſed luce jacentem
Excitat, & ſolitos mandat renovare labores!
Evigilat pecus omne ſolo, lætæque volucres
Aëra *ceſſantem* pennis & voce laceſſunt.
Mox & nocturnis paulatim emerſa *ſepulchris*
Gens hominum *interrupta* capeſſit munia vitæ.
Nec gravis indulget terreno gleba *veterno*,
Sed ſua *netrices* producunt *ſtamina* plantæ.
Ille inſtat radiiſque minax caſtigat inertes
Acribus increpitans, gnavos reficitque fovetque.
Continuò immenſæ reſeratur janua *gazæ*,
Fiſcum aperit quæſtor, luciſque *diaria* ſolvens
Splendidus *ætherio ſudores penſitat auro*.

XVI.

Nunc primum ars didicit Theatra *blando*
Lenis ingenio ſtruere *innocentia*,
Quo natura modo ſolet
Ædificare animalia.
Olim ſonabant vinculis fodinæ,
Quæ ſervulorum gregibus, indidit victo
Romanus inſolens victor.

 Laſſa

Laſſabant raucam miſeri ploratibus *Echon*,
Diſrupta *validis* marmora querimoniis
Prævenere manus gementium.
Aſtabat gravis inſpector vel ipſis
Durior *ſaxis*, operi negatos
Terga ſuper numerans cunctos vigil ictibus ictus.
Multos ruinæ, cæteros longus labor
Oppreſſit urgens, omnis emerſit lapis
Tunc *ſepulchralis*, nec *maculis* tantum ſuis
Inſons erubuit, reſperſus ſanguine Ophites.
Sic cæde multâ cædibus crevit locus,
Et *tenerum in cunis didicit ſævire* Theatrum.
Moles avorum quam bene *degener*
Exoſa labem naſcitur crudelium?
Huic ipſa facili ſaxa *miteſcunt* indole,
Sumuntque juſſas ocyus figuras,
Quam quæ reflexus vidit Deucalion viros.
Mox eadem bello durata ætatis *amico*
Vel firmitate provocabunt marmora
Quæ dudum cultu gaudent ſuperaſſe decoro.

XVII.

Cedere ſe natura libens fatetur,
Victricemque ferens cervice ſuperbior artem
Auguſto nitet ornatu, & *captiva triumphat*.

Artis

Artis *trophæis* artium *pugnaculum*
Quam cingi placidum decet?
Hic non ursa gemet, non leo rugiet,
Nec *sæviorum* paria gladiatorum
Concurrent impete *bruto.*
Pectoris humani *caveâ* exagitare latentes
Pugnaci ingenio ludus erit *feras:*
Has periment multâ cinctas *indagine* risus
Acuta jocorum *spicula.*
Plausum terra dabit, dabit æther;
Plausum beato cincta cælituum choro
Maria Sheldono dabit,
Qui sanctus istas expulit templo feras,
Turpesque deduxit bestias
Alio necandas; noluit puerperam
Æternùm *stabulo* jacère virginem,
Quo toties vitii *commotum stercus* oleret.
Quis nunc profano queritur impendi loco
Sacras divitias? quis invidet
Bonis dicatam literis malus domum,
Et *templa* secum *templa* mussat improbus?
Non ille templum saxa qui cumulat facit
Sed qui *sacra* facit: *templum Sheldone* dedisti.

XVIII.

Quis tantis tibi pro meritis, quis digna rependet
Munera?
Quodcunque valeant *pauperes* Musæ dabunt,
Quas infelices veluti *Caryatidas*
Oppressit ætas *barbaris* gementes
Substructionibus rudis.
His tu Theatra condis, & choros jubes
Permistis *hilares* ducere gratiis.
Mox docto *rediment* labore lusus,
Styloque multum sedulæ sacram tibi
Exsculpent *solidæ* statuam de *marmore* famæ,
Quæ sueta monstris fabulisque, *verum*
Ut vidit hic *miraculum*
Obstupuit, saxoque stetit mutata rigenti.
Erecta vultus effigiem tui
Dignam syderibus, tollit in æthera.
*Angustam nimium terra crepidinem
Præstabit statuæ immensæ, vix satis capacem
Curvatum toto cœlum dabit æthere concham.
Ridere *nanos* fas erit *Colossos*,
Pygmæumque Rhodi tumentem.
Hanc juxta positus si modo *Alexander* staret,
Integro cælatus *Atho montosus*,

Magnum

Magnum puderet *tantulo* nomen dari
Pumilioni.

Talia nequicquam devictâ mole superba
Simulacra tradent posteri silentio;
Aut *meritis* veluti *China* suum *Fe*
Curtabunt monosyllabis.
Posthac Sheldoniâ *sacratam* in imagine famam
Insonti solam cultu venerabitur orbis;
Nec cædent jumenta homines invita litantes,
Sed *facient linguisque* suis atque *auribus* ultro.

XIX.

Non ego si cunctas mihi gens humana dedisset
Quotquot habet linguas, totidem resonantia miris
Ora modis, possem dignè celebrare canendo
Sheldonum vel *dimidium.*
Non *Latii* vates, non quos sua Musa rotundo
Ore loqui docuit cives, bellíque tumultus
Et pelagi, nimbosque æquare & fulmina verbis
Sufficient *Græci*:
Non vel *Sheldonii* quamvis de marmore præli
Viribus acceptis *Antæi* more resurgunt.
Hoc unum æternis fata invidère figuris,
Quæ *solum* nequeunt dignè expressisse Patronum.
Cætera prona fluunt facili cessura labori.

Quic-

Quicquid *Niliacæ* signarunt *numina* chartæ,
Pergama membranis quicquid pinxere repertis,
Quicquid *Arabs*, *Indusve*, vel ultima regio *Serum*
Doctrinæ cumulo superaddidit *Europeæ*,
Aut periit dudum, aut tenebris damnatur *iniquis*.
Tam scripsisse parum est.
At vos *Oxonii* proles doctissima matris
Edite perpetuis mansura volumina sæclis,
Sheldoniis mandanda typis, nostroque relicto
Mox immensum orbis latè impletura *theatrum*.
Nec *manca* ingenii plorans monumenta *fugacis*
Posteritas pulchras colet *indignata* ruinas;
Æternà vos fama manet *veneranda juventâ*:

XX.

Quid faciam? lasso novus incumbit labor,
Aliena laudum venit venit *acies*,
Musamque lacessit *anhelam*;
Agnosco longè vexilla nitentia,
Howardianæ signa quis nescit domûs;
Quæ sola laudum sola titulorum valet
Tantas alere copias,
Floddeniis victrix quantas delevit in agris,
Cum fueret pelago *Scoticus* cruor, & fremebundum
(Sic *victor* saltem) torrente retunderet æquor.

Gaudet

Gaudet *feroces* impete vivido
Stirps generosa domare;
Oppressos eadem *lætior* erigit;
Nec feris licuisse finit vel annis
Dum pereunt, veteres perdere semideos simul.
Perire dixi? funera lacrymis
Prosequimur *stolidis vana superstitum.*
Scilicet anguineos circumvoluntur in orbes,
Extremæque animam caudæ de torque *resugunt.*
Nos nos *interimunt* interire nescii;
Iratisque licet *spicula* faucibus
Tetrumque demserit *venenum*
Aut fortuna favens, aut melior Deus;
At *lætos aureo picti* dum circuunt tractu,
Amplexibusque blandientibus mulcent,
Ignaros sensim lambendo depascuntur.

XXI.

Ipsum *parentem* progenies fera
Annosum tempus *teneros* quod procreat annos
Mox *recipit* patulo fugientes oris *asylo,*
Ipsum parentem progenies fera
Anguem (qui veteris *ruderibus Chai*
Coævus orbem prodiens cinxit novum
Flexilis & variis metitur sæcula *spiris*)

Ipsum

Ipſum *vipereo* ſoboles furore
Parricidis uſque lancinavit morſibus,
Donec vulneribus hinc & hinc fatiſcens
Cicatricoſam pudibundus abderet *caudam*,
Ultimaſque retro pariter *ſepeliret* ætates.
At poſtquam jubar *aureum*
Splendidæ refulſit munificentiæ,
Qua ſepulchretis penitus *ſepultis*
Donavit *Heros Illuſtriſſimus* lucem
Sydus Arundelæ benignum;
Reſuſcitato prorepens vigore
Emicuit validuſque vividuſque.
Deterſo nitidus ſitu,
Stellatus ſquamis terga micantibus
(Qualibus aſtriferos ingens complectitur orbes
Cœli Sydereus Draco)
Antiquitati pandit lumen *obſcuræ*,
Tenebraſque demit Hiſtoriæ;
Majoribuſque poſteriſque partitur
Largus influxum *bifidum*, vetatque
Illis *præteritum* deeſſe, vel his *futurum*.
Tantum veneno non potuit *ſalutari*
Serpentiformis Epidaurius deus;
Unum iſte mortalem brevi

Re-

Reſtituit vitæ, *Virbios* hic anguis
Innumeros reſuſcitat,
Quos nec *Jovis* ira nec ignes,
Quos non *ipſe* ſuo poterit conſumere dente.

XXII.

Emergunt latebris marmora ſquallidis,
Et Græcos ſimul explicant honores,
Quos tellus ingeſta diu *graviorque* premebat
Barbaries ſuperincumbens.
Conſurgunt *iterum victores Pancratiaſtæ*,
Quondam *decoro* pulvere ſordidi,
Nunc *turpem* excutiunt ſitum,
Antiquoſque palam gaudent monſtrare triumphos.
Plus *Aſiarchis*, plus dedit omnibus
Heros tibi, *Smyrna*, *Britannus*.
Donârunt illi morituris præmia fruſtra
Civibus, ipſa ſuis olim tumulanda ſepulchris.
Æternùm hic monumenta jubet durare, viroſque
Reſuſcitatâ vivere memoriâ.
Rurſum Cecropiis oritur gens *Attica* glebis,
Indigenaſque iterum terra parit ſuos.
Reductus Orco cernitur *Theſeus novo*,
Divoſque ſecum ducit, & *Superos* facit.
Renata patrem tota cœlituum cohors

Sa-

Salutat *Howardum Jovem.*

Sed tantos inter quos ſibi *poſteros*
Aſcivit *ultro*, clarior emicat
Henricus genuinus hæres,
Sublimis columen domûs.
Hic major titulis altior omnibus
Inſurgit *nudus* honoribus.
Hic *eruditâ* liberalitate
Virtutis monumenta ſua, monumenta vetuſtæ
Sacra Academiæ,
Contulit *Angliacis ſapiens* largitor *Athenis.*

XXIII.

Cingunt Theatrum quàm bene ſplendidum
Obſcura fuſci rudera marmoris!
Antiquitatis *umbra* quam juvat ſacræ
Noviſque *lucem nube* vicinâ novam
Structuris addit *amica*!
Fragmina ſic veterum ſcientiarum,
Sic *fœda*, *putris*, *verminoſa* moles
Nutantem inſido quam poſuit ſolo
Feſtinante manu *temerarius* & *malè laxâ*
Compage *caducam*
Stagyræ alumnus, æde naturam ſuâ
(*Inepta fortem* ſicut *Alciden Tyros*)

Vin-

Vincire gestiens *Deam;*
Hæc ipsa moles *irreparabili*
Dudum collapsa ruinâ,
Quam *futiles* scholastici laborant
Instaurare iterum *validumque* inducere tectum
Araneosis hinc & inde telis,
Hæc ipsa moles adjicit *nitorem*
Operi stupendo, cui *sacrâ* posuit manu
Fundamenta novo *benignus*
Carolides, manibusque dedit consurgere doctis.
Fervet opus; satagunt pariter juvenesque senesque
Et *generosa cohors* & *non ignobile* vulgus.
Hortatrix natura viris, seque ipsa videndam
Exhibet, & cunctis quæsitam sedula terris
Materiam confert; jam sydera——

XXIV.

Mens mihi quid restas? tibi nempe minatur amicus
Jamdudum *Icarium Venusinus* in æquora lapsum.
Dum *cereis* audax vel *ignito* cupis
Vicina Soli *Pindarum* sequi pennis.
Hoc ille *tutos* sæculi vates sui
Hoc monitos voluit *salvis* quibus esse licebat:
Nos *certum* manet exitium, nos undique
Expectat casus ruituros.

Eli-

Eligere fatum liceat, *evitare* non licet:
Obfedere vias *latrones Grammaticastri*
Quotquot *frequentes* conterunt vatum greges.
Illic feroces *Critice Procrusteâ*
Heu docti nimium verfus torquere mifellos,
Nunc *tensos* immane pedes producere gaudent,
Nunc *sauciatis* amputare fyllabis,
Cum gemitu nequicquam *animam* fenfu expirante:
At forte *servum* fiquis exofus *lutum*
Aliena *liber* abominetur veftigia,
Impediunt vario turbatos objice *campos*,
Quos voluit latè *faciles* natura patere:
Sed ars moleftas *fibimet* objecit moras,
Sevitque fpinas *sponte fœcundas nimis.*
Has tranfilire geftit, has perrumpere
Genuina naturæ filia
Pindaris offensæ vindex *animosa* parentis.
Has legis expers *impetu ruens vago*
Securior per avia, per invia pede curro *volante.*

Corb. Owen, ex Æde Chrifti.

P I S-

PISCATIO.

AD

Reverendiſſimum in Chriſto Patrem GILBERTUM, *Archiepiſc.* Cantuarienſem.

HAmigeræ inſidias Artis, celataque parvo
Æra cibo canimus, quæ torto pendula filo
Aſtutus tremulà Piſcator arundine jactat,
Donec ineſcatam calami curvamine prædam
Ducat, & in ſiccâ ſalientem exponat arenâ.
Alme fave, *Præſul,* vati, ſi forte vacabit
Ingentem ad noſtras animum demittere nugas.
Namque & Te, vani non ſemper nuncia, fama
Juſtitium quondam ſacrorum, indictaque Clero
Otia fluminibus narrat donâſſe propinquis.
Temporaque adgemuiſſe viris cum ſæva vetarent;
Solivagum juſtas ripis jactâſſe querelas,
Et gravia ad conſulta gregem admiſiſſe ſilentûm:
At nimis (heu!) juſtæ in ripis periere querelæ,
Et fruſtra conſulta gregi patuere ſilenti.
Ah, quoties *Carolum, Carolum,* juncoſa ſonabant

Littora, dum liquidâ saliit tibi suber in undâ,
Prædaque suspectos cautè deglutiit Hamos!
Ah quoties nullis tutò credenda tabellis,
Fluminibus mandata dabas, quæ nosceret Exul
Augustus, si quâ mundi regione latentem
Inveniant, ipsa Oceano dum mista vagantur,
Spem reditûs solo contentum pascere voto!
Felix O, (primos sacrorum imitate magistros,)
Prælusit cui Canna Pedo; qui doctus utrumque
Æquali rexisse manu, successibus æquis
In Cathedram notas Piscanti adduxeris Artes!
Et nos, (assiduis cum lassis fortè licebit
Officiis,) paucas calamo concedimus horas,
Ausonæ ad ripas; ubi Musas voce cientes,
Te (venerande *Pater*) canimus, votisque vocamus,
Et captare homines capto de Pisce docemur.
Poscimus inde fidem dictis; veniámque rogamus,
Si varias inter populantûm flumina fraudes,
Quæ vati magè nota, magè est laudata voluptas.
Nam mihi, nec lento contextæ vimine nassæ,
Introitu illectos facili remeare natantes
Quæ prohibent, Orcique aditus imitantur avari;
Nexave nodoso cohibentia compede pisces,
Lina placent: nimis ista rudis crassæque Minervæ
Solos

Solos arma juvent, quos Lutræ more paluſtris,
Dura fames adigit victum quæſiſſe rapinâ.
Nobis, quos nitido naſcentes Delius aſtro
Reſpexit, genitiſque ſuas ſimul indidit artes,
Ingenium quæſtu prius eſt; deceptáque præda
Direptâ potior: dapibus quin ipſa ſaporem
Captitiis doctæ præbet ſolertia dextræ.
Sic Phœbum, Truttâ quondam percâve voraci
Cænantem, memorare juvat, quos ipſa labores
Fecerit; & quantâ ſteterit victoria luctâ.
Quin vati ipſe ſuos celebranti carmine luſus,
Propterea haud invitus adeſt, & ſufficit ultrò
Cantanti numeros: & vos, Heliconia turba,
Veſtra datis facilem narranti gaudia verſum.
Namque & vos, ripis olim Permeſſidos undæ
Aonides, (Phœbo, ut referunt, comitante) ſorores,
Inflexas curvâſtis acus; calamóque reducto,
Ad cava captivum traxiſtis littora piſcem.
Primus at eximiæ ſterilis ſucceſſibus ortus
Artis erat; ſicut majorum ſemina rerum
Eſſe ſolent ſemper mediocria. Nec tamen ipſa
(Si faveat modo docta cohors) deſpecta ſagaci
Eruere è tenebris metuam primordia verſu.
Calliope ſtipata choro dum caſta ſororum

Fabellis ludiſque vacans, in littore opaco
Forte Aganippeas latè ſpatiatur ad undas,
(Quà procul à ſcatebrâ collectis fluctibus auctus
Volvitur, & lymphis ſabuloſas verſat arenas
Qui modò fons dictus, jam fluminis ambit honores ;)
Certatim mutum fertur vidiſſe natantûm
Laſcivire gregem, & vermes captare minutos,
Siquos aut cæcis conclavibus egerit amnis,
Aut notus, aut pluvia, aut vis quælibet excutit Alnis.
Viderat: & "*Veſtrâ poteritis forſitan, inquit,*
"*Credulitate capi: non cautè examinat eſcas*
"*Eſuriens ſtomachus.* Mox vimen fronde ſalignum
Nudat, & eductam capitis velamine ſpinam
Curvat in effigiem reparantis cornua Lunæ;
Æraque dilectis dapibus fallacia velat.
Deinde (ſuis recolens olim periiſſe capillis
Cœlicolas, hominesque) "*Iſtis, ni fallimur,* addit,
"*Tertia debetur liquidi victoria regni.*
Dixerat: & ſummis depexas vertice torquet
Pectinis Exuvias digitis; virgæque ligatis
Extremæ, tandem celatum accommodat hamum:
Atque bolum nitidas lethalem mittit in undas.
Mira cano & ſolis forſan credenda Poëtis.
Nam, ſimul ac fluvio Muſæ maduere capilli,

Am-

Ambrosiis diffusa comis spiramina aduncam
Inficiunt spinam; medicatáque tingitur esca.
Protinus assultat patulo gens squamea rictu,
Ambitiosa capi: at prærepta proximus offâ
Pisciculus socios fraudat, potiturque rapinâ
Sollicitè, inque gulam fugiens deglutit hiantem.
Funestos sentit ducentem virgo triumphos,
Inflexúmque levi vimen cum verbere torquens,
Mox cæco rictus lætanti perforat ictu,
Inque virescentes protractum projicit herbas.
Præda minuta fuit (digiti mensura) sed illi
Picta latus lorica tegit: nam suave rubenti
Tingitur argentum minio, cui bractea sparsim
Mista coruscanti squamas interlinit auro.
Accurrunt: Artemque simul, Piscemque sorores
Mirantur, laudantque: pares dum Musa relictis
Instruit insidias, & eandem porrigit offam.
Fortè sed ut curvum plebis globus obsidet hamum,
Unus adest Procerum; cui turba amota ruenti
Terga dat, & fugiens intactas deserit escas.
Objectas vorat ille dapes, tenuique cruentus
Vulnere, porrectâ fontis sibi pondera pinnâ
Addit, & obnixus producto elabitur ære.

Ut vidit, (namque adfuerat) Latonia proles,

" *Parce,* ait, *imparibus certamen inaniter armis*
" *Protrahere ulteriùs, Dictæi nata Tonantis.*
" *Rem permitte mihi: nisi me mea carmina fallant,*
" *Faxo ego, ut ille breves agat, improbus ille, triumphos;*
Et calamo calamum solers immittit iniquum,
Ære extrema ligans, quà se minor inserit, ora;
Et lentum in summâ configit arundine vimen.
Penniger astiterat Sonipes: setasque roganti
Præbuit: has docto versatas pollice, Phœbus
Torquet, & inter se complexibus implicat arctis:
Funiculósque breves tereti coalescere nodo
Cogit; & in summo fluitantem vimine nectit
Lineam, ut exæquet mensuram pendula Cannæ.
Dein netum appendit Chalybem, quem flumine & igni
Imbutum, & lentè rigidum, lunabat in orbem
Dimidium forceps, armabat acumine lima,
Extabátque tenax diffisso lingua metallo.
Mox funestum epulis mendacibus induit hamum,
Et juxtà adnectit terebrati pondera plumbi,
Mersus ut intactas ad fundum deferat escas.
Quáque salix summis porrecta supernatat undis,
Et densâ latebras offundit piscibus umbrâ;
Quáque subit rapido labefactum gurgite littus
Amnis, & in sese refluus decircinat æquor;

Ob-

Obreptat pronus ripæ lapſuque ſilenti
Ex inclinato pendentem vimine ofellam
In liquidas demittit aquas: virgæque tremore
Verſatum, vivos imitatur reptile motus.
Securi fraudum, lethalia edulia captant
Amnigenæ; cupidóque petens ſua fata palato,
Imminet, & ſequitur merſum grex ſquameus hamum.
Delius, ut turmis obſeſſas percipit eſcas,
" *Siſtite, blanda cohors; perituris non opus iſto eſt*
" *Impete*, ait ridens; *hæc ſævæ fila ſorores*
" *Nêrunt, inque levi immitis latet Atropos offâ:*
Et ſimul objectos retrahit captantibus unco
Ære cibos; donec fugitivis acrius inſtans
Piſcis edax dapibus, chalybem ſimul abdidit ore.
O ſævam ventris rabiem! Sic deperit orbis
Queis perit; & Parca in conditâ quæritur eſcâ.
  Nutat, & indicium ſinuamine præbet arundo;
Setáque multiplices deſcribit in æquore gyros,
Ut primum tectum deſcendit in ilia ferrum.
Nec mora: in obliquum detorto vimine, Phœbus
Falcato læſum configit acumine piſcem.
Ille, jecur ſævo violatum ut vulnere ſentit,
Mille dolos verſat. Nunc, toto pondere nixus,
Nunc recto, nunc obliquo, ſe gurgite librans;

Ancipitesque simul ducens hinc, inde choreas,
Excutere abrupto conatur viscere pestem.
Sæpè cavos ripæ tentat penetrare recessus,
Funiculúmque trucem contortæ interplicat ulvæ:
Sæpè petit fundum; de fundo ad summa repentè
(Ocius emissâ Parthi post terga sagittâ,)
Surgit, deciduusque gravat pendentia fila,
Et simul adductâ tentat discindere caudâ.
Scilicet ingentem vetat indignatio piscem,
Tradere tantillis immania membra catenis!

Phœbus, ut ancipitis pendet fortuna palæstræ,
Motibus intentus, similes in pectore cudit
Ipse dolos; varias ut destruat artibus artes.
Conantique fugam decies, deciesque retracto,
Nunc refricat crudum repetito verbere vulnus,
Nunc iram obsequio frangit, mulcetque furentem;
Et libertatem laxatâ ostentat habenâ.
Mox, ubi permissis lascivit in æquore gyris,
Plus æquo audacem veniâ, & nil tale timentem,
Adducto revocat loro, cogitque profundum
Permutare vadis, propiusque assuescere cœlo.
Utque emergenti decrescunt pondera, tractim
Gurgite nunc prono, adverso flumine nunc ductum
Aeriis suffocat aquis, dum (ventre gravato,

Utris

Utris more jacens ſummis reſupinus in undis,)
Pendet iners gracili tandem de vimine moles;
Inque cavam ſequitur nullo luctamine ripam.
  Ipſe ſuam victor prædam miratur, & acri
Intuitu in patulâ monſtrum metitur arenâ,
Confoſſum ut trucibus quondam Pythona ſagittis.
Et fortè oblongus, cui fecit barbula nomen,
Mullus erat; quo non eſt piſcis cautior alter,
Aut cui majoris confixo gloria luctæ
Debetur: ſic ille dolis, ſic viribus urget
Piſcantem, exhauritque omnes verſatilis artes.
  Succeſſu hoc, Latonigenæ conamina creſcunt,
Quæ ſibi fatidicus ſpondet fore proſpera vates.
Mox alias inviſit aquas; quas torquet Enipeus
Turgidus, Apidanuſque ſenex; & (notus amore
Antiquo) Peneus, ſævæ incunabula Daphnes:
Quaſque ſuus fundit Ladon; quaſque Ipſe, bubulcus
Amphryſi quondam lenes potaverat undas:
Et ripam ſignis decorat victricibus omnem,
Dum manet in quovis captorum cortice Imago
Sculpta, ſimulque ſuo cum cortice creſcit Imago.
Fiſcellamque levem redeunti ſæpè gravabat
Tyroni acceptus capitatus Gobio luſus;
Et Rutili pariter molles, Apuæque fugaces;

Spi-

Spineaque objectans tractanti tergora Perca ;
Atque levis ſummis volitans Alburnus in undis,
Lacceaque, incepto Gallos imitata feroci,
Sed primos cedens toleranti ignava furores ;
Tuque (ſuem roſtro referens, quo glarea ab imo
Vertitur, unde pari nomen ſortiris ab uſu,)
Mole minor, guſtu qui vincis Porcule, Percam.
Sæpè Abramis; brevis in latum cui panditur alvus ;
Carpaque turgidulâ cœnis gratiſſima linguâ ;
Nec non Pactoli fulvo perfuſa metallo
Tinca, (Machaoniis morbos cui pellere ſuccis,
Vulneraque affrictu dederat ſanare ſalubri
Ipſe olim, & "*nulli vivas violata natantûm,*
"Dixerat, *ut noſtris accedas integra menſis* ;)
Gratum humeros curvabat onus, neque cætera deerant
Præmia, quæ duro conſtantia miſta labori
Exigeret. Quoties te muſca imitata feſellit,
Trutta ſagax ; quæ (multiplici variata colore,
Et rutilâ flavas diſtincta aſpergine coſtas)
Das duplices Epulas ; oculis prius, inde Palato ?
Te, quoque, cui rictus armant dumecta patentes,
Fluviorum Phalaris ; cui natio tota natatrix
Præda fit, inque avidâ turmatim conditur alvo,
Prodidit objectus celato Gobius hamo.

Quin-

Quinetiam (audaci uſque adeò fortuna labori
Faverat) ingenti nonnunquam pondere preſſit
Salmo latus; qui præcipiti natat obvius amni,
Objectaſque ſuper moles, præruptaque ſaxa,
(Poſt capiti admotam celeri ſinuamine caudam)
Diducto ſeſe pernix jaculatur ab arcu.
Irrita ſin prorſus reddant conamina ſoles,
Immodicive imbres, vel utriſque inimicior Eurus;
Omnibus exercet virtutem Caſibus æquam,
Ipſaque in eximium cedit patientia fructum.

Hæc mihi, (dum tacitas *Auſonæ* ſolus ad undas
Obductum globulis jacto fallacibus hamum,
Pennigeram ſatagens calamo ſuſpendere plebem,
Et deſolatos indignor retibus amnes,
Rara quod accurrat projecto furfure præda,)
Ut tardo ingratas ſucceſſu falleret horas,
Tradidit ipſe Pater vatum: Citharáque recedens
Hoc pariter tactâ cecinit modulabile Carmen.

Nimis beatus Ille, qui tremulam manu
 Arundinem ſcitá regit:
Epuliſque gentes faſcinans aquatiles,
 Rictu fugaces protrahit!
Huic læta puris corda turgent gaudiis,
 Quæ nullus offuſcat dolor.

Aulæ

Aulæ palæstram cautus ancipitem fugit,
  Dubiamque honoris aleam.
Non ille avaris invidet pericula
  Curasque queis constant opes.
Nec jurgiosi litibus mistus fori,
  Terit Advocati limina.
Nec æstuosum mercibus metuit mare,
  Reditusque pensat flatibus.
Mulcet quietum lene murmur fluminis,
  Dum bellicus tonat fragor:
Seseque mutos inter oblectat greges,
  Cum perstrepit rixis Domus.
Aurora vixdum conjugis liquit torum,
  Suum impiger cum deserit;
Cyathoque guttur lætus epoto lavans,
  Et arma cinctus congrua,
Sudo, sereno que æthere, ingreditur viam,
  Sereniori pectore.
Pedes deinde Thamesin, aut Trentam petens,
  Ut Piscibus struat dolos,
Avium sonoro pipilantûm gutture
  Oblectat aures voculis:
Avidàque amœnos nare captat halitus,
  Aurora quos Floræ rapit.

Simul

Simul & novali exercito ſalutifer
Hauritur exudans vapor,
Suſpenſa ſulco dum arva calcat impari,
Pedibus Iambos metiens.
Laborioſæ ſemitæ interea moras
Gratis levat ſpectaculis.
Valleſque, monteſque, rigido & cacumine
Saxa aſpicit minantia:
Sylvaſque, fonteſque, viridique paſcuo
Pecora aſpicit vagantia.
Hinc, quaſſa currit bucula ad mulctralia,
Stillante nectar ubere:
Memorque blandis poſtulat mugitibus
Vicariam proli manum.
Et inde, inermi fronte molliculus ferit
Agnus parentis mammulam:
Simul & futuris, non ita innocentibus,
Præludit inſons præliis.
Ripas deinceps quas petebat, obtinens,
Setas adaptat vimini:
Chalybemque gratis veſtiens eduliis,
Unctum ſalivâ projicit.
Cicada ferrum ſtridula infixum tegit,
Aut muſca bombis perſtrepens;

Suo-

Suoque limax lubricans ſucco vias;
  Erucaque hortorum lues:
Coaguloque lactis imbutus cremor,
  Similæque maſſa ſubrubens:
Hamoque rufus ſæpè vermiculus micat,
  Facitque piſciculis famem
Hamoque pinguis ſæpè lendiculus nitet,
  Et veſpæ inermis Embryo.
Cornuque p e raque, locupleſque calceus,
  Subinde ſufficiunt dapes.
Hoc inchoatur more piſcanti Dies;
  Sic occupatus Veſperi eſt.
Sibi ipſe turba eſt, ipſe convictor ſibi, &
  Confabulator aſſidet,
Salientis uſque ſuberis motus notans,
  Graſſantis oris indices.
Sin forſan unus adſit, aut alter comes;
  Alterna jactant vimina,
Nec interim ſunt muta piſcatoribus,
  Ut piſcibus commercia.
Nunc multiformis quam intuentur Machinæ
  Laudatur Author unicus.
Nunc cantilenis mutuò innocentibus,
  Lepidæ aſſuuntur fabulæ.

Procul

Procul at profanum lege colloquium fugant,
  Regi, Deove injurium;
Nec dicta mutis ista piscibus putant
  Quæ teste cœlo jactitant.
Perusta sin sudore membra diffluant,
  Phaethonte Cancer dum rubet:
Aut imber ingens axe confracto ruat,
  Aquasque sternat bullulis,
(Dum junceis anguilla de cubilibus
  Expergefacta cursitat)
Umbra imminentis arboris stratos tegit,
  Et canna Piscatur jacens:
Spoliisque opimis sæpe tollentem gravans,
  Otia rependit fœnore.
Declive tandem cum terit Phlegon jugum
  Trahuntque noctem sidera,
Piscibus onustus Hesperus ducit domum,
  Ubi præda mensas instruit;
Lassata demum membra, post gratas dapes,
  Inemptus occupat sopor.

Simon Ford, S. T. P.

CARMEN

CARMEN

DE

Sanguinis Circuitu,

A

GULIELMO HARVÆO *Anglo*,

Primum Invento.

MUſa mihi, cauſas memora, quo ferveat igne
Sanguis, quam rapido exundans torrente feratur;
Quid venam repleat; cur tenſa arteria pulſu
Perpetuo micet, alternis reſidenſque tumenſque;
Quidque intermiſſo præcordia verberet ictu.
Non hæc, docta licet, veterum cognoverat ætas;
Non hæc Phillyrides Chiron, non ipſe Machaon
Non Amythaonides; non hæc pulcherrima vidit,
Quamvis diſciſſis cuncta indagaret in extis,
Abderitani cultor celeberrimus horti:
Nec tu, magne Senex, Coâ qui miſſus ab urbe,

Ut

Ut male ſuſpectos tua pelleret herba furores,
Riſiſti meritò inſani deliria vulgi.
Nec ſolers Phrygiis ortus Galenus in agris,
Quem cognata diu mirata eſt Roma medentem,
Grataque poſteritas omni venerabitur ævo:
Nec Cæſalpinus; nec tu, præclare Soavi,
Olim Phœbeas inter notiſſime turbas,
Quà Padus irriguos fœcundat gurgite campos,
Quáque Antenoreas Neptunus protegit arces,
Et circumfuſis tutas amplectitur undis:
Sed, quem felici lætata Britannia partu
Edidit, Harvæus, notum per ſecula nomen,
Harvæus monſtrator erat, primuſque latentes
Expediit cauſas, priſciſque incognita ſeclis
Eruit è tenebris, piceamque abſcedere nubem
Juſſit, & obſcuris accendit lumina rebus.
Hic etenim varios expendit ſedulus uſus
Membrorum, mentiſque aciem per ſingula mittit
Sollicitus, ſectiſque animantibus inſpicit omnes
Morborum tacitus ſedes; ſecumque requirit
Unde trahant lentæ renovata incendia Febres;
Et quo fonte, quibuſque exundet fluctibus Hydrops;
Quid maciem inducat; quid iniquo pondere ſplenem
Attollat; quæ vis faciat lapideſcere Renes:

Has ille atque alias moriendi mille figuras,
Vestigatque animo, mortisque pericula longè
Summovet, & medicas Parcis instantibus artes
Opponit prudens, atque omnia mente volutat;
Nec putat in membris vitalem hærere liquorem,
Tardaque per longos protendere stagna canales,
Sed ruere, & celeri circum vertigine ferri.

Convocat interea lectos in tecta sodales,
Queis præclaræ artes, & sacra Epidauria cordi:
Atque, ait, experiar mihi quæ comperta videntur;
Sintne satis perspecta, & certis cognita signis;
An vanæ tantum species, & amabilis error
Me noscendi avidum falsâ sub imagine ludat.
Arreptumque Canem obtortâ cervice prehensum
Tollit, & in mensâ resupinum ponit; at ille
Arrectis horret villis, & brachia morsu
Appetit, & magnis ululatibus omnia complet;
Et pedibus pugnat. Sed nulli obsistere fatis
Fas est. Harvæus validis complexibus urget,
Atque infelicem, & luctantem plurima frustra,
Per mediam extendit tabulam; tum fune reductos
Innectitque pedes, & vincla tenacia stringit.
Cumque ita porrectus metuens, pavitansque jaceret
Ille miser, trepidans artus, & pectus anhelum;
Tum

Tum placidè aspiciens vinctum, sic ore profatur.
Non me, inquit, feritas animi, non dira libido
Crudelem facit, aut sævi inclementia cordis:
Sed mihi mente imâ, totisque recepta medullis
Laudis sacra fames nolentem talia cogit
Moliri, & lenes abigit de pectore sensus.
Fert animus cæcas naturæ aperire latebras;
Occultas olim rerum perquirere causas;
Captivumque diù vinclis exolvere verum.
Certum est magna sequi, & tectas, penitusque remotas
Explorare vias; quo flumine sanguis agatur,
Quo duce liventem inficiat nova purpura venam.
Tu, quanquam infandos miser experiare dolores,
Immeritamque feras pœnam, solamen habeto
Mortis, quod fato non sis jugulatus iniquo;
Quòd neque disruptus rabiosi dente Molossi
Occideris, nec te consumat pigra senectus.
Nam neque, per fossas, fœdamque ignobilis ulvam
Projiciere Canis, nec tabo membra liquescent;
Nec tu nocturnis raptus laniabere monstris,
Nec putrescentes corvus populabitur artus,
Sed si (quod fore confido) mihi docta Minerva
Riserit indulgens, votisque vocatus Apollo
Annuerit cœptis, nunquam tua fama peribit;

 Sed

Sed quacunque mei pertinget gloria facti,
Tu quoque notus eris, totoque legeris in Orbe
Clarus, & æternum vives moriture Lycisca.
 Talia narrabat surdo, dextraque coruscos
Cultellos effert, gladiisque micantibus instat.
Ut verò vulnus sensit fera, corpore toto
Contorquet sese, & fremitu gravis intonat acri;
Et simul infrendet nudatos spumea rictus,
Dente, oculoque minax frustra; tremor ilia pulsat;
Exercetque ferox vanam sine viribus iram.
Namque illum summo conantem insurgere nisu
Intorti cohibent nodi, clavique trabales.
 At Senior nullo turbatus murmure pergit,
Et rigidos enses, & inexorabile ferrum
Perque leves tunicas, perque ultima viscera ducit,
Intentusque operi extremi penetralia Ventris
Pandit, & incisas properans divellere carnes,
Illas hinc atque hinc manibus detrudit; & inde
Introrsum adnutans fumantia conspicit exta.
 Hîc Jecur immensum vasto se pondere jactat,
Et tumet, & Tyrium vincit splendore venenum;
Sic pulchrùm nitet, & nativo fulgurat Ostro.
Hæc domus, ut fama est, tenerorum tristis Amorum;
Hinc procul intentans sævus sua tela Cupido,
Mollia

Mollia languenti ſuccendit pectora flammâ.
Sive hîc vi magnâ, & multo percocta calore,
Immutata novum ſumunt alimenta ruborem:
Seu potiùs nimio ſanguis flagrantior æſtu,
Hîc fæcem nocuam, atque acri flavedine Bilem
Exuit ardentem, & latices deponit amaros.
Quod ſupereſt oleo, & molli pinguedine lentum
Et ſervat longos, faciles & concipit ignes.

Hinc autem contra, & diversâ in ſede recumbit
Splen, & mole minor, facieque obſcurus, & uſu.
Hunc levibus perhibent Pulmonem agitare cachinnis;
Aut ſuccum auſterum, atque humores colligit atros;
Aut eſcam ſubigit, ſtomachoque infundit acetum.

In medio jacet ingluvies, barathrumque macelli
Ventriculus, magni protenſus imagine ſacci.
Huic appenſa olidas circumſtringentia fæces,
Inteſtina hærent, varioſque inducta per orbes,
Multiplici gyro ſinuoſa volumina torquent.
Hæc membrana levis nexu complectitur arcto;
Perque illam niveas cernit prorepere fibras,
Quas primus doctâ detexit Aſellius arte;
Lactiferaſque vocat lactis de nomine venas.
Pancreas, & Renes, plura & miracula rerum
Tranſilit, aut ſtrictim, & feſtino lumine luſtrans,

 Alta

Alta petit, vitæque arces invisere gestit.
Stat supra expansum famâ memorabile Septum,
Altera carnoso pars est circundata limbo,
Altera Pergameas imitatur lucida pelles;
Et per transversas æquo libramine costas
Tenditur, atque imas superis discriminat oris.
Incipit hinc primum hirsutus se attollere Thorax,
Molliter inflexus curvatæ more carinæ.
Hunc naturæ parens, venturi præscia, firmo
Costarum vallo, & solido muniverat osse.
Hic etenim assiduo motu præcordia Pulmo
Ventilat, inque vices hauritque, & rejicit auras.
Hîc Cor quod reliquis voluit præcellere membris
Ipse Pater, medium sublimi in sede locavit.
Sed neque summus honos, neq; propugnacula prosunt;
Ille cruentatas mergens in pectora palmas,
Omnia crudeli properat discindere ferro;
Irrumpitque aditus, laxataque claustra revellit.
Tum verò occultæ sedes, vitæque recessus
Ostendunt sese, & Cordis domus alta patescit.
Ipsum autem tenero affultum Pulmone superbum,
Interiore cubat tecto, & penetralibus imis;
Vitalesque omni diffundit corpore succos.
Nunc penitus totâ intentis compagine nervis

Tol-

Tollitur, & ſtricto tumidum mucrone minatur,
Intentatque ictus; nunc fibris mollè ſolutis
Decidit, & ſubitò flacceſcens languida circum
Demittit latera, & cono procurrit acuto.
Nec mora, nec requies; rapido ſeſe ocyus Euro
Colligit, & motus ſervat, repetitque priores:
Atque iterum aſſurgens ſolidum denſatur in orbem;
Atque iterum in longum pendentia fila remittit.
Nam Natura ſagax pariter nobiſque feriſque
Mirâ arte in geminas diviſit Corda Cavernas;
Quæ modo turgentes ingeſto rore tumeſcunt,
Et mox emiſſo ſubſidunt ſanguine. Nempe
Non ſtabile, immotumque datum eſt mortalibus ægris;
Nec ſine continuo ducenda eſt vita labore;
Exoptata quies mors eſt. Cor mobile pulſu
Perpetuo quatitur, trepidatque: ex Corde ſuperno
Quatuor enatæ procurrunt ordine Venæ,
Hinc binæ, atque illinc; facies non omnibus una,
Non idem eſt habitus. Pars craſſo tegmine tuta
Albet, & incluſos occultat cauta liquores.
Pars tenues tunicas, pelleſque induta nitentes
Purpureum oſtentat laticem, livenſque fatetur
Internos minio nativo ardeſcere tractus.
Illas ſpiritibuſque tumens, & turgidus inflat,

Has leni placidus percurrit flumine ſanguis.
Verùm Corde omnes, & eodem fonte coortæ,
Grandeſcunt primùm, & fluvio majore feruntur;
Poſt autem anguſtos ſubitò tenuantur in amnes,
Inque canaliculos alioſque alioſque tributæ,
Decreſcunt ſenſim; filiſque extenſa minutis
Exta per, & carnes, atque omnia membra vagantur,
Vivificum cunctis afflantes artubus ignem.
Hæc aliis olim ſatis explorata relinquit.
Aſt ipſum interea cupidum nova cura fatigat;
Quis Cordis molem exagitet labor, unde calentes
Accipiat ſuccos, & quas extrudat in oras;
Quo flùat exundans per aperta foramina Sanguis,
Sanguis qui inducto venarum tegmine clauſus,
Ambiguos trahit anfractus, & fallit eundo.
Sic ubi lentus Arar tacito per pinguia repit
Culta gradu, lenique pererrat paſcua rivo,
Incertum eſt partes has, an labatur in illas:
Cum verò injectas accepit gurgite moles,
Et trabibus frænantur aquæ, vehementior exit,
Mutatuſque fremit, ſuperatoque aggere ſpumans
Sævit, & in Rhodanum violentas concitat undas.
Ergo placet tepidos amnes, curſumque ruentis
Sanguinis obſtruere, & nodo conſtringere Venas.
Sunt

Sunt geminæ ante alias insignes mole, modoque;
Illam jure Cavam vocitat Romana juventus,
Hanc olim Graii dixerunt nomine Aortam.
Contiguis pariter labuntur fluctibus ambæ,
Et socios ambæ spargunt per corpora ramos.
Hanc *Harvæus*,& hanc oculisque animoque remensus,
Forte Cavam primò tenui complexus habenâ,
Amplum intercludit filo cohibente canalem,
Obsepitque vias. Atque hic, (mirabile visu!)
Qui propior Cordi sanguis dilabitur ultrò
Cordis in Auriculam, depletaque sanguine Vena
Concidit, & vacuas jungit sine flumine ripas.
Qui verò excelsâ Vitæ distabat ab arce
Longiùs, astricto præclusus stamine, cœptum
Sistit iter, magnoqne attollit Vasa tumore:
Distentas tunicas, & claustra obstantia pulsat,
Implicitos nequicquam ardens perrumpere nexus.
Postquam hæc *Harvæus* solerti mente notârat,
Ipse manu nodos, & vincula linea solvit.
Tum subitò emissus per mota repagula sanguis,
In patulas Cordis cellas, & tecta refertur.
Hæc ubi visa seni, multumque expensa sagaci;
Arripit ingentem, vincloque innectit Aortam.
Omnia nunc diversa videt, nunc altera surgit

Naturæ

Naturæ facies. Nam quà longissima Vena
Perplexos ultra nodos porrecta jacebat,
Mollior elapso flaccescit sanguine; sed quà
Interius spectat, Cordi conjuncta sinistro,
Dura riget, succoque superveniente tumescit.
Allabensque liquor, spatiis conclusus iniquis,
Æstuat introrsum, vitalemque ampliat orbem,
Et propè disrupti intendit retinacula Cordis.
His etiam rite expensis, simul omnia circum
Laxat vincla Senex; magno simul impete sanguis
Emicat, & prono decurrit concitus amne:
Corque vices peragit, renovatque arteria pulsum,
Quantum efferre valent moribundi languida membra.
Harvæus, qui cuncta animo securus obibat,
Constitit attonito similis, paulumque moratus,
His tandem charos dictis affatur amicos.
Vos quibus alma salus curæ est, qui sacra medentûm
Pocula miscetis; quorumque potentibus herbis
Fata retardantur, miserumque extenditur ævum;
Accipite hæc animis, memoresque recondite vestris;
Et veras demum vitæ cognoscite causas.
Dissimiles venæ varios formantur in usus;
Hæ primùm acceptos pleno de Corde liquores
Carnibus instillant, & toto corpore miscent;

Re-

Regressos illæ in Cordis penetrale refundunt.
Principiò sanguis fonte eluctatus ab uno,
Conjungit vires, & magno flumine fertur;
Post autem in rivos scindit sese usque minores.
Tunc iter obscurum ingrediens, cæcosque meatus,
Exiles Venarum apices, & parvula lentus
Vasa subit majora petens; & semper eundo
Auctior, immensus redit in præcordia torrens.
Nam velut irrigui fontes, fluviique minores
In Thamesin leni deducunt murmure lymphas;
Ille novo fluctu, & lato spatiosior alveo,
Crescentes undas sinuoso in Nerea tractu
Promovet, ingentique impellit flumine Pontum.
Haud aliter summo rediens è corpore sanguis
In tenues primùm Venas, parvosque canales
Insinuat sese; subito majora redundans
Vasa petit; tandem collectos undique rivos
Inque Cavam cogit, ripisque coërcet eisdem.
Illa gravis tumet, & refluo distenta liquore
Partem oneris ponit, Cordisque eructat in oras.
Quod simulac sensit venientis pondera succi,
Tenditur, & rigidum, & massâ majore gravatum
Omnibus insurgit fibris, multaque potens vi
Sanguineum amplexans laticem constringit; at ille
Quâ

Quà data porta ruit: Pulmonem protinus omnem
Proluit, & tetrum exhalans de pectore fumum,
Ætheriâ nimium fervorem decutit aurâ;
Atque inspirato vitales aëre flammas
Suscitat, & raptim cœlesti accenditur igne.
Tum nitor effœto redit, & nova gloria Succo.
Jamque sinum Cordis lævum fulgentior intrat;
Atque inde in vastam magnâ vi pulsus Aortam
Prosilit, illa ictu distenditur, & simul omnes
Expansi toto subsultant corpore rami.
Sanguinis hoc iter est, atque hæc via regia vitæ:
Perpetuis agitur gyris membra omnia circum;
Atque iterum in Venas, iterumque in Corda recurrit;
Itque, reditque viam, celerique reciprocus æstu,
In sua conversus vestigia volvitur amnis,
Atque indefessum peragit circumfluus orbem.
Hunc motum, hos cursus innexa, solutaque Vena
Monstrat, & extantes diversâ in parte tumores.
Non etenim instabili fertur pede mobilis humor;
Ut levis Euripus dubiâ revolubilis undâ:
Sed certis semper gradibus pergitque, reditque.
Nam qui perluto veniunt è corpore succi,
Promptior his in Cor lapsus, via tuta patescit:
Sed refluis validum opposuit Natura Tridentem,
Et

Et ternâ clausas munivit cuspide portas.
Quique è compresso pelluntur Corde liquores,
Exitus his facilis datur, at remeantibus obstant
Claustra, & Lunatæ stantes in limine Valvæ.
Verum hæc ipse equidem modicis conclusa libellis
Expediam; atque alias rationes insuper addam;
Cur Medicus leni constringens brachia nexu,
Cum gravis accensas populatur flamma medullas,
Inferiùs venam secet, & quà proxima Carpo est:
Quid faciat nodos varicoso in poplite; quidque
Sanguinis impediat subitum per prona relapsum;
Pluraque purpurei laticis monstrantia cursus.
Tum genitale arvum, & vitæ primordia pandam;
Ut genus humanum, pecudesque, & cærula monstra,
Cuncta ovo exorta, & Puncto saliente creata.
Nec nostram effugient, quantumvis parvula, curam,
Quæ miranda magis, subtili texuit arte
Natura, & primùm adductis prorepere fibris
Jussit, mox pictis volitare per aera pennis.
Forsitan hæc etiam, non multum ingrata, docebo;
Ni mea crudelis compilet scrinia miles.
Nam mihi nescio quid lævi mens ægra minatur;
Arma procul video, & fulgentes ære catervas.
Quæ rabies animi, quæ tanta insania Cives

Per-

Perculit ingratos; atque in fera prælia raptat
Felices nimium, Carolo regnante, Britannos?
Hei mihi! quas clades, & quos inimica tumultus
Fata parant? cerno ſtagnantes ſanguine campos,
Cognataſque acies alternâ cæde rubentes.
Quid ſibi vult Styge prorepens Conſeſſus ab imâ;
Diraque regali perfuſa cruore bipennis?
Ante precor mors atra graves mihi condat ocellos,
Quam videam illius caſus, lacrymaſque diei.
Eheu! quam variis jactabitur Anglia fatis!
Principiò in miſeram immanis dominabitur Hydra:
Sed ferus obſcœnum Serpens caput exerit Orco,
Terrificos ſpargens oculis flammantibus ignes,
Oraque ſanguineis turpatus lurida guttis;
Inque ipſam ruit ille Hydram; & de ſede ſupremá
Dejicit, & rurſus tenebroſa in Tartara mittit.
Mox aliam ipſe Hydram nocte, & pallentibus umbris
Evocat; hanc ſubito, nec opino vulnere mactat;
Atque indignatus Stygias detrudit ad undas,
Sibila tentantem fruſtrà, & capita ægra plicantem.
Tum ſpoliis Divûm, ſolioque ſuperbit eburno:
Et tria ſquamigero Sceptra impius arripit ore.
Jamque novo lætus regno, rebuſque ſecundis
Exultat, vacuaque furens bacchatur in Aulâ.

Co-

Cogitur hic etiam infernas transnare paludes.
Tum latebras tristes, atque horrida tecta relinquens,
Erepit gracilisque, pigerque, & frigidus Anguis;
Sed solo armorum Sonitu tremefactus inani,
In deserta fugit, cæcoque reconditur antro.
Extemplò fœdis horrescunt omnia Monstris;
Qualia nec vastis sitiens alit Africa campis,
Nec varius falso pascit sub gurgite Proteus.
Harpyasque, Hydrasque truces, verasque Chimæras,
Ignotasque olim species fœcunda ministrant
Tartara, nocte atrâ, & densâ caligine tectas;
Luctantes secum, atque in mutua tela ruentes.
O Pater! O Fessis tandem sucurre Britannis!
Et tot pressa malis, tantisque attrita ruinis
Anglia duret adhuc; atque omni functa periclo,
Excelsum nitidis iterum caput inserat Astris.
Nescio quis gelidâ insolitus mihi fulgor ab Arcto
Exoritur, dubioque illustrat lumine terras.
Rarescunt tenebræ, victæque Aquilone sereno
Diffugiunt nubes; latum Sol igneus orbem
Attollit, totoque abscedunt æthere nimbi.
Monstra novis radiis, subitaque exterrita luce
Horrendas sedes, & Tartara nota revisunt;
Præcipitique fugâ in patrium referuntur Avernum.
For-

Fortunata Dies! quibus exornare triumphis!
Quos miseris tandem plausus! quæ gaudia portas!
Delitiæ Angliacæ gentis, Regumque propago
Carolus alter adest, sceptrisque potitur avitis.
Stant gemini circum Fratres, Ille aureus alter
Gratanti ingreditur similis; tristissima nubes
Alterius caput obscurâ ferrugine cingit.
Regale ambo latus stipant: Hic pergit in Urbem
Clamores inter lætos, & vota suorum.
Hunc sequitur Pax alma, & pleno Copia cornu,
Et pietas, & prisca fides, & gloria rerum,
Quæ neglecta diù, pedibusque obtrita jacebat
Relligio, antiquum sumit rediviva nitorem,
Cœlestique iterum affulget placidissima vultu.
Quid non efficiat tanti præsentia Regis?
Illius auspiciis doctorum illustre Virorum
Concilium accitur; totoque ex Orbe frequentes
Conveniunt, iisdem succensi pectora curis.
Quisque suum pulchrâ caput obvincire coronâ
Ardet, & audaci palmam decerpere dextrâ.
Namq; animum exacuit favor; & sub Principe crescit
Laudis amor, studiisque accenditur æmula virtus.
Neve inimicitiæ tali in certamine. Sed quis?
Ille quis est claro Divorum sanguine cretus,

Quem ſcriptis, factiſque, admirandiſque repertis
Inſignem, nobis mittit glacialis Ierne?
O quanta! & quæ turba Virum comitatur euntem!
Cumque ipſo parili geſtit procedere greſſu:
Omnes ingenio præſtantes, artibus omnes!
Non tot Cumæo folia abripiuntur ab antro;
Atque abrepta levi volitant ludibria vento:
Non tot Cecropiæ, depaſtis floribus Hyblæ,
Autumno glomerantur apes, cum rauca reſultant
Æra, & cæruleus reſonat tinnitibus æther.
Neve illi tenues, dubiaque ab origine Formas,
Argutaſque ſecant nugas; ſed pondera rerum
Solliciti tractant, verique cupidine tacti
Singula pertentant; certatim nobile ſemper
Fervet opus; magnoque evolvunt cuncta labore.
Quicquid in immenſi jactatur limite Mundi;
Quicquid Pontus habet, quicquid ſpirabilis aër;
Quicquid Terra parens ſummove in cortice geſtat,
Aut imis occultat inexplorata cavernis;
Nil illi præcluſum, intentatumve relinquunt;
Omnia rimantur. Felici indagine multa
Inveniunt; aliiſque inveſtigata refingunt
In melius. Quæcunque olim ter maximus Hermes
Tentavit, quoties caluit Memphitica fornax;

Quæque Syracusio descripta in pulvere Vati,
Barbarus immiti abrupit Problemata ferro;
Quæque ignarus adhuc causarum, viscera vidit,
Dum frustra inversis extis inhiabat Aruspex,
Venturam exquirens sortem, mentemque Deorum:
Illi quotidiè versant, animoque manuque
Omnia scrutantes; illis Natura reclusas
Pandit opes, neque se nebulis obscura recondit.
Illi concretas moles, & corpora dura
Igne domant, subitoque sua in primordia solvunt.
Et Lunæ, Solisque viam, & labentia cœlo
Sidera describunt radio, & quibus Orbibus errant
Terribili horrendùm rutilantes crine Cometæ.
Serpentes atros, Pisces, genus omne Ferarum
Arte secant summâ, & spirantia membra revolvunt;
Fibrillas omnes, & vasa minutula quærunt.
Atque illis nostrum si fors superare laborem
Contigerit, mihi jucundum est, & amabile vinci.
Conscia mens recti sibi gaudet; splendida nunquam
Facta premit, minimumque alienis invidet ausis.
Hos fama ad superos fulgentibus evehat alis;
Nos quoque posteritas aliquo signabit honore,
Qui primi Cordis certâ rate findimus æquor,
Ignotosque olim vitæ tranavimus amnes.

Talia

Talia fatidico Senior de pectore fundit.
Interea diris Animal cruciatibus ægrum,
Immanes patitur secto Thorace dolores.
Cor tamen ad solitum accingit sese usque laborem,
Et validis primùm, & crebris micat ictibus; at mox
Segniùs, & raro respondet verbere; Pulsu
Ancipiti tremit, atque incertâ fluctuat undâ;
Tum fatis victum cadit, immotumque quiescit.
Ferreus abscondit morientia luminâ somnus,
Horrentesque rigent artus, calor ossa relinquit.
Harveides animo pervolvens cuncta, Canemque
Exanimem spectans; Quo te, inquit, fata tulerunt?
O mihi si raptum in lucem revocare liceret,
Et fugientem animam gelidis infundere membris!
Sed prohibent Parcæ, & nullo jam carmine Manes
Flectendi: vel si tantum medicamina possent;
At me iræ superùm terrent, & Apolline natus
Fûlmineo extinctus jactu. Quid nunc tibi tandem
Pro merito egregio, & vitæ pro munere reddam?
Nec tu defunctus planctu lætabere inani;
Nec tua solabor pretioso fata sepulchro.
Ista levem Culicem vano splendore coronent,
Quem brevis ingrati pastoris sustulit ira;
Formicamve vagam, quam incautam succina gutta

Implicuit, pinguique revinctam rore peremit.
Major honos tibi debetur, tibi gloria major.
Namque tui generis Procyon, & Sirius ardens,
Inque domos Superûm, & stellantia tecta recepti:
Quin tu etiam ætherias conscendas tertius arces.
Tu quoque cœlestes inter numerabere flammas;
Sublimique procul radians fulgebis in Axe.
Neve Canis vestro in cœlis formosior Astro
Ullus erit, non qui rabioso sidere tostos
Urit agros, non qui Leporis vestigia latrat.
Nam neque lethalem in terras jaculaberis ignem,
Inducens hominum generi morbosque, famemque;
Nec sata, nec pecudes insano fervidus æstu
Extingues: sed læta tuo, & flaventia culta,
Atque salutiferas herbarum lumine vires
Augebis, floresque in prata virentia sparges.
Ignibus innocuis, & amicâ lampade mundum
Lustrabis, medicasque, haud nunc inglorius, artes
Æternâ, placidaque nitens moderabere flammâ.

Hæc ubi dicta; omnes, sua quisque in tecta, recedunt,
Harvæi famam, ac laudes super astra ferentes.

Rob. Grovius, A. M. Cantab.

Cursus

Curſus NOVI FORI.

QUO me clientem, Muſa, rapis tuum?
Aut quas ad oras ludicra neſcium,
Monteſque percurrens & urbes
Aërio vehis alta curru?

II.

Fallor, vel alto penſilis aëre
Molem propinquam nubibus arduis,
Urbemque devotam Tonanti
Intueor, rutilaſque turres.

III.

Fallor, ſuperbi vel juga turgida,
Et ſaxa cœlo conſpicor æmula,
Rupeſque præruptas Olympi
Et patuli ſpatia ampla dorſi.

IV.

Quis clamor urget? quis ſonus advolans
Obtundit aures, & properantium
Immiſcet hinnitus equorum,
Murmuribus ſtrepituque turbæ?

V.

Quæ ſcena vaſto panditur æquore?
Gaudetque longo debilis otio
Deleƈta per campos Juventus
Herculeos renovare ludos?

VI.

Ecquis ſuperbo cingitur agmine
Altuſve curru fertur in aureo?
Quem totus excepit tumultus
Lætitiâ properoque plauſu?

VII.

Rurſúſne currum Chromius occupat
Auriga celſus, loráque concutit,
Metamque devitare cautus
Per medium ruit ales æquor?

VIII.

O ſi reverſus Pindarus afforet,
Paulùm reliƈtis Elyſii plagis,
Hic grande conamen, paremque
Materiem reperiret arti!

IX.

Hic ſiſte curſum, Muſa, nec utere
Laxis habenis: Nil melius videt
Vel Phœbus Eoas relinquens

Heſpe-

Hesperiasve aditurus undas.

X.

Sic fatus hæsi, Musaque protinus
Immota fixas continuit rotas,
Et molle subridens amicas
Purpureo dedit ore voces;

XI.

Non celsa spectas oppida Græciæ
Lateve notam conspicis Elida,
Solenne nec festum Tonantis
Nec patuli scopulos Olympi.

XII.

Sed læta faustæ regna Britanniæ,
Atque auspicatas aspicis insulas,
Murosque sublimes & arva
Neiofori, fluviumque *Chami*;

XIII.

Nullis secundus qui fluit amnibus,
Ni cedat almæ fluctibus Isidis
Torrente quæ sacras Camœnis
Oxonii lavat amne ripas.

XIV.

Quin surge tandem versibus & vagis
Describe miram quadrupedum fugam;

Nec ſegnis exora Camœnas;
Materies creat illa vatem.

XV.

Sublimis alto Pegaſus aëre
Fecit poetas; dum levis avolat,
Vel ſolus agnovit Caballus
Pierios aperire fontes.

XVI.

Vix Muſa preſſo conticuit ſono,
Volvo per agros lumina ſedulus,
Et munus exolvo receptum
Obſequio properans fideli.

XVII.

En! ut ſuperbos agmen Equeſtrium
Tentat caballos, impatiens moræ,
Luctæque præludens futuræ
Fræna quatit manibus remiſſa.

XVIII.

Jam rauca primo Tympana murmure
Paſſim vagantes quadrupedes vocant;
Clangore jam ſuadent ſecundo
Præcipiti celerare curſu.

XIX.

Certamen æquum tres ineunt pares

Et

Et lora ſolvunt, protinus avolant
Omnes & effuſi feruntur
Carcere corripiuntque campum.

XX.

Nunc ille nunc hic prævenit æmulus,
Nec certa parti ſors favet alteri,
Arrecta ſed laudum cupido
Ancipitem facit æqua curſum.

XXI.

Stat fixa longè meta celetibus
Altâ reverſus ramus ab ilice,
Umbramque diffundens amœnam
Et viridi placidus colore

XXII.

Invitat omnes: huc pede fervido
Tendit Caballus, huc oculos eques
Advertit intentos, equumque
Urget adhuc ſtimulis anhelum.

XXIII.

Talis ſereno dum nitet æthere
Arctos perito cognita navitæ
Spectatur immotè, ratemque
Auſpiciis regit una certis.

Jam

XXIV.

Jam Diva tandem lubrica destitit
Mutare partes; impiger æmulos
Præcessit indefessus alter
Quadrupedes tenuitque metam.

XXV.

Cur non Olivam crinibus applicat
Pro more victor? Quis nova præmia
Indixit, Alcide, tuasque
Ausus erat temerare leges?

XXVI.

Dixi, nec ultra Musa silentio
Vocem repressit, protinus inscium
Affatur arridens & infit
Ambrosiis Dea pulchra labris.

XXVII.

Qui jura sanxit quid vetat editas
Mutare leges? Is nova præmia
Assignat Autor, qui Britannos
Imperio regit unus æquo.

XXVIII.

Qui tot triumphos vincere Chromii
Possit vel uno; dum properantium
Attentus immensos labores

Laude

Laude vehit pretioque ſignat.

XXIX.

Cernis benigni munera principis,
  Cernis metalli pocula divitis,
    Cælata mirandis figuris
      Et nitidis pretioſa gemmis?

XXX.

Hæc ſunt olivam quæ ſuperant tuam;
  Quæ donat ipſo non minor Hercule;
    Qui ducit à cœlo decuſque
      Et ſobolem genitore Divo.

Honoratiſſ. *Leopoldus Wilhelm. Finch,*
ex Æde Chriſti.

In

In Adventum REGIS OXON. 1681.

Qualis Gigantum viribus æmulis
Infensus olim Jupiter edidit
Regale decretum, Deosque
Ætherea glomeravit aulâ.

II.

Huc te citatum, Bacche pater, tuæ
Vexere tigres passibus impigris,
Excussa nequicquam coactæ
Indocili juga ferre collo.

III.

Huc tendit atro pulvere sordidus
Mavors, caballis raptus ab igneis,
Dextrâque fatali cruentam
Gestat adhuc metuendus hastam.

IV.

Huc Phœbus axem torquet eburneum
Passuque claudo Mulciber & pater
Saturnus, accitisque tandem

Nu-

Numinibus, volat ales Hermes.

V.

Talem Senatum Præſide *Carolo*
Miratur Iſis; dum celeri ruens
Torrente, dilectas Camœnis
Oxonii lavat amne ripas.

VI.

Miratur omnes hic ſimul ordines
Quas auſpicatæ terra Britanniæ
A fæce diſtinguit profanâ
Et titulo potiore ſignat.

VII.

Huc egit, æquo fœdere, publicum
Diſcrimen omnes; dum ſtudet arduam
Regni laborantis ſalutem
Egregius ſtabilire cœtus.

VIII.

O! Si ſecundo numine cederent
Privata cauſis commoda publicis,
Totuſque certatim Senatus,
Conſiliis ageretur æquis!

IX.

Immotus artes *Carolus* hoſtium
Vanaſque tutus deſpiceret minas;

Et

Et pacis & belli bilances
Arbitrio regeret fideli.

X.

Non civium ardor prava jubentium,
Non falſa rupto fœdere Gallia,
Non Papa ſecuram moleſtus
Rumperet inſidiis quietem.

XI.

Sed fauſta talem ſumeret Anglia,
Qualem, Monarchâ lætior Advenâ
Pompaque regali, renidens
Induerat *Rhedycina* vultum.

XII.

Quæ jam recepti conſcia Principis
Cœlo ſuperbum tollere verticem,
Celſoque ſublimis triumpho
Finitimis dare jura terris

XIII.

Regina cœpit: viderat æmulas
Certare Turres, quæ magis Aurea
Fulgeret, atque auguſtiore
Exciperet dominum apparatu.

XIV.

Se vincit & jam clarior emicat

Moles

Moles ſcholarum nobilis; auſpice
Fundata quæ quondam *Jacobo*
Læta ſinu recipit *Stuartum.*

XV.

Aſt inter omnes altior eminet
Quæ deſtinatur conſiliis patrum,
Dum pompa conventûs ſuperbam
Luce novâ decoravit aulam.

XVI.

Vagos planetas vidit, & ætheris
Hîc olim inertes Aſtronomus vices,
Et ſurda nequicquam peritâ
Sidera ſollicitavit arte.

XVII.

Jam fata regni verius explicat
Bellique cauſas, myſtica *Carolus*
Arcana fatorum reſolvit
Et ſapiens dominatur aſtris.

XVIII.

Ille, ut ſuperbo Jupiter agmine
Cinctus Deorum, ſæpius Iſidis
Inviſit undas & fluenta
Jam Thameſis potiora lymphis.

Juxta-

XIX.

Juxtaque noſtri clarior emicat
Juno Tonantis; quam Venus aurea
Longuſque Muſarum triumphus
Et Charitum comitatur ordo.

XX.

Quocunque tendunt induitur novam
Natura formam, Floraque paſcuo
Miratur agreſti virentes
Sponte ſuos properare fœtus.

XXI.

Vel tecta quiddam majus & amplius
Mutata præſtant; Hic quaſi *Carolus*
Palatium præſens creaſſet
Artificis ſuperans labores.

XXII.

Talem recepto Numine viderat
Baucis Tabernam; dum ſtupuit novo
Splendore perfuſas Columnas
Et rutilo nitidas metallo.

Honoratiſſ. *Geo. Compton*,
ex Æde Chriſti.

MAURUS *Advena*.

POrtenta *Mauri* barbara climatis
Mendax vetuſtas narret & augeat,
Quà monſtra fœcundans aduſtam,
Phœbe pater, generas arenam.

II.

Fingat colubros, corpore ſquallido
Vaſtoque rictu, fingat & incolas,
Geſtuque ferales & ore,
Atque ſuæ nova monſtra terræ.

III.

Indocta falli Nos melius docet
Verique cultrix Experientia;
Quæ novit Errorum receſſus
Et veteres aperire fraudes.

IV.

Longum ferocis ſenſerat *Africæ*
Tingis furorem; totaque bellico
Obſeſſa portas apparatu
Par geminis ſtetit una regnis.

V.

Vis inde, virtus hinc prior, arduum
Rivalis iræ distulit exitum;
Dum *Maurus* occisam cohortem
Angligenûm, legione pensat.

VI.

At quæ peremptum longa *Trelaunium*
Tacebit ætas? qui Decio parem
Sortitus in bello ruinam
Morte suâ stabilivit urbem.

VII.

Hæc ut superbi *Maurus* in arcibus
Audit Palatî; Frustra (ait ingemens)
Cum Gente certamus Britannâ,
Illa meos moriendo vincit.

VIII.

Nil Marte agendum; fœdera sanciam
Pacemque pangam; munera certiùs
Præstabit & partes amici
Quisquis agit metuendus hostem.

IX.

Legatus altæ per proceres notæ,
Ipsique regi sanguine proximus,
Suscepit oblatos honores,

Magna

Magnâ Equitum comitante pompâ.

X.

Ut primum ad oras appulit Angliæ
Pacis minifter, confluit undique
Vulgi mirantis tumultus,
Et potior procerum Corona.

XI.

Mirantur illi non folito modo
Hærere veftes; nudaque brachia,
Arcumque pendentem & pharetram
Præpetibus gravidam fagittis.

XII.

Os hi verendum membraque nexibus
Compacta firmis, lumina fervidis
Armata fcintillis, in agmen
Omne fuas jaculata flammas.

XIII.

Talis cruento pulvere fordidus
Mavors, caballis concitus igneis,
Bellumque feralemque cladem
Threiciis meditatur agris.

XIV.

Quid fi peruftâ natus in Africâ
Vicina folis paffus & ofcula

Subfuſcus evadat, Deique
Ore nigras imitetur umbras?

XV.

Aſt Hinc latentis plenior ingenî
Et perſpicacis vis animæ fluit,
Dum magna ſublimes furores
Mens agitat propiore Phœbo.

XVI.

Quin & ſagittas auſpice Delio,
Tractare miris noverat artibus;
Viciſſe vel Phœbum putares
Atque Dei ſubiiſſe partes.

XVII.

At quis regendi Quadrupedes Deus
Indulſit artem? cernis Equi jugo
Ut hæret immotus, remittens
Lora, Supervacuumque frænum?

XVIII.

Fallor, vel olim per Lybicos agros
Venatus, artem Te docuit ſuam
Miroque donavit Caballo
Quadrupedum domitor Gradivus.

XIX.

Talis ſuorum celſus in agmine

Fer-

Fertur ſuperbo fœderis Arbiter,
Liteſque componens fideli
Implicuit duo regna nodo.

XX.

At quem ſecundum conſpicor? altius
Turbam inter omnem ſplendet Apoſtata,
Quem Muſa dicendum peroſa
Ægra ſilet, refugitque luctu.

Honoratiſſ. *H. Mordant*,
ex Æde Chriſti.

In Obitum Illustrissimi Principis HENRICI, *R.* JACOBI I. *Filii natu maximi.*

FLemus opes Britonum fractas, tristesque cadentis
Henrici cineres, & lamentabile fatum.
Tu modò, quicquid adhuc de tanto funere restas,
Fortunata anima, atque ingentis nominis umbra,
Respice Sydereis è sedibus, & cape luctus,
Quos tibi nunc tumuloque tuo, pia turba, frequentes
Mittimus, & meritos cineri libamus honores.
Verùm ô, quis tantos fando æquiparare dolores,
Quisve tua infælix poterit lamenta referre
Anglia? sic te olim, meritò augustissime Princeps,
Amissum te, *Edvarde*, tuosque, *Arthure*, supremos
Deflevit manes, sic in tua funera, *Eliza*,
Ivit, fracta animo, atque ingenti squallida luctu.
Tuque etiam miseranda parique accensa dolore
Scotia turbaris, gemebundo & pectore clamas,
Anglia redde mihi, non sic tibi credita, redde
Pignora: nos humilem in terram dejecta ferentes
Lumina, nil contra: taciti simul agmina tantùm

Mi-

Miſcentes, ſocias lacrymas, ſociaſque querelas
Jungimus, & miſti clamorem ad ſydera latè
Tollimus ingentem: miſeris tu teſtis utriſque
Tu, Tueda, Arctoos inter celeberrime fluctus,
Tueda, Caledonios qui noſtris dividis agros.
Ipſe etiam obſcuris multum gemuiſſe ſub antris
Diceris, ac imis clamârunt Naiades undis,
Orcades atque extremis montibus exululârunt.
O dolor! O virtus! oculis quis flumina noſtris,
Quiſve dabit capiti fontes? Te, *Henrice*, peremptum,
Te flemus, te triſte caput: Te, *Henrice*, vel ipſi
Romæ, vel duris miſerandum funus Iberis.
Te, Princeps, caſumque tuum mox Indus uterque
Accipiet, Libycique, & inhoſpita pectora, Parthi:
Accipient: lacrymiſque inſuetis ora rigantes,
Clamabunt, O digne Puer, cui longior ætas,
Cui cœlum, & ſeries fatorum mitior eſſet.
Non te expirantem Nymphæ ſpectare, nec ipſi
Te Satyri potuere, aut, ruſtica numina, Fauni:
Aſpicis, ut fugiunt Nymphæ per luſtra ferarum
Obſcura, ignotaſque vias, deſertaque, ſylvæ
Non illis fiunt, non illis flumina curæ.
Thameſis ipſe diu mediis exterritus undis
Reſtitit infœlix, & ne quid tale videret,

Avertit cupidè fluctus, atque edidit imis
Flebile murmur aquis: sonuerunt flebile ripæ.
Illum solantur non centum in flumine cygni,
Quos vel candori dices certare nivali:
Non illum centum, quæ toto in littore surgunt
Sydereæ turres, cœloque minantia tecta.
Tantum algas inter mœrens, ac densa salicta,
Luget, & in lacrymas metuens ne flumina fortè
Deficerent, revocat cursum, oblitusque tributi
Rariùs Oceanum repetit, fluctusque rependit.
At vos, qui Ætonæ colitis camposque virentes,
Frondentesque simul sylvas, fœlicia rura,
Dicite (vos & amant Musæ, & vos carmina nôstis)
Dicite (vicino nam vestros alluit agros
Flumine) quos crebrò gemitus dabat inclytus amnis,
Edidit infœlix quæ tunc lamenta sub undis.

Interea, Britonum terras quæcunque rigatis
Flumina fœlici tractu, huc advertite cursus,
Huc agite ô fluctus, vestris famulataque lymphis
Ne tanti pudeat partem vos esse doloris.
Nec tibi Tueda tuas nimium sit linquere ripas
Ac infœlices nobis sociare querelas:
Sic tua ne posthàc infestent littora Phocæ,
Sicque peregrinos crescens bibat alveus amnes!

Et

Et tu, Chame pater, cui doctæ ſemper ad undas
Mille canunt Muſæ liquidas, ac mille Camenæ,
Hîc aderis, ferôſque unà comitabere ritus.
Sic tibi nec limus poſthàc nec inutilis alga
Officiant, facilis ſic fiat curſus, arenâ
Sicque viam ſternant Nymphæ, & candente lapillo!
Ipſe tibi Oceanus, Princeps, meditatur honores
Neptunuſque pater, tibi quicquid maxima latè
Æquora numen habent: trepidant per cærula regna,
Perque domos liquidas, tibi dona extrema, ferentes
Nereides, Nereuſque parens: centum undiq; Nymphæ
Addunt ſe comites, & lata per æquora flores
Spargunt, clamoremque unà cum murmure triſti
Attollunt: reſonant clamantibus æquora Nymphis.
Heu miſerande puer, ſi quando fata dediſſent,
Firmata ut virtus juſto tibi creſceret ævo,
Et Britonum regeres patriis virtutibus urbes:
Quæ tua narraret tum ingentia facta ſtupeſcens
Poſteritas, ſeris venturaque tempora ſèclis?
En ultrò cedit tibi Gallia, fracta vel ipſo
Nominis auſpicio, en ultrò devictus Iberus
Munera fert, ultróque tuis famulatur habenis!
Vidimus ah quoties jam, te domitore, patentem
Fervere equo campum, atq; ipſum glomerare ſuperbos
Nunc

Nunc pedibus greſſus, nunc altas ſurgere in auras!
Vidimus ah quoties prenſantem fortitèr haſtam,
Quaſſantemque manu, & jam nunc adverſa ferentem
Pectora pectoribus, trepidis te aſſueſcere rebus,
Imbibere & teneris etiam nunc bella ſub annis?
Vidimus: & quantum ſperavimus affore rebus
Te noſtris decus, & quanta hæc aſſurgere regna
Talibus auſpiciis & tanto munere divûm?
Aſt ô nequicquam nobis indulſimus olim
Fœlices divos, fœlicia ſydera! fata
Obſtant, ne tantiſque foret nimis Anglica donis
Terra potens; te nunc (Princeps digniſſime, quondam
Spes Patris, patriæque decus, communis utriſque
Nunc dolor) eripuit nobis, & merſit acerbo
Funere nigra dies, atque illætabilis hora.
Implevit poſtquam noſtras jàm nuntius aures
Infœlix, ac fama fuit tibi, maxime Princeps,
Ingruere, & teneros artus depaſcere morbum:
Quos pro te ſuperos in vota vocavimus omnes?
Quas pro te donis omnes cumulavimus aras?
At fruſtra heu, ſuperos in vota vocavimus omnes,
Et fruſtra donis omnes cumulavimus aras.
Ergone te æternus pallor, durique perennis
Invadet lethi ſopor, & cinis ater habebit?

Dii

Dii ſuperi, manes, & quicquid numinis uſquam eſt,
Infandum prohibete nefas! ſic ire ſub umbras
Inviſas ſinitis, cui veſtri ſemper honores,
Cui pietas, & amor ſemper juſtique bonique
Curæ erat, & quiſquam jam veſtra (ignoſcite divi)
Numina, vel ſtultè veſtras colat irritus aras?
Tuque etiam, ô dux Aſtrorum, nitidiſſime Phœbe,
Phœbe, decus cœli, qui terras lampade luſtras,
Aſpicis hoc? & adhuc rutilis caput ignibus ardens
Axe moves, nec dum viduatæ lumine terræ
Nunc Phaëthonteas iterùm metuere tenebras?
Quàm mihi nunc ſuperos & fata laceſſere & acri
Inſanire libet verſu! ſed carmina curat
Nec mea jam ſuperûm quiſquam, nec inania vota.
Ergo dies, qui te quondam diſcrimine tanto
Expediit, te nunc infœlix auferet idem?
Heu miſer, heu tantis nequicquam erepte periclis!
Heu fruſtra vitata priùs tua, perfide *Guido*,
Dextera, ſulphureique doli, tormentaque cæca!
Et tamen hoc melius, cedentem leniter auris
Exhalare animam, placidæque occumbere morti:
Quàm ſi perjuræ vel te vis impia dextræ
Tolleret, occultæve artes, aut triſte venenum.
Hoc ſolum, hoc tanti caſus ſolamen habemus,

Im-

Impia quòd de te extincto non Roma triumphet,
Infidusque suas non jactet proditor artes.
Ipse Deus dedit hanc animam tibi, & undique donis
Ditavit tantis, ipse & deponere rursus
Hanc animam jussit, positam placidòque recepit
Ipse sinu. En ultro summi tibi limen Olympi
Panditur, occurrunt divi, veterumque frequentèr
Fœlices animæ, mirantur pectora, suaves
Mirantur vultus: ultro procedit *Eliza*
Agnoscensque suum, pulchrâ tibi Nectara dextrâ
Porrigit, ipsa novosque tibi prælibat honores.
Hinc tu fortasse ad nostros jam lumina tractus
Convertens, omnes certantes undique cernes
Inque tuos ritus properantes, donaque, tristes
Heu quæ extrema damus, tumulo & quas mittimus omnes
Inferias, lacrymas, &, inania munera, versus.
Cernes: & (superi si forsan talia curant)
Accipies placidè, & studiis lætabere tantis.

Hen. Wicham, Coll. Regal. Cantab.

In

In Obitum Auguſtiſſimi & Deſideratiſſimi Regis CAROLI II.

DIi, quibus imperium terræ, quorum omine certo
Mortales regimur; (quibus indulſiſtis habenas
Si cognatorum vos tangant funera regum,)
Dicite Cœlicolæ, cur nullum crine minaci
Exarſit ſidus? cur nondum conſcius æther
Iracunda Deorum armamentaria pandit
Portenta, implevitque atro cœlum omne tumultu?
Sacrilegi en nuper præceps inſania morbi
Debacchata, ſacrum *Caroli* caput, impete terris
Fulmineo eripuit; perque omnes pallida vultus
Mortis imago ſuos agit imperioſa triumphos.
Non ſic Cæſareos tacuerunt ſydera caſus,
Sed mugire ſolum, ſed per cava ſerpere murmur,
Complerique armis cœlum minitantibus augur
Attonitus ſtupuit; quanquam nec Julius aſtris
Carior, aut graviori ereptus turbine lethi.
Primus ubi in *Carolum* morbi gravis irruit æſtus;
Intremuere artus, venturum dextera fatum
Horruerat, magicumque exuſſit pectora frigus:
Tum

Tum cito torpor iners, cæcæque oblivia noctis
Invadunt cerebrum, piceâ caligine sensus
Obducunt, gelidoque oculos sudore natantes
Nescio quid densâ passim circumvolat umbrâ:
Mens oppressa labat, gyroque fatiscit inani,
Et consanguineo lethi jacet obruta somno.
At pius intereà frater cervice cadentem
Excipit, inque sinu dilectum pignus amoris
Nequicquam amplectens, iterumque iterumque vocato
Ingemit, & lacrymas inter sic vocibus instat:
Quo fronti divinus honos, & flammeus ardor
Luminibus periit? quo torvi gratia vultûs?
Certe haud talis eras cum fœlix Anglia Regem
Spectabat reducem, cum te per læta viarum
Strata incedentem fusæ cinxere coronæ.
Vix talem vidit, tibi cum fidissima quercus
Latas densa comas, & multo vimine opacos
Intertexta sinus, sacrâ caput occulit umbrâ.
Qui tibi jam casus? quæ causa indigna trementes
Infecit vultus, corpusque exangue resolvit?
Dic mihi, nam memini primæ olim flore juventæ
Cum tua, quà rueres, prosterneret hasta rebellem
Præcipitemque immani agitaret turbine plebem.
Te memini qualem fœlix victoria vidit,
Et

Et lætum ſpoliis, & multo pulvere onuſtum.
Fare ergo, obteſtor per fratris amabile nomen,
Per populi gemitus, per cæſi vulnera Patris.
Ille graves oculos, audito nomine patris,
Paulatim attollit, corpuſque acclive cubili
Erigit; & longo vix tandem tempore fatur:
Quis mihi delicias fugat, atque errantibus aufert
Gaudia mille oculis? nuper mihi dulcis imago
Exemit curis animum, invaſitque ſolutum
Sacra quies, longo juſſit ſuper æthera tractu
Aſtra ſequi, dederatque animam diffundere cœlis:
Aërias late valles, campoſque patentes
Fas mihi metiri, præſentiaque ora tueri
Majorum, patriſque ſacros agnoſcere vultus.
Illi cœruleus ſupra caput emicat ignis,
Flagranteſque nitor crines, & tempora circum
Ardeſcit; rutilo dum vultus ſydere fulget
Immortale jubar ſpargens, & lucida tela.
Ergo fata vocant, me ſors æterna fatetur
Numinibus deberi, atque annumerarier aſtris.
Te modo pacatum (noſtri, Germane, labores)
Te manet imperium, lætoque Britannia plauſu
Augurium ſpondet, ſedatoque orbe triumphos.
Dixit, & interea novus inſpiraſſe videtur

Mem-

Membra vigor, dubiusque salutis fluctuat æstus;
Sæpe fugam simulat morbus, refluuntque vicissim
Atque abeunt pariter vires. Sic cum ultima lampas
Jam moriens alimenta trahit, jubar illa coruscum
Luce novà vibrat, geminatoque igne refulget.
Jamque valescenti ruit inclementia morbi,
Nox iterum gravis, atque oculos stupor urget inertes,
Exitiumque ferens, & ineluctabile fatum.
Qualis ubi armato stipatus milite victor
Obsessos urget cives; si forte repulsam
Indignans patitur, cito præceps machina turrim
Nutantem premit, & per summas volvitur arces
Tempestas flammarum, atque igneus ingruit imber.
Haud aliter pergit furor increbrescere morbi,
Præcipitatque moras, horrendaque prælia miscet;
Difficiles animam lites, rapidæque procellæ
Vivacem elidunt; superas simul illa per auras
Tendit, & ætheriæ victrix latè imperat arci.
Sursum abit, atque altè gradiens super astra volenti
Hinc atque hinc populo *Carolus* dat jura; *Jaçobus*
Succedit terris, Anglorumque intonat orbi,
Unica spes patriæ, carum caput, & Stuartûm
Relliquiæ ingentes, ac dilectissima fratris
Pignora.

Talis

Talis Ledæos quondam concordia Fratres,
Talis amor docuit (timidis ſanctiſſima nautis
Nomina) perque vices regnare, æternaque ſanxit
Fœdera; & alterni fatum inviolabile ſceptri.

Joh. Whitfeld, A. B.
Coll. Merton.

GULIELMUS TERTIUS.

NYmpha modis pollens Numerorum, ô Diva trophæis
Herouin comes assueta, & victricibus armis!
O Virgo Thymbræa! tuo si munere frondet
Laurea, Cæsareosque æternat palma triumphos:
Eia age sertorum spoliis redimita, labores
Aggredere Auriacos; age qualis prima futuram
Spes famam promisit: adulto fœnore messis
Quam crevit fœcunda: ut sceptra Britannica tradunt
Patresque, Proceresque, & non ignobile vulgus.
Nassovæ soboli patrios avulsit honores
Ingratus Belga, & nascentem in vertice laurum.
Senserat hoc Juvenis, tacitusque in corde volutat
Non sibi, sed Batavis metuens: subit ægra laborum
Belgia, & antiquæ vitanda opprobria sortis;
Alvæ dira libido, jugumque immite Philippi.
Tum vero immortalis honos, monumentaque famæ
Auriacæ mentem accendunt; Fredericus in armis
Sistit se coram, exuviis & pulvere campi

Læ-

Lætus, ſanguineus: qualis cum ſterneret ultor
Spinôlam, tardoſque ageret violentus Iberos.
Inde pares ſtimuli, nec degener ira nepoti
Ardeſcit corda inſpirans; ſimulachraque fingit
Martia, venturas miſcens ſub imagine pugnas.
Jam furit impatiens, atque illi conſcius æſtus
Conceptique ignes gliſcunt ſub pectore, magni
Argumenta animi: primis nam Heroa ſub annis
Jupiter excudens, pleno latice imbuit hauſtum
Æthereum, atque potenti indulſit munera flammâ.
Pellaci contra fremit aſtu, & ſibila jactat
Devittana domus, dubiique incendia motûs.
Hinc fractas labi vires, & Belgica fata
Retrò inclinare, inverſamque evolvier urnam.
Arva premit Lodoicus, inexorabile ferrum
Cum ſenibus matres rapit, & circùm oſcula fœtus.
Quis tamen, ô Gradive Pater, ruet obvius hoſti
Graſſanti? ô veteres, ubi jam fiducia, Belgæ,
Naſſovæ ſemper genti debenda, ruentûm
Præſidiis regnorum, & tutelaribus armis?
Illo pene die cecidiſti Hollandia; vindex
Sed prohibet Gulielmus, & armis fervidus inſtat,
Indignanſque arcet Gallos: fortuna ſecundum
Pandit iter famæ, & ſceptri præludia ſancit.

Quis tibi Martis amor Batavûm fortissime? quales
Primitiæ armorum, juvenique incanduit ardor?
Testor Ameronæ silvas, lentoque fluentem
Gallorum tabo Utrecam, gravidasque paludes.
Exundâsse iterum graviori flumine visa est
Belgia, Neptunusque cruento horrescere campo.
Quid rursum Nassovus aperto Marte lacessit
Gallorum turmas? nusquam illi cominus hostis
Adversari audet. Durassius impiger alveum
Nunc Mosæ medium, pavidus nunc tranat Aderam:
Mox redit inter rura, & cæco calle sequentem,
Hærentemque fugit. Stricto sic ense viator
Infestum vicis, atque implacabile Monstrum
Latronem urget: at ille ruit per devia saxa,
Perque lacus, dumosque, & eodem subdolus orbe
Acta refert vestigia; donec noctis amica
Aut favet umbra, aut fidæ obscura silentia silvæ.
Sed juxta Alphenam dum sævis Galle, nivales
Et fossas super, atque adstrictas frigore moles;
Nequicquam solitos moliris lubricus astus
Artificemque fugam. Alatâ distantia glande
Terga premit Gulielmus, agitque volatile plumbum.
Tum vero glacies vastâ sub mole ruentûm
Et gremium labefacta, & multo evicta cruore

Laxa-

Laxatur, patulàque gemit divulsa ruinâ.
Gallos singultantes, dicere multa volentes
Unda trahit refluens circùm; & quibus ira pepercit
Martia, corripit ulta, avidoque involvit hiatu:
Tum mane aspiceres (frigentibus undique stagnis)
Corruptamque nivem, & fœdum misto aggere frigus;
Arma aliena humeris concreta, atque ense minacem
Ignoto dextram: videas sparsum inde cerebrum
Et putrem saniem stricto canescere fluctu.
Arctâ aliis rursum compage, & robore firmo
Ossa gelu annectit: medio huic sub gutture collum
Interclusit hyems, & fluctus pendula subter
Membra lavat, vinctasque caput supereminet undas,
Turpe & torvum inhians, manco ceu marmore vultus
Squallent Cæsarei; sulcis frons horrida, ruptæ
Fauces, arrectæque rigenti in vertice setæ.

Quin tu Nassovæ proles verissima gentis,
Henricûm soboles, & Adolphi sanguinis hæres,
Abstineas bellis victor: satis imbre cruento
Florescit Laurus, satis ô tua tempora circùm
Sudorque, & fumus commisto pulvere, fœdant
Impubesque genas, dubiam & lanuginis umbram:
Cinge comas hederâ, tibi nunc Hollandus avitos
Submittit fasces, immortalesque secures.

Nil ultra Lodoicus agit, nisi furta, rapinasque
Et pretio spolia empta, inhonesti opprobria belli.
Sed luit ingentes pœnas, & damna rependit
Condeius: densas illi intra castra phalanges
Huc aggressus, & huc Gulielme impellis, & ipsum
Arduus evertis repetito turbine, septum
Silvarum latebris, magna & post valla latentem
Nequicquam: imbellis Gallo deferbuit æstus
Et cessit brevis ira. Velut cum pastor opaco
Aut saltu videt, aut exeso in pumice vulpem;
Cuspide proruit indignantem, & dira rudentem
Instigans: multo prorepit saucius ictu
Et plagâ stimulante hostis fugit; atra cruoris
Signa fluunt, memorique rubescit semita tractu.
Haud secus occulto serpit Condeius ab antro
Et pariter confusæ acies. Sabia undique tabo
Arva tument, nemus & congesta cadavera sternunt
Vicinum: messe insolitâ vineta laborant,
Atque immaturum vestit nova purpura Bacchum.

Ergo jam pacem Lodoice, & jura coactus
Arcta petis, sanctâque adstrictum compede fœdus,
Sed quid vincla subis, si te caligine circùm
Indutum eripiet, tenui subtilis amictu
Aut dolus; aut robur ruptis immane catenis?

Ecqua

Ecqua fides Gallo, dum fraudem Ignatia pubes
Vipeream inspirat, magicumque impune venenum?
O Batavis simul invisa, atque infesta Britannis
Progenies! fœcunda malorum! præstet apertum
Seu scelus ante aras manifesto & numine coram
Moliri, aut sceleri fucatam intexere nubem.
Ut patria, ut vestris exarserat Anglia flammis!
Extremumque minata diem, quo conscia motu,
Ingemuit, quales sensit tremefacta labores!
Quam vestris actus furiis Jacobus, avitas
Amisit sedes, atque intractabile Sceptrum!
Sic visum est; quanquam ô, nisi mens aversa fuisset
Consiliis Divum, non jam diademate nudam
Canitiem deplorâsset, tristemque senectam:
Nec toties vagus, inque exhausta pericula missus
Fatorum imperiis, iterum peregrina petisset
Arva lubens exul. Quin parce ingrata querelis,
Parce Erato: vetuit sua Roma, atque impete cæco
Detorsit titubantem: ignota per avia jussit
In præceps ruere, atque obliquo tramite labi.
Quas olim sortita vices, quam mœsta tuorum
Albion Annalûm series, & fertilis ordo!
Te rapiunt curæ rursum, & ludibria casûs
Ingrati; quin tu cœlis absiste timendo

Indubitare: eadem vigilant tibi rebus in asperis
Cœlorumque fides, superumque æterna potestas.
Quam bene protexit Batavis sua jura, & Iberum
Servitium detrectantes defendit Elisa
Auguriis magnis, & non incauta futuri.
Siqua valet juncta affinis vicinia regni,
Si Batavos fortuna, & eâdem temperat Anglos
Lance, urgetque pari socias discrimine terras:
Diva attolle caput; jam te non longa manebunt
Tædia, nec tantos patieris inulta dolores.
En tibi non vanum tutamen, milite cinctus
Auriacus! fervet mistum clamoribus æquor;
Adventum testata Dei, cava littora circùm
Clamores iterant, & læti murmura vulgi.
Fama minax latè increbrescit; & ingruit horror
Prævius armorum: turpes formidine cedunt
Iræ atque insidiæ; longo fugit intervallo
Ignavi pecus, & stupidi, fœdum agmen, Hyberni.
Salve invicte Heros, ô tempestate cruentâ
Spes nequaquam aversa! ô non indignus avorum!
Nusquam impar, nec tarda salus! seu Belgia supplex
Præsentem, seu te cognata Britannia poscat.
Tu vero Angliadum lux, & certissima Divum
Progenies Gulielme, potens succurrere seclo,

Obnitique audax! quas par defendere terras
Solus es, imperiis moderare, æternaque jura
Hinc, inde exerce: Tibi Diva Britannia spondet
Se dotem; augustas tradit de vertice turres,
Et frameæ decus, & sceptri inviolabile pignus.
Talis ubi ad duras religatæ Brachia cautes
Andromedæ, manicas indignaque vincula Perseus
Exuerat: tutelæ nubit, & ipsa pericli
Fit virgo Munus; capit immortalia dona
Lætatus Victor, pretioque amplexus inhæret.
Quisquis ades Zeuxis, succum molire potentem,
Et pompas Gulielmi, & festas ordine scenas
Incipe, solennemque argutus pande triumphum.
Arte vagus primâ ludat color Amphitriten,
Instabilesque undas: tum supra fluctuet ingens
Dorsa premens Batavûm classis. Sub pondere Nereus
Spumat, & attonitum natat inter cœrula vulgus,
Nereides, Tritones, & Inous Melicertes.
Crescentes Austri vires, pelagique tumultum
Palantesque rates latè, mortemque propinquam
Sistit Nube cavâ invectus Pater: æquora circùm
Strata quies; pronæque volant ad littora Naves.
Haud procul hinc radio flagrante, & luce coruscâ
Insignis, lætos inter, Nassove, Britannos

Im-

Imperiis Assurgis: eodem effulgeat arcu
Vincta Maria caput, similesque in vertice flammæ
Ardescant: ambo capiant gratissima Divum
Dona simul, populique preces; par flumine Nardus
Irroret crines errans; æqualia utrisque
Sceptra fluant auro, fluat auro purpura Vestis.
Sis Memor ô, calamisque cave, dum viva tabellis
Ora Mariæ audes, divinam & fronte Juventam:
Ut graditur Diva! ut gradienti gloria surgit!
Ne spirans nitor absit, & impar langueat umbra.
Quis jubar intemeratum oculorum, & lucida pinget
Tela, ignesque genarum, & non imitabile fulgur?
En niveum decus! En pharetras arcusque potentes,
Alma Venus, Paphiique armamentaria regni!
Sic ubi Threiciis Virgo Latonia telis
Armata, Idalios saltus, aut Mænala lustrat
Venatrix: latè demissi gratia crinis
Luxuriat, nec dum sociæ colla ardua tangunt.
Jam vastâ Heroas doctus variare figurâ,
Nassovam gentem, & primæ incunabula famæ
Ordire: hinc fervens densa inter tela Philippus
Cumque suo Henrico frater Lodoicus inundent,
O quam Borbonio dispar! tabulâ inde capaci
Incedant Gulielmi, Othones, & Engilberti,

Divi,

Divi, Semideique.
Exere quin artem, & labor indefessus Adolphum
Hinc atque hinc describat, Adolphum jura volenti
Germano dantem: Meritorum gloria fasces
Romanos illi indulsit; metuendaque Thraci
Virtus, Cæsareis adscripsit nomina fastis:
Illum admiranti similem, similemque frementi
Exprime: lætorum turbâ comitante nepotum
Usque tuens oculis Gulielmum, hastâ indice monstret
Protensâ: cognata fremunt simul agmina plausu,
Et blandis supra plaudit victoria Pennis.

Parte aliâ emergat Virgo rediviva, pudorem
Flamma genas suffusa, & castos afflet honores,
Pulchra, modesta: illi æthereum sacra tempora lumen
Accenditque dies æterna, & spirat amorem
Purum illibatumque: decoras aurea stringit
Vitta comas, nectuntque verendæ insignia Mitræ.
Illa humeris innixa manum, cervice recumbit
Auriacâ acclinis, cœlestiaque oscula miscet.
Immani subter resupinam extende ruinâ
Ignatî sobolem, vano molimine sursum
Murmura dira, irasque fomentem, atque atra venena.

Nempe

Nempe premit vindicta, & pronam ferreus urget
A tergo nodus, rigidæque ex ære catenæ:
Tum bufo obscænus, serpentum & squamea proles
Ilia per fibrasque vagatur, & ubera lambens
Depasta; at Furiæ luctanti & colla tumenti
Insultant, Stygioque informis Cerberus ore.
Si videas, Zeuxis, quas jam matura revolvent
Fata vices Gallis; Lodoicum pinge ruentem,
Sceptra caduca, labans diadema à vertice, Laurusque
Arentes: glauco exultas velatus amictu
Rhene Pater, laxis attollens corpora vinclis.
Quanquam etenim Angliadis ignavus pectora torpor
Infecit, nimiæque ingloria tædia pacis.
Tu tamen ô Britonum Spes! ô Gulielme labantis
Imperii Stator! cœpto ne parce labori,
Gallica castra inter sopitum excude vigorem
Angliaci pubi, atque sepultas elice flammas.
Jam video, hastati revirescit fama Britanni,
En robur vetus, Henrici & vestigia regni!
Henricus Patriæ vindex, Parisinaque terror
Mœnia circùm, & adhuc Lodoico inamabile nomen.
Saturno sic Rege putris ferrugine tellus,
Atque inculta situ cœpit squallescere; dumisque

Et

Et ſcabie rugoſa. Ut vero Jupiter arcem
Aſcendit, venère artes, ſua cura colonum
Exercet frugum inventrix, mox lucidus armis
Floreſcit miles: metuunt mortalia corda
Ultorem Jovis ignem, & inevitabile fulmen.

Jo. Whitfeld, A. M.
Coll. Merton. Soc.

CARMEN

Carmen Pastorale,
In Obitum Auguſtiſſ. Regis CAROLI II.

Thyrſis, Melibœus, & Daphnis, Interlocutores.

Thyr. Quid dulci, Melibœe, ſedes tam triſtis in umbrâ?
Hic alios vultus poſcit locus, omnia circùm
Lætitiam invitant, & amœnâ fronte renident.
Sed quo, Paſtor, oves, quo migravere capellæ?
Forſan in ignotis illæ jam montibus errant,
Atque inſueta graves jam tentant pabula fœtas,
Dum tu hìc ſuſpiras, & flendo dividis horas.

Mel. Nôſti olim inſomnes curas duroſque labores,
Thyrſi, meos, nôſti pecoris quòd amantior alter
Non erat, Arcadiæ coleret qui rura colonus.
Sed me, Thyrſi, gregis fuerat quæ cura, reliquit.

Thyr. Quid non ſuadet amor? quid non patiuntur amantes?
En Melibœus oves, teneros en negligit hœdos.
Sic mihi, (nam memini) cùm me Galatea teneret,
Non ruris, non urbis amor, nec cura peculi.
Pendeat ah ſacrâ, dixi, mea fiſtula pinu.

Nam

Nam mihi nec cantus, nec erat mihi fistula cordi.
Tantum inter densas corylos silvasque latebam,
Turturis & mœstis augebam voce querelas.
Mel. Non, ut rere, meis amor hæret, Thyrsi, medullis,
Muneribus vici, nec me jam spernit Alexis.
Nec si sprevisset, jam ejus fastidia curem.
Me propior jam cura tenet, majora revolvo.
Pan Deus Arcadiæ, Divûm lenissimus unus,
Pan qui curat oves, ipsos oviumque magistros,
Pan Deus occubuit; per rura gravissimus ibat
Rumor, & Arcadicos defecit vita colonos.
Monstrat & ista meos arbos incisa dolores
Quam cernis, crescentque mei cum cortice luctus.
Thyr. Quid narras, Melibœe, Deum Pana isse sub umbras,
Quem fato immunem, Diisque immortalibus æquum
Spes erat, & cujus tam sæpe litavimus aris?
Mira refers: sed habent similes præsagia casus.
Est quercus nostræ impendet quæ plurima silvæ,
Arbos procera, & firmis radicibus hærens,
Una nemus, patulos distendens undique ramos,
Quæ regina solet nemoris princepsque vocari;
Huc dum lascivæ tondent arbusta capellæ,

Sole

Sole sub æstivo pastor se ferre solebat,
Hic canere, hic latâ frigus captare sub umbrâ.
Hanc ego mane meas ducens ad pascua capras,
Cum placidum ventis staret nemus, omine lævo
De cœlo tactam vidi procumbere quercum.
Attonitæ Dryades subitam doluere ruinam.
Non longè abductus Philomelam dulce canentem
Turturis in murmur cantum mutare notabam:
Obstupui, & sumptâ lætum modulatus avena
Nescio quid, miros tento depellere questus.
Illa tenore suo mœrori indulget eodem,
Nec gemere aëreâ quicquam cessabat ab ulmo.

Mel. Quid vero hæc memoras? Sensit natura ca-
dentem
Pana, & solliciti visa est dare signa doloris.
Languit omnis ager, pastusque oblita sub ipso
Gramine, flevit ovis, nec non flevere leones
Immanesque ursi, Pani infestissima turba.
Fleverunt Nymphæ, fleverunt maxima Divum
Numina, quæ magni Panis delubra frequentant:
Flevit & ipsa Echo, fleverunt Arcades omnes,
Atque Deos atque astra vocant crudelia mœsti.

Thyr. Et meritò. Divos inter lenissimus ille
Eminuit, semper bonus & cultoribus æquus,

Totus

Totus amor, totus pax & clementia totus,
Quique habuit cunctos, si demas fata, faventes.
Servabat Pan rura, lupos arcebat ovili:
Defenditque altas cedros, humilesque myricas.
Pan faciles dedit æstates brumasque benignas,
Pastoresque ovibus ditavit & ubere glebâ.
Plangite pastores, sit multi pompa doloris,
Spargite humum foliis, procedat flebilis ordo
Arcadicæ pubis, planctus nemus omne pererret:
Divinus meruit fieri sibi talia Pastor.

Daph. Sed quid opus vano tantum indulgere dolori?
Num totum letho absorptum Pana esse putatis?
Vivit, & insuetum limen miratur olympi
Mistus cœlicolis, unde hæc sua rura benignus
Prospectat, nostro jam fletu & carmine major.
Vidi ego (nam liceat vobis mea visa referre)
Stellarum hesternos quum luna accenderat ignes,
Extemplo magnum cœlorum albescere tractum,
Mirabar, cœli facies quæ mira pararet.
Quum subito æthereas volitantem Pana per auras
Vidimus, insignem radiis & luce coruscum.
Ibat ovans, magnâ Divum stipante coronâ,
Pana omnes cecinere, triumpho inclaruit æther.

Mel. Sint rata visa precor. Sed quo jam rura patrono

Gaudebunt? noſtrum quo præſide ſtabit ovile?

Daph. Ne metuas. Uno ablato non deficit alter
Aureus, & ſimili gaudebunt rura patrono.
Divinum Pana hunc ſequitur non degener hæres,
Qui paſtoritias longum informatus ad artes,
Fœlici reget Arcadiæ moderamine rura,
Incolumes præſtabit oves, lætoſque colonos.

Thyr. Ergo age, feſtivos cantus modulemur avenâ,
Ducamuſque leves turbâ alternante choreas,
Atque novo feſtos Pani inſtituamus honores.

Jo. Norris, A. M.
Coll. Omn. An. Soc.

In

In immane illud* CAROLI I. *Regis paricidium* χετλιαςικὸν *cum ejusdem Indigitatione.

OCcidimus! quid, Musa, pios hæc munera manes,
Quid conclamatos cineres, cassamque favillam
Sollicitans, poscis lamenta & funebre carmen?
An capiti extincto frigentia membra parentent?
Scilicet illa modos nobis scelerata securis,
Quæ lucem Regi, eripuit; populique cadaver
Usque sumus: tanto rubuit quod sanguine ferrum
Exanimes & nos hausit: quis dicere regni
Singultus longos, dura & suspira possit
Effari, ut moriens tremebundos fuderit artus?
Carole, sic te etenim pietas studiumque tuorum
Prosequitur, vixit felix te sospite regnum,
Et tecum simul interiit; (fuit Anglia & ingens
Anglorum decus) ut vitis quam cura maritat
Rustica proceris ulmis, quæ fida caducæ
Fulcra locent, teneantque enervi stirpe reclinem.
Ea validis innixa humeris atque ulmea prensans
Corpora, se latè extendit jam palmite multo
Luxurians, plenosque ostentat læta racemos,

 Do-

Donec forte casæ nutanti sive tigillum
Seu laquear desit, Lignator, munere Bacchi,
Quam laribus malens tutis caruisse, bipenni
Ferro adimit viti fulcrum, ruit ilicet ulmus,
Et sociam latè sternens succisa recumbit.
Quáque diu junctis crevere amplexibus unà,
Stirpitus impellit communis utrisque ruina.
Et quantas tulerit fruges respublica, nitens,
Dive, tuis quondam cervicibus! Otia Musæ,
Otia ruricolæ, peragebant otia Cives:
Tum suus arti cessit honos, ditabat alumnos
Mercurii mare tranquillum, tum grata coloni
Sudorem tellus locupleti messe rependit;
Nil opus armatis proscindere classibus æquor,
Nil Urbes vallo munire & milite tanta
Grassari, nec adhuc Londinum pacis amœnæ
Tædebat, rebusque novis gaudere paratum
Servitia in turmas vomuisset læva rebelles.

Et quis detrectare furor, quæ tristis Erinnys
Tam mite imperium suasit? quæ jura, Quirites,
Deseritis? quove aucupio per dædala fraudis
Imponit Catilina novus? sic denique nondum
Putentes subolere technas? quid enim? quasi magno
Constiterit simulasse pium; proh cæca futuri

Pecto-

Pectora! sed seri sapietis forte nepotes,
Quos raros superesse sinent civilia bella,
Sanguine sit quanto procerum plebisque putabunt
Sævitum in jugulos sociorum, ubi vindice nullo,
Dedidicit sperare Deum, jam dira juventus,
Omne accincta nefas moliri & cernere ferro:
Crudelis! saltem iste sitim sedare cruoris
Purpureus possit rivus, qui sanguine largo
Plebisque procerumque fluit: quid Regia vita
Commeruisse potest? tu saltem ignosce parenti;
Miles atrox, sanctâ qui Majestate verendus
Hoc tantum reus est, quod teque tuosque tot annos
Texerit, in commune vigil, patriæque saluti
Prospiciens, atavos qui per bis mille Decembres
Perpetuâ serie centum numerare novemque
Sceptrigeros possit; frustra certaverit illi,
Europæ quisquis titulis regalibus altus
Imperitat populis, tantis auctoribus impar.
Nec longâ te gente Deum crevisse, quod ultro
Fors dedit, at Virtutis honos propriumque coronat
Carole, te meritum; sceptris quo dignior istis
Ipse tui Rex, egregias molitus habenas,
Omnem animi motum ad mentis dictata solebas
Composuisse tuæ & sanctæ rationis amussim;

Imperium mentis neu ſollicitare ſerenæ,
Plebs animæ, Affectus, auſa eſt, aut hiſcere contra:
Non te præcipites iræ, non dira libido
Tranſverſum impulerant, non ſumma licentia Sceptri
Quæ ſolita elatos animis inflare tyrannos.
Ollis ad libitum, Virtutum paupere cenſu,
Vivitur; & magni pendunt, ſi fama ſalutet
Tranquillum hunc, Facilemvè illum, ſi tertius Acer
Audiat aut Pulcher, ſaltem ut de corpore captent,
Quas animæ laudes nunquam meruere, beati
Si generis tantum phaleras & ſtemmata detur
Oſtentare patrum, quos deſeruere minores
Degeneres, vitiis acti, ingenioque ferino.
Sanguine te viciſſe omnes & corpore, cujus
Sidereas vigor integros firmaverat artus,
Quale ferunt veterum heroum, quos frangere nondum
Maſſica cœpiſſent, noſtræque licentia menſæ;
Id tibi pro minimo viſum: cui ſumma voluptas
Excoluiſſe animum & totis pia numina fibris
Concepiſſe fuit, faciem virtutis, & ora
Ardebas, pulchrumque decus conſtantis honeſti,
Ipſe tui juxta compos, ſeu clade novercâ
Fors rueret, ſeu te cumularet læta ſecundis,
Neutrius & piguit fortunæ; protinus aris
Te

Te advolvens, numenque Dei veneratus, & ultro
Velle dediſſe manus patri, qui cuncta ſupremo
Temperat arbitrio propriâ jam ſponte paratus,
Succumbis docili pietate. Sonantia crebro
Teſtor ſcripta Deo, ſanctos animique receſſus,
Queis tete explorans, tantarum pondera rerum
Prudenti appendis trutinâ, properare ſuetus
Ad Chriſti exemplum, & vitæ documenta ſequaci
Inde animo recolens, cœleſtia juſſa capeſſis,
Quo te cunque ſacro flectant oracula ductu.
Quem tibi componam heroûm, longæva triumphis
Inſeruit quos fama ſuis? Virtutis honore,
Carole quis tecum contenderit *Antoninus*
Aureus, hauſta crepans totidem percepta magiſtris?
Nec tibi Scipiades & quos jactare Catones,
Roma ſolet, cuiquam liceat conferre, Sophoſve
Garrula quos ſuperis æquavit Græcia divis;
Pone ſupercilium, bona porticus, ingerere ultrà
Protinus ipſe ſuum ſenior *Gargettius* hortum
Deſinat, inclinetque ſuos Academia faſces.
Qualia ſe Vitreo reficit dum gurgite Phœbus,
Aſtra ſuis micuêre comis, cœlumque minores
Accendunt latè radii, famulantia donec
Tempora Titani, dulcem rumpentia ſomnum,

Cœleſtes aptant currus, nitidiſque lupatis
Alipides ornare parant feſtina jugales,
At pater, acclivi conſcendens tramite, pulchros
Cœperit ut ſparſiſſe ignes, ſolitoque decore
Exoritur, ſubito pudibundos ſidera vultus
Obnubunt, totaque poli ſtatione moventur.
Carole, ſic tua laus alios heroas, & acta
Elevat iſtorum, quos olim cana vetuſtas
Laudavit, ſeu quos hodiernæ conſcia famæ
Ora hominum Muſæque favor ſubvexit in aſtra

At vos, veſtratem, Scoti, veſtra arma rogantem
Teſtantemque fidem, pacti mercede malignâ
Proditis, ignavi; ſanguis nil Regius illi,
Nil pietas proſunt, crudeles ductus ad hoſtes,
Tanquam vile caput, populi manibuſque nocentis
Rex inſons animam fatalis Victima fundit.
Heu tantum patrare nefas potuiſſe rebelles
Nec noſtras valuiſſe preces & quæ pia thura
Nequicquam ſurdis toties adolevimus, aris!
Non ſatis, O Superi, tantis terræque marique
Cladibus exhauſtos, tot campos ſtrage nefandâ
Texiſſe, & fluvios noſtro infeciſſe cruore,
Ni recrudeſcat, *Caroli* de vulnere, vulnus
Commune, atque iterum ſævo cum fœnore, Regis
Oc-

Occiſi fatum, Angligenis mala priſtina ſiſtat?
Scilicet illud erat pueri quo patribus orbi,
Et ſpoliata viro conjux lenire dolorem
Sueverat, incolumis *Carolus*: mercede ſub iſtâ
Viſum eſt poſſe pati tam duri incommoda belli:
Rex, tua dum ſperanda ſalus diſcrimina mille
Suaſit adire tuos, legeſque & jura Britannûm,
Et pietas & priſca fides ruitura, vocabant.
Quas pote ſuppetias, quem non accenderet ultro
Regalis Virtus & Martis adorea tanti?
At ſpes non acciſa omnis, ubi deſtina rerum
Rex pius occubuit, fracto tum corruit axe
Victa ſimul, fatiſque manus dedit Anglia duris.
  At poterunt, Scoti, parcarum adamantina penſa,
Et volvenda dies, ſceleris vos poſcere tanti
Supplicium, facinuſque oli m crudele luetis,
Sacrilegi Regum vendaces, aut ego veri
Vanus agor, prædamque omnem, diteſque rapinas
Abripiet civilis hyems, quam triſtis Enyo
Inſtinctu Superum veſtras effundet in oras.
Forſitan ex animo nec noſtris perpetuò ibit
Tantum impune nefas, Anglis neu credere fas ſit
Diis genitos Reges Superis viléſcere, & ulla
Corripere indigetes oblivia poſſe ſuorum.

Eſto,

Esto, fidem nihili pendant immania corda,
Ausa Deos faciles sprevisse, & numina serò
Ultura: at *Carolo* tristes labentibus annis
Inferias dabitis, vos & rerum alea tanget,
Indecores animæ, populi fæx ima Britanni,
Nequa malos posthac scelerum fiducia tollat.

At Divum interpres paribus Caducifer alis
Advolat, exutam formosi corporis artus
Tanti animam Regis justo dignatus honore,
Vulgari armento secernit, mortis acerbæ
Legibus absolvens & avitis imputat astris.
Est via quæ cœlum suspendens fornice lacteo
Circuit, & medium puro distinguit honore,
Quam sola heroum superant vestigia, postquam
Corporeos nexus mens eluctata, priorem
Nititur in patriam, divino lumine vesci
Discupiens, superosque iterum coluisse penates;
Carolus hâc, ducente Deo, conscendit, & intra
Limina sancta poli consistens, ordine longo
Prospicit, antiquæ sedis monumenta revolvens;
Hic rerum sator æternis fulgoribus ardens
Lucis inaccessæ, proceres cui mille ministrant
Aligeri, qui prompti animis arcana capessunt
Jussa Dei, & prono fusi venerantur honore,

Hos

Hos juxta heroes positi, quorum ardua virtus
Et divinus amor pulchrâ præcordia flammâ
Moverat, æternumque pater retulisset in album:
Puras induti trabeas, sanctisque coronis
Tempora præcincti, numeris vocisque lyræque
Æterni mulcent aures genitoris, ovantesque
Ætheris immensi feriunt templa alta triumphis:
At Rex, Pacifico nomen cui pristina virtus
Fecerat, augustis natum penetralibus ultro
Complexusque manuque pater, per amœna locorum
Ducit ad Angligenum præclara sedilia Regum,
Et stirpis decora alta suæ: tum protinus illi
Assurgunt venienti omnes, faustoque resolvunt
Ora sono plausuque exceptum sede locarunt.
Quam Pater omnipotens auro gemmisque nitentem
Sidereis, *Carole* fixisset, at ille beatis
Ordinibus junctus, meminisse tot, ante malorum
Desinit, æternique decus laudesque parentis
Divino tonat eloquio, numerisque canorus
Concelebrat, salve Superi, magne incola, Cœli,
Carole, jam regno felix adsuesce sereno
Fortunæ procul imperiis, & turbine fati.

At tu, summe parens, miserere & digna ferenti
Ignoscas populo, tandem clementior iræ

Pone

Pone modum, accifis tandem, pater, annue rebus.
Exanimis viden ut ferali pulvere fqualens
Trunca caput, taboque artus fœdata cadentes,
Infandos longum tulerit gens Anglica manes?
Heu lucem, pater, imperti, tardumque cadaver
Vita redux animet, divino concita juffu
Vena fluat, fanguifque fuo micet impiger alveo.
Cumque necem nobis immitia fata, parente
Sublato, dederint, da natum poffe, precamur,
Imperii hæredem, folio fuccedere avito:
Inde etenim nobis, nec fas aliunde, redibunt
Vitales fortaffe animæ, lucifque prioris
Ufura, æternas ne devolvamur ab umbras.

Jac. Windett, M.D. Coll. Med. Lond. Soc. & Coll. Reginal. Cantabrig.

Auctio

Auctio Davisiana.

K. O Vanas hominum curas! ô lubrica verti
Fata Deûm! noſtríſque diu non mitia votis!
Heu! per quot caſus, per quæ diſcrimina rerum
Mortales rapimur? quotus eſt, cui ſemper amica
Sors fuit, aut quem non miſerum ſpes vana fefellit?
Uſque adeò inconſtans gaudes, Fortuna, jocari;
Tollere quod dederas, adverſa reponere lætis.
B. Quorſum hæc, ô *Chryſippe*, Scholas redolentia dicta,
Plurima quæ tibi *Crantor*, *Epictetuſque* legenti
Suggerit, huc affers? (*S.*) Age dic, quæ triſtia narras?
D. Qui caſûs? (*C.*) Quæ te premit inclementia Divûm?
W. Undè taces, oculóſque manúſque ad ſidera tendis
Attonitus, nec quod latet imo corde profaris?
D. Iſte quidem, ſiquid rectè auguror, uritur; Illum
Phyllis habet ſuſpenſum, ac lento macerat igni.
Donec erat facilis, nec dum ſurdâ aure querelas
Excepit; placidas tùm volvere ſtamina Parcas,

Lætos ire dies, nec tùm implacabile Numen.
Poſtquàm averſa Venus, mutatáque *Phyllis Alexin*
Reſpexit potiorem, atque hunc faſtidit amantem;
Inviſa ex illo Fortuna, hinc Sortis acerbæ
Immortale odium, ac levium cenſura Deorum.

B. Aut ſors inde redit, molli quà Sphæra vireto
Exercet juvenes; Hic, Spe fallente laborem,
Commiſit pugnam non Diis, non viribus æquis;
Jam dolet amiſſos nummos, vacuamque crumenam.

S. Quin vel Ego fallor, vel Tu (ad K.) jam tempore longo
Forſan Equum expectas, teneræ promiſſa Parentis,
Quo patris ad ſedes dilectaque rura veharis?
Sed nec Equum genitor, neque Servum mittere curat,
Neu deſit meſſi famulus, plauſtrove caballus.
Inde illi gemitus, ſævique opprobria fati.

K. Sed neque Tu (ad S.) *Calchas*, nec Te Ille (ad D.) peritior Augur,
Nec quiſquam è Vobis; Nam,quanquam erroris iniqui
Diverſa eſt facies, idem tamen omnibus error.
Altera (ſed nec me naſo ſuſpendite adunco)
Altera fata movent animos; dedit ampla ruinam
Daviſiana Domus; fuit hæc, fuit inclyta, & ingens
Gloria *Caſtalidum*, ſed nunc ferus omnia vaſtat

Cre-

Creditor; expulsis mendicat pila Camœnis.
Fortunam quisquis posthâc sibi credulus optat
Perpetuam, atque ausit pellaci fidere Divæ,
Disjectas videat merces, versósque Penates,
Teque, ô, parve *Tryphon*, magnis exercite fatis.

C. Hoccine erat, tanto quod fert promissor hiatu?
Credideram fleri *Priami* fata; *Institor* exit.

W. Res memoranda quidem, & Sophocleo digna cothurno!
Sidera se miscent Umbris; Erebo Astra; moventur
Dîque Deæque omnes; conturbat Bibliopola.

S. Quis *Lachesin* fugiat, quando *Hunc* quoque fata trahebant,
Nec latuit sævas tantillus Homuncio Parcas?

B. Vidi ego (nec tenuis conspectum effugit Imago)
Ire viâ exiguum per compita pumilionem;
Qualis ubi innumeris sec'lis effœta Senectus
Tithono imminuit vires; illi arida sensim
Genua labant, gelido deturgent sanguine venæ;
Adducti penitus nervi, breviorque videri
Incedit, gracili tibicine non bene fultus.
Talis erat; Sic Ille pedes, sic ora ferebat.

K. Ludite, at amoto querimur Nos seria ludo.
Tempus erat, memini, cum totos undique postes

Effic̄ti

Effiċti Heroum vultus ac plurima paſſim
Pagina veſtiret, crebræque in pariete Chartæ.
Mille intus plutei ſtabant, armaria mille;
Mille arcæ, totidemque ſuper lecto ordine libri.
Sed nunc tot quondam ſignis, tituliſque ſuperba
Infami (fœdum viſu!) ſpectanda papyro
Stat domus, inque ipſis foribus Chirographus index
Accuſat Dominum, quod ſit fugitivus & Exul.

D. Sic Apis Hyblæo in campo, per & arbuta paſſim
Perque crocos volitans, ſuaves hinc inde ſapores
Ore legit, ſtipatque ingentem mellis acervum.
Mox inviſa apibus Fortuna, ac triſtis Erinnys
Aut fuci, aut pictæ faciem mentita lacertæ
Turbat opes; ſimul effuſus labor omnis, & Ipſa.

W. Non tamen exciſæ penitus ſpes, non ita cœlo
Inviſus ſuperiſque *Tryphon*, quin uſque ſuperſint
(Siqua ſolus miſero eſt) rebus ſolatia fractis.
I nunc, atque omnes, Fortuna, immitte procellas;
Auctio ſtat contra, & fatorum damna rependet.
Quare agite, alternis cantemus ritè Camœnis,
Quis ſit vendendi modus; & quas *Auctio* leges,
Quæ jura obſervet; quis ementibus ordo; locus quis;
Aut ſiqua inciderint, quæ Carmine digna referri.

S. Eſt locus improbulis bene notus civibus, Urbis
Ex-

Extremæ limes; Borealem nomine portam
Plebs indocta vocat; docti dixère *Bocardo.*
Haud procul hinc domus est, teneris quondam apta
choreis
Quà pede festivo pueri, innuptæque puellæ
Exercere diem. (*C.*) Quas Te (ad S.) quoq; vidimus inter.
S. Altera nunc rerum facies; nunc codice multo
Fœta tumet; cedit Saltator Bipliopolæ.
Bis quocunque die, magnâ stipante catervâ,
Certatim huc properant ex omni parte Togati,
Quotquot calluerint libros; (*C.*) Cupiantve videri.
K. Limina *Sheldoni* neglecta, ac proximus illi
Bodleius; doctæ dudum siluère Catenæ,
Desertæque Scholæ; Nemo vacua atria circum
Ambulat. Heu! Lector, tanquam *Rhodopeius Orpheus;*
Aut ligno, aut surdis mandat sua dogmata saxis.
B. Ibam forte viâ. (*S.*) Ignavus, (ad B.) sicut tuus
est mos.
B. Quà jactare pilam solet, adversisque retortam
Parjetibus vexare vicissim alterna juventus.
Nusquam ludentumve labor, strepitusve faventûm;
Apparent nusquam sepôstæ in pulvere vestes;
Tristis ubique quies; latè loca vasta silebant.
S. Scilicet His ignava cohors se mœnibus infert,

Prandia cum male pasti obolis constantia ternis
Ceperunt, aut cum jentacula matutinam
Exemère famem; facto velut agmine, Cuncti,
Quà data porta, ruunt pariter, sedemque capessunt.
Omnibus æquus honos, eadem subsellia; scamnum
Non melius cuiquam, sedes nec honestior ulli.
Præcipuum invenias, & cum Doctore sedentem,
Cornubiæ extremo qui quondam in monte solebat
Aut servare pecus, pecoris non ipse Magister,
Aut stimulare boves, alieno lassus aratro.

D. Vera refers, mihi namque humeros & brachia circum
Hæsit, tanquam alter *Pyladi* prædulcis *Orestes*,
Servum ac vile caput, disruptâ veste Togatus,
Vectus ad *Oxonium*, quo lardum aut hordea carro.
Pileus huic micuit duro subtemine crassus;
Humentesque comæ præpinguem vertice odorem
Spiravere; Togæ mirus nitor——

K. Quin parce auriculis, ac naribus ingenuorum,
Et versu immundo castas temerare Camœnas.

D. Plurima sed frustra variat mihi fimbria vestem,
Si juxta sedeat, qui tergum pone minister
Prandenti observat; siquando aut pocula ferri
Præcipiam, aut patinas semesaque fercula tolli.

B. O

B. O me infœlicem, quod quâ Tu classe sedebas
Non comes accubui; nec me quoque classis habebat!
Hinc Cocus, hinc lumbos trivit mihi Lychniopola,
Ultima vulgi fæx; Nam turbant limen & ipsi
Nobiscum Emptores, scamnoque locantur in uno
Philosophi, Artoptæ, Doctores, Archimagiri,
Et Medici, & Medicastri, & qui Medicamina vendunt.
Consedere omnes; Rostrum conscenditur; At Quis,
Quis vestrûm, ut melior rerum sese explicet ordo,
Os *Millingtoni* referet, quis deinde *Cuperi?*

K. Istos quis velit, aut possit? (*C*. & *W*.) Nemo herculè, Nemo.

N. Quin Tu, (ad W.) quæso, tibi quoniam est constantia vultûs,
Et facies veneranda, ac non indigna *Catone;*
Exprime Tu mirâ insignem gravitate *Cuperum:*
Tu (ad C.) *Millingtoni* non dedignabere partes,
Nam lepidum caput es, dicto & mordente facetus.

W. Illum Ego? Num cernis mihi tardum abdomine ventrem
Surgere, quodve mihi spatium admirabile vultûs?
Numnam Prætor ego? vel Bubo? vel Aldermannus?

C. Sed nec Ego meliùs sperem data pensa tueri:
Diis habeo grates, modici me quodque pusilli

Finxerunt animi, pauca atque modeſta loquentem.
Stentoris Illi Vox, audacia perdita; Sermo
Ventoſus, ſpirantque cavi mendacia folles.
Aſt Ego (ſic homo ſum) mentiri neſcio; Librum,
Si malus eſt, nequeo titulis onerare; *Witherum*
Mæonidæ præferre; aut Te, *Merline*, *Sibyllis*.
Ludere ſin placeat, ſic ſtet ſententia vobis;
Partes (ad W.) Ille ſuas, in me mora non erit ulla.

W. Inſanire libet quoniam, non durus habebor.
Componam, ut potero, vultus; talique Camœnâ
(Nec pudor ullus erit) cudam miſerabile carmen,
Quali vel *Bavius* ſcripſit, vel *Mævius*; aut quam
Exprimeret, verſus ſi pangeret, ipſe *Cuperus*.

B. Quin Tu, (ad C) ſume tubam, & modulamine *Papiniano*,
Vel quali turget, cui dat gens *Claudia* nomen,
Grandia verba rotes, numeriſque tonitrua miſce.

S. At cave, (ad C.) ne nimio ſtrepitu ſubſellia frangas;

D. Aut ruat in præceps *Sheldoni* immobile ſaxum.

Q. Quin agite, & celebres laudet Præfatio merces.

B. Nos ſumus aut emere (*S.*) Aut ſaltem ſpectare parati.

W. Incipiam, Quin Tu, (ad C.) frater, mihi ſuggere; ſiquid

Hæ-

Hæſero; Nam melior ſemper tibi copia fandi.
'Vos ô *Cecropidæ*, *Britonum* ſpes. (*C.*) Adde, decuſque.
W. 'Atque decus; (^{ad} C.) quid deinde? (*C.*) Togæ flos (*W.*) floſque Togatorum
'Ore favete omnes, placidaſque advortite mentes.
C. Pergas Marte tuo, verbum non amplius addam.
W. 'Si bene quid memini, bis ſextus volvitur annus,
'Ex quo nota diu Gallis, notiſſima Belgis
'*Auctio*, ſera licet, noſtris tandem appulit oris.
'*Londinum* accepit plauſu, fremitumque ſecundum
'*Granta* dedit; ſit fas & *Vos* ſperare faventes.
'En vobis Libri: ſibi ſunt encomia, nec me
'Laudatore opus eſt, aut Oratore *profecto*.
'Non ſum facundus. (*K.*) Fateor. (*W.*) Sed Honeſtus haberi,
'Promiſſique tenax, dictis factiſque merebor.
'Nec ſi non nimis argutum Natura *Cuperum*
'Fecit, falſum etiam mendacemque improba finxit.
'Orandum reſtat, veniam indulgete roganti,
'Vertice ſim tecto, neu me mala frigora lædant.
C. Ne metue, at ſolido fidas, *Bollane*, cerebro.
Ullane vis? ullus caput hoc invadere morbus?
Crediderim molles ſilices, penetrabile ferrum.
W. 'Expecto, quid ſit cordi; quæ veſtra voluntas.

K. Scilicet, annuimus. (*B.*) Vela caput. (*S.*) Indue.
(*D.*) Quidni ?

W. ' Pro tantis meritis grates persolvo, nec unquam,
' Dum superat caput hoc, dum Spiritus hos regit artus,
' Arguet immemorem quisquam oblitumve favoris.
' Ausculate omnes, intentique ora tenete;
' Namque edico palam, quas postulet *Auctio*, leges.
' *Ille librum, quisquis pluris licitatur, habeto.*
' *Lis siqua inciderit, decidere Vos penes esto.*
' *Tertia cum sonuit plaga, irrevocabilis esto.*
Ergo agite, imprimis Solymæâ tradita linguâ
Biblia do vænum; Pretium quis? si modo cordi
Relligio est, fideique immobile fundamentum
Vicenas dabitis libras. (*K.*) Mihi Relligionis
Cura quidem; sed non Ego transfuga Sacramentum
Addixi verpis, ignotæ Biblia linguæ
Ut curem versare, nec intellecta vereri.
Hoc opus, hos libros volvat Judæus *Apella*,
Non Ego; Me meliora pii docuère Parentes.

B. Sed neque verpus Ego, neque deditus *Antichristo.*
Notior at nulli Vox est sua, quam mihi quicquid
Grajus, *Arabs*, *Italus*, *Chaldæus*, *Hebræus*, & *Assur*,
Æthiopesve sonent sacrum, aut *Memphitica Coptos*.
Is sum, qui latices ex ipso fonte petitos

Malim

Malim, quam longo circum deducere rivo.
Hinc, ut me laudem, legi *Targumque*, *Masoramque*,
Onkelon, & *Kimchi*, quæ Te (ad K.) vel nomina terrent
Commentatores *Rabbinos*; *Kabbala* quicquid
Implicuit nodis, cæcoque ænigmate texit.
Trinos ergo libens solidos dabo; sed tamen antè
Vestigem, lustremque oculis, ne saucius ullâ
Parte vacet codex, neu desint plura. (*W.*) Libellum
Porrigat è vobis aliquis; (ad B.) scrutare. (*B.*) Quid
hoc est?
Excusor, titulusque deest, ac pagina Princeps;
Vestibulum ante ipsum, primoque in limine *FINIS*
Scribitur; O nebulo, (ad W.) qui mancum obtrudere
librum
Ausus es, ac doctam speras fraudare Juventam.
S. Sic tibi notus *Arabs?* Sic intellectus *Hebræus?*
Kimchi lectus in hoc? & in hoc tibi *Kabbala* ad unguem?
Ut tandem ignores *Eoos* ordine verso
Incipere à dextrâ, in lævam migrare legendo;
Insuetâ ire viâ, & vestigia ferre retrorsum?
W. Quin Tu (ad S.) quot numeras? (*S.*) Trinis
addo insuper unum.
D. Ast ego, me quanquam (pudeat neque vera fateri)

Ignoti nova forma typi, abnormisque character
Attonitum feriat, perculsaque lumina turbet;
Ut stet honos sacris, sanctæ ut Reverentia linguæ,
Sex numero solidos. (*W.*) Nemon' plus? Nemo?
Semel; bis?
Ter sonuit buxum, fugit irrevocabilis ictus.
C. Quo nunc Relligio,& Divûm Reverentia, Divûm?
Quos emptus *Moses* non dat, dabit *Histrio* nummos.
W. En hîc *Suarezi* bis dena volumina vobis!
C. Bibliotheca, liber! (*W.*) Quis tam spolia ampla reportet?
K. Heu! mea non capiunt tā grandem scrinia molem,
Hospitiumque negant angusta cubilia; lecto
Desuerit statio, modò si *Suarezius* intret.
B. Quindenos numero solidos, atque aufero librum.
S. Aufers? ante tamen tecum perpende, pusilli
Quid valeant humeri, quid brachia ferre recusent.
Huic oneri cervix non sufficit ulla; *Milonis*
Lassabit collum, vel *Turni*, vel *Diomedis*.
D. Quanti cistiferum conduces? aut ubi quæres?
Namque *Atlante* opus est, aut *Hercule*; si modo tanto
Non cadet *Alcides* sub pondere, non ruet *Atlas*.
W. Trina *Semel* pondo; tria, *bis?* tria? proh pudor ingens!
Ter

Ter sonuit, &c.

Proximus en Vobis se *Berkenhaubius* offert.
Ecquis dat binas (sunt bina volumina) libras?
S. Siqua anus est, miseræ cui sit tutela Senectæ,
Et struere, & chartâ subter fulcire placentas;
Siquis cordyllis optet piperive cucullos,
Quive papyraceos gaudet componere milvos,
Aut Scombros qui vendit, emat Te, *Berkenhaubi.*
D. Utcunque id nimium ducam, dabo quattuor asses.
Namque domi ruptæ Phœbum Boreamquefenestræ
Admittunt; præsens chartâ quare indiget usus,
Vulnera quæ reparet, quâ sit mihi sarta cicatrix.
W. Quattuor ille *Semel; bis*, quattuor. (*B.*) Ast
Ego quinos.
W. Quinque, *Semel: bis*, quinque asses: proh tristia
fata!

Ter sonuit——

Julius en vobis *Cæsar!* quis reprobus, & quis
Electus; qui grex hominum damnabitur Orco,
Quos cœlum manet Indigetes, liber iste docebit.
B. Et Tu *Calvini* sectaris dogmata, *Cæsar?*
Tu *Romæ* civis, mediâ natusque Suburrâ
Tandem evasisti fanaticus, & *Catharorum*
Unus? Sed memini; Namque hanc ego semper amavi
Histo-

Historiam (dormit mecum lectissimus Author,
Itque comes, quocunque vager, quodcunque facessam,
Jam nunc in loculo est) memini, inquam, ut bella *Genevæ*
Gesserit ante lacum *Cæsar*, quo tempore forsan,
Quanquam hæc exciderint mihi jam, neque lecta recurrunt,
Obvius huic veniens *Calvinus* stillat in aurem
Principis occultum virus, fallitque veneno.
S. O si *Democriti* costas mihi fata dedissent,
Aut *Millingtoni*? Nam cui laterum satis? aut quis
Sufficit in tantos vulgaris pulmo cachinnos?
Calvino quisquis committit *Cæsaris* annos,
Idem aprum silvis, fluviis Delphina; *Jacobo*
Deucalionem idem jungat, *Pyrrhamque Mariæ*,
B. Quicquid id est, prædulce adeò mihi *Cæsaris* ipsum
Nomen, ut undenas grave non sit solvere drachmas.
W. Undenas, *semel*; undenas, *bis*; quis duodenas?
Ter sonuit——
En liber insigni facie, minioque superbus!
C. Nomine non opus est; sua vendet purpura librum.
D. Noster erit, noster pretio quocunque libellus.
Cœruleæ mihi terga notæ, distinctus & auro
Incendit mentem fulgor; quam pulchra videri

Pa-

Pagina! quam ſplendens! ut ſcrinia noſtra decebit!

K. O maleſane Puer, nimium ne crede colori;
Fronti nulla fides; intus ſi lumina vertas,
Congeries vocum informis, confuſaque rerum eſt
Farrago, & tardis bilem motura *Batavis.*

S. Hunc illud credis Juvenem curare, peritus
Indoctuſve fuat, modo murice fulgeat Author?
Aſpicis hunc ipſum? multo eſt ſpectabilis oſtro,
Sunt nitidæ, ut cernis, veſtes; coma pexa decenter:
Sed vacuum caput eſt, ſed lævâ in parte mamillæ
Nil ſalit *Arcadico*---(*D.*) Quin parcius utere linguâ,
Parcius Enſiferis iſta objicienda memento,
Aut Ego--- Sed præſtat non neglexiſſe libellum.
Auratos numero binos (*W.*) Plus nemo? *Semel; bis;*
Ter———

En *Nepotis* vitæ, curâ ſtudioque *Stephani!*

K. O natum averſis Muſis, & Apolline lævo!
Quem non arte Deus, Dea nec dignata cerebro eſt.

W. Nunquam Helicona bibi fateor; quin protinus ad rem.

K. Aſſem ego (*B.*) Deinde unum (*W.*) Binos, *Semel* (*S.*) Addo ego porro
Binos (*W.*) Quattuor ille, *Semel; bis:* (*D*) Deinde Quadrantem.

W. Ter

W. Ter ſonuit——

C. Sunt capita Heroum tam vilia? Scilicet unum
Miltiades aſſem; luſcus valet *Annibal* unum;
Atticus inde duos; dat cætera turba quadrantem.
Me *Cicerone* opus eſt, Me, Me inquam Rhetora poſcunt,
Aſt Ego, namque mihi eſt dicendi copia torrens,
Frigida magniloquis incendam pectora dictis.
'Sol, qui flammigeris mundum complexus habenis
'Hinc atque hinc rutilis animas fulgoribus orbem,
'Ocyus, ocyus ignivomos huc flecte caballos.

K. Quorſum hæc? cur *Phœbum* demens in carmina poſcit?

C. 'Nam neque cum roſeus Nabathæo ſurgis in auro,
'Nec Tarteſſiacâ ſtridens ubi mergeris undâ,
'Quæ Te cunque rotat cœli plaga, fœnore tanto
'Te ditat, tantaſve oſtentat ſplendida gazas.

D. Quas gazas, aut quæ ſpectacula narrat Hiator?

C. 'Jam ſua Pellæus taceat monumenta *Canopus*,
'Tuſca *Palatinus* neque ſcripta oſtentet *Apollo*,
'*Oxonio* cedat *Roma*, & Tu, *Phœbe*, *Tryphoni*.
'Quis *Bodleianis* congeſta volumina thecis,
'Quis nunc *Seldeni* archetypos, aut ſcrinia *Laudi*
'Objicit? Hanc quando lambentem ſidera molem

'Li-

'Librorum, Aonidum hæc armamentaria lustrat.
'Quare agite, *Oxonidæ*, Magni soboles *Aluredi*;
'Vos Majorum Umbræ, defunctaque nomina Patrum,
'*Hammondi* manes, *Allestræanaque* busta
'Immortale *Scoti* decus, æternique *Baconis*,
'*Chichleiusque* parens, & avunculus excitet *Occham*.
'Si meliore luto finxit præcordia Titan,
'Si frater vestri radiis ac sole favoris
'Incaluit dudum; Nunc, ô prohibete, tenebris
'Ulla serenantes caligent nubila frontes.
'Sunt mea vota tamen fratris contraria votis;
'Vertice sim nudo, precor, indulgete roganti.
'Cur rogitem, primum est, quod jure antiquior omni
'Mos *Britonum* id poscat; *Britones* mihi semper amici,
'Asservat mihi namque *Britannia parva* Penates.
'Deinde decet; sed quod par omnibus argumentis,
'Convenit, atque placet. (*S.*) Concessa est copia; fervet
Namque tibi cerebrum, fuerit nec inutile frigus.
C. 'Literulis dum stabit honos, dum gloria libris,
'Dum tollet *Rhedycina* caput, dum vitreus *Isis*
'Alluet has arces, dum nobile Bibliopola
'Nomen erit, tanti haud abolescet gratia facti.
En hic *Hobbesii*, vegrandis bellua famæ,
Leviathan! Hic est, qui subterranea regna
Audens

Audens atque ipſum *Plutonem* à ſedibus imis
Avellit; clauſit dudum tria *Cerberus* ora,
Et *Phlegetonteæ* ſiluerunt murmura ripæ.

K. Vos, quibus in cœlum Pietas, & Numina cordi,
Improbus, ô Pueri fugite hinc, latet anguis in herbâ.

B. Eſſe homines dicit, ſed non Ego credulus illi,
Sanguineum genus, & *Cadmeo* ſemine natos;
Bella ſimul cunctis, civilia bella moveri.

S. Iſti ſiqua fides, Ego ſum (quis crederet?) Urſus?
Tu tigris; lupus ille, feraque immanior omni.

C. Sin ita, qualis Ego, vel qualis bellua frater?

D. Neu queat ulterius tam noxia ſerpere peſtis,
Quinque dabo ſolidos; emptum Vulcanus habebit.

*C.*Quinq; *ſemel; bis*, quinque; ô lamentabile fatum
Hobbeſii! quinis octogenarius Author.
Væneat ut ſolidis! Dii talem avertite peſtem.
Ter gemuit pluteus, ter tela ſonantia torſi.
Δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.

Quem nunc, quem facient *Zabarellæ* ſcripta beatum?
Hic eſt, cui penitus Naturæ arcana tueri
Contigit, atque imos rerum penetrare receſſus.

S. Hic eſt, quem cecinit ſublimi carmine Vates;
'*Non ſtat in Aulâ meâ, qui non ſtat pro* Zabarellâ.

D. At

D. At quâ pelle liber, quam vili tegmine sordet!
Ut mala vix laceras cogit junctura tabellas!
K. Quid si rupta toga est, si fœda ac scissa lacerna?
Sæpe sub inculto latuit facundia panno.
Tres Ego, tres solidos. (*C.*) Tres hic pro codice terno;
Bellus homo, ac largus nummi! Tres iste *semel*, *bis*;
O miseras artes! (*B.*) Trinis super addo trientem.
C. Lucro est iste triens, grates *Zabarella* rependet.
Ter gemuit pluteus, ter tela sonantia torsi.
C. En hic, en vobis *Foxi* immortalia scripta.
K. Ista legat, si cui ferrum est in pectore triplex;
Me pavidum terrent congesta cadavera flammis,
Semiustique artus, & corpora trunca Virorum,
Furcæque, gladiique, ac plurima mortis Imago.
B. Libram Ego (*S.*) Dein solidum. (*D.*) Binos porro.
(*B.*) Insuper unum.
C. Heu, quianam segnes? quæ Vos socordia cepit?
Si juvat his gradibus pedetentim surgere, nunquam
Supremam dabitur pretii contingere metam.
Ante diem clauso fuscabit Vesper Olympo,
Quam Te dimittam, scriptorum maxime *Foxi.*
S. Addo Ego dodrantem. (*C.*) Dodrantem prodigus
addis?
D. Sextantem super his numero.(*C.*) Quid cunctor?
Habebis.

Ter

Ter——

B. Sed meus eſt, nummis ter denis ante popoſci.

C. Siccine ? (*K.*) Sic res eſt ; audivi. (*C.*) Sit tuus ergo,

Fiat Juſtitia, & ruat Auctio. Quin agite, Hic eſt

Hic eſt quem legis, ille quem requiris,

Toto notus in orbe Martialis.

*B.*Unde huic tantus adeps, de quâ venit iſte culinâ ?

Cuive fuit patinâ pro deficiente paropſis ?

S. Nempe prior Dominus nunquam deponere ſuevit ;

Huic conviva fuit, commeſſatorque libellus.

K. Utcunque eſt, nummis poterit conſtare duobus.

B. Aut tribus, & lucrum facit haud leve Bibliopola.

C. Nempe tribus nummis Epigrammata mille ; *ſemel, bis ;*

Ter——

S. Quid jam indignantem vetet exclamare Poetam ?

I nunc edere me jube libellos.

I nunc edere me jube libellos.

C. Ecce *Almahidam?* Siquis tamen Hanc quoque ; ſi quis

Captus amore : Ubi nunc Vos, ô molliſſima corda,

Eſtis Amatores ? Ubi jam Deus ille Cupido ;

Ida-

Idaliique arcus, flammæque, ignesque potentes,

τόξα πνείοντα, πολυφλόγεα τε φαρέτρα;

K. Vicenos obolos. (*C.*) Nullum intus concipis
ignem,

Nec Venus est tibi nota. (*S.*) Tricenos. (*C.*) Incipit ille
Ardere, & flammas sensim, *Cypridem*que fateri.

D. Bis quinos solidos. (*B.*) Cupis, & potiere cupitâ;
Ter gemuit——

C. Baxterus sequitur. (*K.*) Quo non præstantior alter
Protrahere in longum multæ damnosa papyro
Dogmata Rixator; Centum ille volumina, centum,
Arte laboravit, discors sibi in omnibus idem.

B. Quis dat quinque minas? (*K.*) Solidos ego quin-
que. (*B.*) *semel, bis.*

Pergite; seria res agitur; Properate; Minacem
Cernitis hanc dextramne? an Vos, cum fulmina vibro
Nequicquam horretis? vano neque malleus ictu
Terrificat mentes, sed inania verbera mitto?
Ter gemuit——
En hic *Æsopus!* (*N.*) Quantum ô mutatus ab illo,
Cui tumuit tergum montani pondere gibbi;
Ille meus fuerit, dabitur pars Septima libræ.

S. Sextam Ego (*N.*) Nos quintam (*S.*) Dominum Te
Æsopus habebit.

B. Ter——

S. O Corydon, (ad D.) Corydon, demens es; Nam
neque tanti

Author, sed Pictura emitur, sculptorque Batavus.

B. Quin age jam Frater (ad *W.*) siquo cor ferveat igni>
(In silice, inque ipsis saxis sunt semina flammæ)
Si stimulos dedit exundans mea copia fandi,
Emptorum huic pariter spectatorumque coronæ
Solve pias grates ac vectigalia laudum.

W. 'Non aversæ adeo mihi Musæ, & lævus Apollo,
'Usque licet temnar, nec sim, Te (ad *K.*) judice, Vates,
'Non obtusa adeo finxit mihi pectora Titan,
'Immemor ut vestros dicar siluisse favores.
'Ingenii siquid spirem. (*K.*) Quod sentio, quam sit
'Exiguum. (*W.*) Foret aut dicendi siqua Potestas,
'In quâ me non inficior mediocriter esse
'Versatum.' (*B.*) Quisnam hunc feret ex *Cicerone*
Poetam?

W. 'In vestras irem fœcundo flumine laudes;
Flumen Ego dixi? *Fulmen* dixisse decebat.

N. O hominem lepidum, *Grantæque* sub æthere
natum!

Qui similes strepitus, ac tintinnabula vocum
Insequitur, nudo & verborum in cortice ludit.

W. 'Mal-

'*W.*Malleus ante meus frondes virgultaque fundet,
'Ante dies perimet *Sheldoni* nobile marmor
'*Cœlo* efformatum, feriens quoque vertice *cœlum:*
'Ante bibet *Cami Oxonium*, *Granta Isidis* undas,
'Venditor ante libros culpabit, & efferet Emptor,
'Ante *Geneva* typis *Stephanum* superabit & *Aldum*,
'Ac prius *Oxonidis* Ego cedam Bibliopolis,
'Quam vestra exciderint animo mihi munera; *Dixi*
'Ille *Cuperus* Ego, patriâ qui *Parvo-Britannus*.

C. 'Quid jam currentes prohibet me claudere rivos?
'Namque opus exegi, quod nec Dea dira vetustas,
'Nec lethes poterit pigrum delere veternum;
'Magnæ molis opus, sub quo gemat ipse *Pyracmon*,
'Atque ingens *Steropes*, & vasto corpore *Brontes*.
Nam neque cum Siculo immanes *Cyclopes* in antro
'*Æoliis* validos geminant incudibus ictus,
'Tantum opus exercent; æquâ vi brachia tollunt
'In numerum, tanto neque turbine malleus exit.
'Vestris, *Oxonidæ*, auspiciis, ac Numine vestro
'Longum iter emensi tandem superavimus æquor;
'Sed nec opis nostræ est dignas persolvere grates;
'Dii vobis, siquis Deus artes respicit æquus,
'Præmia digna ferant; ante omnes innuba *Pallas*,
*Mercurius*que potens linguarum, atque augur *Apollo*.

'Quo tamen usq; vehor? quo me furor entheus urget?
'Namque Ego, dum laxis vestra in præconia velis
'Metior Oceanum, & Zephyris dare carbasa pergo,
'Haudquaquam memini, quanto Vos torreat igni
'*Sirius*, ut madidos artus, venasque perustas
'Pulverulenta coquat nimiis Phaetontibus æstas.
'Reprimo me, Musisque injungo fræna solutis.
'Ast hunc malleolum, nostrâ gestamen in arte,
'Postibus his figo sacrum, & rem carmine signo;
'*Hæc Millingtonus Rhedycinæ atque Artibus arma.*

Arthurus Keye, Armig.
Waller Bacon, Armig.
Ed. Stradling, Armig.
Geo. Dixon, Armig.
Christoph. Codrington, Armig.
Gul. Woodward, Armig.
} ex Æde Christi.

De

De PÆTO, *ſeu* TABACO.

Liber Primus.

INnocuos calices, & amicam vatibus herbam,
Vimque datam folio, & læti miracula fumi
Aggredior. Tu qui cenſu decoratus Equeſtri
Virtutem titulis, titulos virtutibus ornas,
Antiquum & Phœbi nato promittis honorem,
Tu *Paddæe* fave: nec enim præſtantior alter
Morbifugæ varias vires agnoſcere plantæ,
Inque tubo genitas haurire & reddere nubes.
Da puer accenſum ſelecto fictile Pæto,
Ut Phœbum ore bibam: quis enim ſine numine Pæti
Digna canat Pæto, & tantis ſe comparet auſis?
Non inventa homini humanos adolevit in uſus
Nobilis herba, patri ſed primum viſa Lyæo,
Cum madidus ſiccos thyrſo ſubduceret Indos,
Notuit, ad ſeros & claruit inde nepotes.
Forte per æſtatem teſquis [illegible]ntibus hoſtes
Norat in inſidiis meditari prælia Bacchus,

Arma jubet celeresque jugo subjungere Lynces,
Bassaridasque sequi; Silenum accedere curru
Mandat, & in pugnam totis exardet habenis.
Pone sequebantur lixæ, jumentaque multo
Tarda onere, & lentis congesta viatica plaustris,
Et claudus senio Sileni vector Asellus:
Dumque velut furiata phalanx, inimicaque quærit
Agmina, per vastas & lassa vagatur arenas,
Dira fames, urgetque sitis, defectaque succo
Membra labant, desunt ipsi sua munera Baccho;
Amphora Sileni curru subversa jacebat
Amplo exhausta sinu; sitienti ambusta dehiscunt
Ora Seni, ardentes dum ducit hiatibus auras:
Mænades, & Satyri, multumque proterva juventus
Impatiens scrutatur aquas per viscera terræ,
Nequicquam; de se tandem sibi pocula quærunt,
Et salsum potant, quem dat vesica, liquorem;
Pocula spurca nimis; sed & hæc quoque pocula desunt
Increscente siti, venis & deficit humor.
Spes tum accisa omnis, faciesque miserrima rerum
Apparet; tostas alii de faucibus atris
Exhalant animas: alii per mutua fundunt
Vulnera, quem rapiente ultima fata, cruorem.
Jamque acies moribunda cadit, quum valle remotâ
E-

Eminus obſcuri facies confuſa vireti
Viſibus occurrit dubiis: tumque Evius altum
Inclamans; duremus, ait, tantiſper in armis,
O Socii, optatam viciná in valle ſalutem
Aſpicio: hîc lentos toto conamine greſſus
Accelerant, renuuntque mori, venaſque ſupremo
Sanguine manantes, animæ ſpiracula claudunt.
Utque propinquabant, altis ſe prodit opacum
Stipitibus nemus, & foliis ſpectabile vaſtis.
Euge! meis, clamat, cognatam vitibus herbam
Agnoſco, munuſque Deum. Sed plura volenti
Surda manus, latas tenero de caudice frondes
Carpit, & ignoto latrantia viſcera ſucco
Demulcet; viridis ſtillat ſub dentibus humor.
Non tamen oblatas Sileni provida virtus
Præcipiti vorat ore dapes, ſed cautior uſu
Hæret ab exemplo documenta abſtemius optans.
Nec mora: quis patulis lateat ſub frondibus error,
Eventus docuit: totis (mirabile) caſtris
Evomitur, caditurque, velut cum gurgite pleno
Ingruit admiſſi miranda potentia Bacchi;
Volvitur in gyrum tellus, cœlumque videtur
Nubibus adductis ſurgenti occurrere terræ:
Tum ſopor obrepit, ſomnique invicta cupido

Germanam dubiâ præsagit imagine mortem;
Capripedes mediis diffusos stertere arenis
Cernere erat, disjecta solo defessa furentum
Membra Mimallonidum devota jacere sepulchro.
Mox ubi discusso longi languore veterni
Plenior ex adytis in singula membra recurrit
Spiritus, amissæ redierunt corpore vires.
Surgere tunc alacres, pedibusque insistere firmis,
Et fulgere oculis, thyrsumque vibrare lacertis
Fortibus, absentesque lacessere vocibus hostes.
Attonitus monstro, non huc sine numine, amici,
Appulimus, Silenus ait: nec dona Deorum
Despicite, ingenitas vires, nec nomina Bacchi;
Nec pudeat certa salvos à morte fateri
Cœlitus ostenso vitam debere Tabaco:
Advenisset enim languentibus integer hostis,
Victa siti manus hæc cecidisset victima ferro,
Tinctaque venisset victoria sanguine nullo;
Nunc veniat, validasque manus, animosque viriles
Sentiat, &, si mens suadet, fera prælia tentet:
Sed rationis opus; superum nec munera cæco
Contemeranda usu. Si quid sapit ista senectus,
Viribus eximiis permistum in stirpe venenum
Delitet: in ventrem virides ne mittite succos,
Man-

Mandite nec folia ingestis confusa salivis:
Virus inest crudis: æstivo Sole recoct
Credibile est tutos præbere halantibus haustus;
Nec ventri, at cerebro (si tecta evolvere fas est)
Pabula grata reor subtilibus eruta fumis.
Quare agite, ô juvenes, tam digni muneris aptos
Ingenio, & rapidis extundite mentibus usus.
Dux ego vester ero; quid mens dictaverit, omnes
Accipite; arentes prolixâ uredine frondes
Comminui manibus jubeo, cannaque reponi,
Protinus educto radiis solaribus igne
Contingi, & positis adversâ parte labellis
Exsucti calidas nubes adducere fumi,
Ocyus ut possint cerebri pervadere flexus,
Vinosisque leves recreare vaporibus auras.
Dixerat: hinc Satyri teretes aptare cicutas;
Deciduas alii siccâ fuscedine frondes
Frangere: pars tubulos arsuro pulvere complet,
Pars stricto ore trahit (risumque sodalibus affert)
Pulvereum flumen, tussesque inducit iniquas.
Ipse pater fremitus vana & conamina risit.
Igne carent, ignem votis ardentibus optant.
Ecce Senex densum, quod habebat mantica, vitrum
Depromit, vafri inventum subtile Promethei

Fu-

Furati æternas cœli de fornice flammas.
Hic latet ignis, ait: suscepto & Sole rotundum
Molliter acclivi depressum in vertice centri
Frondibus admovit Phœbo penetrabile vitrum.
Cuspidis in morem radiis concurritur, auctus
Inde calor sensim serpit, fomentaque circum
Arripit, & fumo vicinum nuntiat ignem.

Applaudunt Satyri, Faunique, senemque magistrum
Attollunt humeris, vocesque ad sidera tollunt;
Ipse cavam ante omnes accommodat ore cicutam,
Leniter adducit nebulæ mirabilis haustus,
Et ductos patulis fumos è naribus efflat.
Nec mora, permotus subitâ dulcedine, toto
Corpore diffusum sentit gestire vigorem,
Ut solet à noti fœcundo flumine Bacchi
Serpere paulatim non intellecta voluptas.
Ora madent: non salsa sitis, non vexat acerba
Esuries, vomitusve: levi vertigine tantum
Crura vacillare, & supremam udescere frontem
Percipit, illæsus sed & hæc vanescere gaudet.

Tum vacuus densâ Pæti porrectus in umbrâ,
Omnigenûm ut patuit fœcunda scientia rerum,
Dulcibus absumit lentas sermonibus horas,
Explicat ingentes opulentæ mentis acervos,

Lu-

Ludenti & similis Naturæ arcana recludit;
Implicitos memorat sphæris cœlestibus orbes,
Compagemque hominis, terræ & miracula pandit,
Addit & oraclis docti libamina fumi.

Fumantem sequitur circum diffusa juventus
Ipsa novis operata tubis, fumoque fragranti;
At rudis ore vomit naso reddenda patente
Nubila cum multâ tussi lacrymisque jocosis,
Ridicula, appressis animam quæ claudere labris
Nescit, perque cavas iterum depellere nares;
Docta sed exemplo grandævum æquare magistrum
Efflando satagit, repletque vaporibus auras;
Dumque hilares animis lætâ vitulantur in herbâ,
Ecce venit fessis longum expectata ministris
Annona, & multo ferventia dolia vino.
Clamores geminant, versisque ad cantica cannis
Gaudia agunt, epulisque favent, multumque vocatis
Jumentis, reducique senis gratantur Asello:
Indulgent Cereri primo, tum Massica libant,
Viteaque admistis alternant pocula fumis;
Cuncta fremunt fumo, cantu, mistisque choreis,
Donec dulcem oculis fudit nox alta soporem.

Postera ut illuxit lætis aurora, ferique
Admonuit belli securas pace phalanges,

Le-

Lenæus pater, & Sileni cana senectus
Extimulant, si quos festivi hesterna diei
Fregit Luxuries, animosque hortatibus addunt.
Sat poc'lis, genioque datum; nunc prælia mentes
Sollicitant; positas assumite vultibus iras,
Et forte instanti dextras componite pugnæ,
Ne vigil incaute palantibus ingruat hostis,
Et cadat ipsa suas cædes non ulta juventus.
Nec virtus equidem nobis incognita vestra est,
O Socii, magnis neque non confidimus ausis,
Sed nocet ignavas quamvis contemnere turmas,
Securosque mali ignotis incedere terris.
Impavidi ergo animis sedato insistite gressu,
Neu mala nos iterum letho penuria mulctet,
Agmine composito lenti procedite, Pæto
Non sine contrito, promptisque ad labra cicutis,
Et levibus fungis, servato & restibus igne;
Hoc animi surgent ad prælia, nubibus istis
Prodigiique novâ specie terrebitur hostis,
Este viri, famam & factis sperate perennem.
Dixerat: assensum properant applausibus omnes,
Et sibi quisque suo stationem corpore servat.
Arduus in curru medio pater agmine Bacchus
Eminet, impexi tergo Silenus aselli

It comes, haud equidem bellax, nec idoneus armis,
At bonus eloquio, & subitis dare tuta periclis
Consilia: æquales utrinque excurrit in alas
Densa acies, hostemque animis pugnacibus optat;
Nec procul hostis abest: vicini vertice montis
Opposito emergit, summisque hastilibus extat.
Bassaridis calido fervescit pectore sanguis,
Ærea sistra manu quatiunt, & tympana pulsant,
Vino acuunt iras resides, haustoque Tabaco
Excludunt lethi faciem, suaque agmina circùm
Nube tegunt atrâ: spirantes naribus ignem
Procedunt: medio glomeratur in æquore nimbus
Igne micans, tonitruque fero, fumoque stupendus.
Ostento attonitos subitus pavor occupat Indos,
Non homines sed furva rati de faucibus Orci
Numina, consternati animo certamen iniquum
Detrectant, trucibusque timent confligere monstris.
Pars fugit, & positis quærunt velociùs armis,
Quam dare victoris mallet clementia, vitam;
Pars orat veniam, parere & jussa modestis
Imperiis patiente jugum cervice capessit;
Sed pudet erroris, stultâ & formidine tactos
Extimuisse piget vani sufflamina fumi;
Libertate dolent servâ; solatur at illos
In-

Indulgentis heri condita lepore poteſtas,
Et victoris amor: ſimili diſcrimine victos
Victoreſque videt bellis utrinque remiſſis
Una dies miſcere epulas, Bacchumque ciere,
Et ſimul alternis fumum potare cicutis;
Mirantur bona nata domi, nec nota queruntur,
Et nebulas animi jucundis nubibus arcent.
Atque hæc prima fuit mortales ſtirpis in uſus
Notitia, hæc latè noti cunabula fumi.
Jam quæ vis lateat plantæ, quibus apta bibendo
Corporibus, quibus & pugnet contraria morbis,
Muſa refer, geniumque novo concede labori.
In primis non una ſubeſt natura ſtupendo
In folio: adverſis dives virtutibus omnem
Exuperare fidem gaudet, ſtirpeſque beatas
Provocat: hellebori robur, rheabarbara duras
Solvere nata alvos, facientem gaudia vitem,
Balſama vulneribus laudata, fabamque ſuillam,
Nepentheſque animi mulſum, gravidumque papaver.
Magna Dei virtus, quæ tot miracula rerum
Seminis exigui tantillo cortice clauſit!
Quod licet haud ſuperet cineris, vel lævis arenæ
Fallentis digitum, & numerantia lumina, molem,
Mox dabit ingentem frondoſo tegmine ſylvam,

Et

Et certa in dubiis promet medicamina morbis.
Quod si quis tantas rimari indagine causas
Aggreditur, multum immani sub pondere sudet;
Seu diversa Salis miræ substantia plantæ
Compositum esse dedit, multis & dotibus auxit,
Seu simplex variis obnoxia casibus una
Materies alios pro mole & tempore vultus
Induit, atque aliter distincta in corpora regnat,
Naturæ latet in gremio, nec cernere pronum est.
Si tamen exemplis libeat velut indice filo
Ire per anfractus dubios errore viarum,
Inque sibi similes Totum dissolvere partes,
Forsitan occurret, quo mens placata quiescat,
Et si non verum, at veri illucescat imago.
  Quicquid inest rebus sapidum, discernere gustus
Quod valet, id salis omne solet de nomine dici;
At gemina est natura salis; vel funditùs hæret
Corporeæ moli, ad superas nec tollitur auras
Suppositis flammis, cineri sed figitur acri;
Dictus & hinc fixus: levior vel ab igne solutus
In sublime volat fumo subvectus amico,
Accrescitque apici in morem fuliginis atræ;
Inde Sophis à re sal ille volatilis audit.
Hic aliud memori occurrit ratione tenendum,

Viſcera quod terræ ſalibus prægnantia multis
Stirpibus innatis fœcunda alimenta miniſtrant,
Ut ſua cuique trahit proprium natura fluorem.
Fructibus hinc ſapor accedit, hinc floribus omnis
Spirat odor, retinentque ſui veſtigia ſucci.
At tellure latent penitus confuſa cavernis
Sulphurei latices, nitri glacialis amaror,
Lethale arſenicum, flammis affine bitumen,
Argenti liquor in fœdam reſolubilis auram,
Chalcantumque acidum, linguæque aſtrictor alumen,
Atque alia innumeros factura elementa ſapores.

Si quis jam excutiat prolixo carmine, de tot
Principiis, cui accepta ferat ſua munera Pætum,
Comperiet tanto dignum ſudore bitumen,
Cujus in eximiâ ſpecies ſupereminet herbâ,
Pingue, olidum, acre, tenax, nitro ſublime volanti,
Ignis amans, craſſaque ferens fuligine fumum.
His pictam in tabulâ quicunque coloribus herbam
Non videt, hunc oculis captum & rationis egentem
Crediderim: quid enim magis aſpectabile? dextram
Trita oleo fœdat, digitos & glutinê viſcat,
Et ſolidat crudum lento ferrumine vulnus,
Sorditiem ulceribus falſugine terget amarâ,
Nec putrere ſinit; ſenſum nam faucibus acrem

Im-

Impingit, longumque relinquit in ore calorem.
Latè fufus odor virofâ vividus aurâ
Diffipat ignavum cerebro torpente veternum,
Siccat & illuviem eductis fternumine mucis.
Denique in aereum flammis converfa vaporem
Fœta falis vivi, fuperafque volantis ad arces,
Pervia fpiritibus mentis capitolia fcandens,
Supplementa nova exhauftis animalibus infert,
Atque hebetes fubito reftaurat acumine mentes.

Planta beata! decus terrarum, munus Olympi!
Non tantum agricolis duro laffata labore
Membra levas, minuis victûs abfentis amorem,
Fundis & abfque cibo fparfas in corpora vires;
Sed radium fpecimenque Dei fapientibus ipfis
Ingenium illuftras, fi quando aut multa tenebras
Colligit ingluvies cerebro, aut molimine longo
Intellectus hiat, rerum neque concipit umbras,
Conceptafve tenet, vel cæca oblivia regnant.
Ut femel irrepfit blando lux indita fumo,
Aufugiunt nubes atræ, curæque tenaces.
Vis micat inventrix, demto velut obice veli
Tota oculis animi patet ampli machina mundi,
Æternæ fpecies naturæ ex ordine nexæ
Succedunt, redeuntque fuis fimulacra figuris.

O quoties visus magnâ spectante coronâ
Orator populi cupidas dicturus ad aures
Contremuisse metu, docti sermonis acervos
Confudisse locis, linguâ & siluisse rigenti,
Quum memor ex tantis opibus sopita facultas
Nil daret in vocem, sed res & verba negaret,
Si modo vel micam generosâ è stirpe vorasset
Fumanti tubulo, accenso ceu lumine, sensim
Res reperisse suas, prendisse fugacia verba,
Thesaurosque animi populo exposuisse stupenti!

Si duo præterea Stagiræ in pulvere docto
Laudis amore novo, verive cupidine pulsi,
Pugnam agitant, verbis & digladiantur acutis;
Omne animi intendunt robur, nervosque fatigant
Nexibus impediant cautum ut subtilibus hostem,
Aut validum incusso rationem pondere sternant;
Stat circum pubes, pulchri & certaminis æquus
Arbiter, ingenii æquales utrinque lacertos
Mirantur, crebris vires applausibus augent;
Tandem obtusâ acie, ut fessis deferbuit ardor,
Lentior & validis insultus lucta remisit,
Sorbeat alteruter, sacrum refletque vaporem,
Ilicet ut tactâ Antæus tellure, resurgit
Firmior, exhaustumque recens grassatur in hostem:

Je-

Jejunus cadit, at ſequitur victoria potum.
Sin utrique placet nova de ſuffimine tela
Arripere, & calidam verbis producere pugnam;
Tum videas paribus momentis prælia ſæva
Eventu dubio in multam crudeſcere noctem;
Nec prius argutis diſcedere ab ictibus ambos,
Indefinitam abſcindant quam tædia litem
Judicis incerti, palmæ cui præmia donet.

Sic quondam Iliaco bello,par nobile fratrum
Aſclepî ſanguis Podalyrius atque Machaon
Fertur ab Atride indictum certamen amicis
Suſcepiſſe odiis, plantæ de laudibus Indæ:
Damnabat Senior linguâ tenus intus amatam,
Diſſimulans veros ſermonis acumine ſenſus:
Junior in fratrem jaculis ardentibus ibat,
Et pro dilectâ pugnabat ſerius herbâ.
Cordatum ante tubam potarat uterque Tabacum,
Impiger ingenium præclaro accendere fumo,
Et mucronatis mentem gravidare ſagittis.
Multa hinc inde agili vibrata haſtilia linguâ,
Multa retorta iterum, crepero nec pauſa duello
Ulla fuit niſi quam fumi dabat hauſtus amœni;
Unde renaſcentes ſtabant ad prælia nervi,
Invictuſque furor carum proſternere fratrem,

Donec inexhaustis crescentes viribus iras,
Ancipitem & litem sententia magna diremit
Regis, inauditæ gaudentis honore palæstræ:
Robore sic proprio ceciditque stetitque Tabacum.
Et nunc de fumo gravibus confligitur armis.
Usque adeo nil scire datur, dubitabile quod non
Ingenii faciat cita vis, & gratia linguæ.

Sed me perplexi ingressum spineta Lycæi,
Pensi aliò textura vocat; quibus herba salubris
Principiis constet, vero mihi carmine dictum est.
Nunc quibus illa viris faveat, quibus illa resistat,
Quosque ferat, pellatque ægro de corpore morbos,
Expediam, simul ut calicem siccavero Pæti,
Ædibus & vacuis succreverit aucta supellex.

LIBER SECUNDUS.

Tollite vos ignem, tubulosque: sat ætheris haustum est:
Dum calet ingenium, dum sensibus integra vivis
Versantur simulacra, fidem exolvamus amicis;
Odimus immemores; mundum nec pascere fumo
Aggredimur, vanos aut ampullare per orsus;
Instat segnities, & Phœbo invisa senectus
Tristibus impallens curis, divortia Cirrhæ
Mandat, & extremum Musis offerre laborem.
Dicite Pierides, domitis quæ gesserit Indis
Liber, ut immanes populos moderamine legum
Mollierit placidus, quernosque ligonibus enses,
Et truculenta levi mutarit fercla Tabaco;
Ut mores, geniumque pater Silenus amœnæ
Stirpis, & innumeros ludens evolverit usus:
Forsitan hæc qui vos bifido de monte per æquor
Transtulit auratam Boreæ regnator in aulam,
Audiet, &, tanto si non indigna parente
Funditis, innatum quanquam aversatur odorem,
Vestris persusum violis, animaque süavi

Inter pulvillos variatâ mente reponet.

Ut ſedit ſolio Victor, non triſtibus armis
Sæviit in vitam vel opes, nec durus abactis
Indigenis ſtatuit dominos, nec more tyranni
Optavit metui, metuit non ipſe timentes;
Lenibus alloquiis, & majeſtate remiſsâ
Partus amor populi, facilis clementia mores
Erudiit, glebamque jugo parere ſüaſit:
Terra feris infamis erat, Lynceſque, lupique,
Tigres, & celeres pardi, miſtique Leones,
Impunè inſidias pecorique viriſque parabant,
Tollere nec cladem intentis in mutua bella
Cura fuit, major ſed erat meliorque voluptas
Finitimos flammis vexare & cædibus agros,
Et coctos calidis hoſtes apponere menſis.
Non tulit immanem ingluviem, qui temperat æſtus,
Sanguinis inque ſiti pacis ſuffundit amorem;
Vaſtitiem luſtrare cupit, regeſque cruentos
Viſere, & ingenuas craſſis dare mentibus artes.
Aſſumit numero è magno, quos indolis eſſe
Sciverat urbanæ, calicum ſed largior uſus
Vitaque liberior, nerviſque inimica libido
Fecerat effœtos, at nobilis aura Tabaci
Compoſituſque labor, cœlique nitentior hauſtus

Sen-

Senſim reddiderât reparatis viribus ægros.
Amphoriam, Balanumque legit, comemque Neandrum,
Jucundos comites, totidem quibus addit amœnâ
Fronte viros, luſcum Pelian, geniique ſagacis
Idmona, cærulei ridendum tubere naſi,
Pauperis & barbæ metuentem ſcommata Trullum.
Hærebat ſociis, & clam poſt terga ſubibat
Olim gratus Aper, caſu ſed ſurdus iniquo
Non adeo, ut ſolitus, ſuavis comes, atque facetus,
Juſſus abire manu, invitus ſub tecta redivit.

Regulus Hæmatoës, quo non truculentior alter
Vicinos capere, & captos prandere, tenebat
Non procul imperium vaſtis incluſus in antris;
Turpis ubi laniena fuit; juvenumque ſenumque
Corpora vincta jacent ſtabulis, pinguique polentâ
Ingratam cumulant in gaudia dira ſaginam:
Huc canibus, jaculiſque plagiſque ſequentibus omne
Cornicinum ſonitu & miſtis latratibus agmen
Vertit iter, nec longe aberat domus atra Tyranni,
Qualem Dis habitat: primo venientibus antri
Os immane patet; congeſtis oſſibus albet
Limen, & affixis apparent culmina tectis,
Conſitus ut ſcolymis horreſcit edulibus hortus,
Quum capita in ſquamas longis crevere medullis.

Forte dies genialis erat, Lapithæque repostis
Instruere altilibus convivia lauta parabant.
Agminis ad strepitum caveâ caput exerit Heros
Mulleus, & virides exponit vertice plumas:
Mox refugit visis, venit alter, & alter, & antri
Interiora petunt, nec portam vecte parato
Claudere, nec miram meminere excludere gentem:
Dum tenet attonitos cæcus timor, ilicet Idmon
Primus in ignotos audet penetrare recessus,
Cum cane nasuto; sequitur mox cætera pubes
Palpans in tenebris, nisi quà per summa receptus
Tecta viam ostendit sub opaco lumine splendor,
Silenus medio, extremo tutissimus Evan:
Perveniunt tandem, ducit quo nidor, in aulam
Ferventem fremitu, facies ubi dira culinæ
Perculit ingressos primo, plenique lebetes
Fumantum capitum, verubusque infixa colurnis
Multa virûm femora, & stillantes lancibus armi;
Fœmineique coqui cinctis circum ilia peplis.
Non procul in clathris porcorum more jacebant
Corpora dena virûm festo servata propinquo,
Dum crescant adipes; lacrymis quos Liber obortis
Præterit. Hæmatoëm attentâ dum nare molossi
Vestigat, penitoque latentem affatur in antro,
Surge

Surge miser, vultusque hominum consuesce tueri:
Venimus innocui, cædes nec cædibus istas
Ulcisci est animus; veniam donamus avitis
Ritibus, & placidos gerimus sine sanguine mores.
Si cruor est cordi, pugnandi & tanta libido,
Bella movete feris, armento arcete leones:
Parcite vicinis, turpes nec ventribus escas
Indite, nec fœdis postes ornate trophæis.
Non est illa lupis rabies: non tigride tigris
Pascitur, irato nec fit leo cœna leoni:
Tollite ferales epulas, & condite terrâ
Tristes relliquias, dapibusque fruamur honestis.
Ille nihil clarum; obscuros modo gutture mittit
Grunnitus, torvumque tuens, non sponte, monenti
Obsequitur, pavidosque jubet parere clientes:
Tumque abit annona infælix, meliore parata
Succedunt verubus jucunda obsonia mundis
Cervorumque suumque tori, leporesque anatesque,
Venantum & quicquid dederat labor.
Advolvuntur humi (nec enim conjungere mensas
Hora dabat) Bacchus primum vetulusque magister,
Tertius Hæmatoës; nullo mox ordine seni
Procumbunt comites, tum picti terga sodales.
Fata juvent; nunquam dextras junxisse fideles

Pœni-

Pœniteat rex (Liber ait) fœlicia ſint hæc
Fœderis incœpti primordia: ponitè amici
Ritus immundos, facilique aſſueſcite vitæ:
Tuque adeo, ſubitos aditus, nec libera, frater,
Condemna alloquia ingenui firmamen amoris;
Proderit hoc olim hoſpitium, nec veſtra juventus
Utile ſubſidium vitæ didiciſſe dolebit:
Hoc tu pignus habe, quo nullum ſanctius optes.
Dixit, & undantem vino cratera recenti
Impiger exhaurit, ſecto quod palmite nuper
Arboris aëreæ repetito effluxerat ictu,
Utribus & plenis ſtabat prope: ſuſcipit ingens
Bellua, & èpoto miſerorum ſanguine, tetram
Non prius aſpectum nectar deturbat in alvum,
Emittitque olidæ ructamina cruda popinæ.
Subriſit Pelias: narem compeſcuit Idmon;
Euvius increpuit nutu, & ſermone benigno
Non bene conſtantis vultum firmavit amici.
Euge virum! ut vero placuit liquor? ille ſubaudax,
Fronte ſupercilioque ad verticis oſſa retractis,
Eſt bonus iſte cruor, quocunque è gutture fluxit;
Vix melior pueri imberbis: ſi quis mihi porro
Præbeat, haud verear patinam ſorbere ſecundam.
Quod poſcis dabitur: ſed pocula jungere poclis
Et

Et turpe & nocuum. Nescis bone, qualis in isto
Sanguine sævitia est; proprio te discere damno
Non patiar: forte ex aliis sine crimine nosces.
Ut vero patrias crassæ caligine mentis
Ignoratis opes! hebeti tam grata palato
Munera succiso de cortice sufficit arbos
Obvia, nec sumptu, multo nec emenda labore;
Sponte suos præbet lanianda securibus artus,
Fundit & æternos redivivis fontibus amnes:
Cædite, legitimos terræ bona vertite in usus,
Ducite nec pulcrum humanis pinguescere venis,
Et terræ finibus serpentum more latentes,
Luce virisque procul naturæ extinguere lumen:
Sunt vobis hominum vultus, sunt pectora, nec mens
Degener, intrepidæque animis ad prælia vires.
Tot bona cur tumulo infoditis? de fronte character
Humanâ periit, nec quamvis sanguine pastis,
Sanguineus color est: tumido sed luridus ore
Pallor inest, oculique latent, discrimina nasum
Nulla genasque inter; facies vesica videtur:
Tempora nuda pilis, putri labra turgida tabo,
Et nigro trepidi promanant sanguine dentes.
Vix animam trahitis, nervis attollere costas
Non datur, injecto ceu pondere pectus anhelat:
Est

Eſt piger excuſſis genibus gradus, & dapis almæ
Nullus amor, ſed humi juvat edormire veternum.
Hanc ſitus, & nunquam ſoli nec pervia ventis
Antra dedere luem, ſpurcoque obſonia ſucco;
At magis ira Deûm menſis accenſa nefandis
Intulit immundam reſoluto robore peſtem;
Et jam barbariem luitis, potumque cruorem
Redditis impuro, qui vos infecerat, ore,
Ut moniti quæratis opem: ſed nec bona veſtra
Nec mala noviſtis; tantus ſtupor occupat ægros.
Cernitis accenſo prognatum pulvere fumum
Nare venire Senis velut exhalante camino?
Pulvis hic herba fuit: vobis vicina Tabaca
Nomine vix noto clarum dedit inſula nomen.
Hinc finem ſperate malis: tu cane Magiſter,
Cui natura parens rerum momenta ſuarum
Credidit, ingenium remedî percurre, modumque,
Nec differ miſeris optatam afferre ſalutem.
Hic, paulum tubulo amoto, flammaque moratus,
Magna jubes, dixit: ſi quæ tamen auribus iſtis
Digna putas, dicam; detur modo vita, recenſque
Libertas miſeris, pedibus quos fune ligatis
Ægrotos ſtabulis in fœdo ſtramine vidi.
Annuit Hæmatoës: ſolvuntur vincula claudis,

Pro-

Prorepunt geminis nixi, ſua quique gerentes
Ore mala, & lucem veriti tetigiſſe ſupremam,
Vultibus obſcænis lætâ ductantur in aulâ.
Non tenuit lacrymas vetulus Pater. Eia ſodales
Vivite, ait, vitam meliori ac ducite fato:
Nam licet, & dabitur: latet iſto condita buxo
Veſtra ſalus, modo ſit ſervari certa voluntas.
Tu miſerande Senex, muriam pro ſanguine venis
Qui generas, cui crura labant luctante podagrâ,
Purpurei ſtillant, hebeteſque arctantur ocelli,
Cæcus eris, ſi ſpernis opem, ſed ab arte medelam
Sufficiam; & tumidis albo ſuffimine buccis
In pileum nebulam inſpirat, vultuſque ſeniles
Protinus includit junctis ad tempora limbis.
Excipit ore ſenex mordentes lumina fumos,
Et patitur juſſus ſpe conſolante dolorem,
Exprimit imbrem oculis, vidit acrius omnia circum,
Plenius admiſſâ deterſis luce feneſtris.
Atque poteſt adeo ſalebroſâ in nare Magiſtri
Eminus extantes oculo numerare pyropos:
Namque rogatus uti in naſo quæ cerneret, & quot
Diceret, oſtendit digitos, &, fragra tot, inquit,
Aſpicio in noſtris naſcuntur qualia ſylvis.
Ilia concuſſit vetulus, riſere ſodales.

Dignus

Dignus es articulis sine nodo: age sugito, dixit,
Claude labrum, & laxis expira naribus auram:
Sugit, & expirat; sed porro injussus, ut antrum
In gyros volvi, & turbari ructibus alvum
Sensit, humi recubans confertim cruda remittit
Frusta, & multiplices, quas ante voraverat, offas.
En podagræ exitium: sic fonte revellitur ipso
Succus edax teneros rodens sine dentibus artus.
Hoc bis agas, quum luna latet, cumque orbe recrevit
(Tum latebris turgent succi, tum mobilis humor)
Post læves patinas, & prandia pinguis omasi.
Sic ubi cisternam illuvie, primamque cloacam
Terseris, humores ablatis fæcibus ibunt
Purius, articulis blanda, & sine sorditie acri
Nutrimenta fluent, quo nec fœcunda malignis
Relliquiis acidi pungentur acumine nitri,
Torta nec in duram concrescent vincula cretam:
Tum levitate pedum Satyris certabis, & ipsas
Sponte tuâ poteris saltu ductare choreas.
Quod si pauca tamen salsæ vestigia labis
Exuperant, hausti blandâ torpedine fumi
Vanescent, nec hebes sensus, velut ante, dolebit.
Hâc ope non podagræ tantum cruciamina cessant,
Sed porrò coli rabies, sed volvulus atrox,

Gut-

Gutturis & fœdæ tollens discrimina sedis,
Et capitis clavus, & sibilus auris adurens
Mitescunt subito, nec post injussa recurrunt,
Si modo quis constanter amat, nec jurgia curat
Conjugis in fumum insontem maledicta vomentis,
Oscula quod vitiet, nitidas & conspuat ædes.
Vir fuit antiquæ fidei, nec moribus asper,
Æquoreas habitans morboso in littore sedes
Labe novâ infames; quos ceperat acre venenum
Frendebant medio terebrati abdomine; mox ut
Repserat extremos morbi violentia in artus,
Tensa velut valido membra omnia fune rigebant,
Nec vis ulla super, nec motûs ulla facultas.
Ille malo arreptus, Phœbeas jugiter artes
Implorabat inops, dedit & medicamina Phœbus
Nequicquam, at solitis conatum lusit in herbis,
Donec inauditam melior fortuna medelam
Præbuit, & facili reparavit damna Tabaco.
Inde colit munus Divûm, multosque per annos
Obtinet illæsam fumo constante salutem,
Cum prius incerto vitæ, tremulisque lacertis
Importuna lues, necdum superata rediret:
Nempe salis pungens acies obtusa sopore
Desiit in molles mucronem intendere nervos.

Sic

Sic ubi radicem dentis deterrimus humor
Vellicat, ardentemque inflavit tubere duro,
Qualem offert nucibus concluſis ſimia, buccam,
Fumus in os veniat, parvoque ut tempore clauſus
Manſerit, extemplo gemituſque tumorque recedent.
Sic aliæ migrant afflicto è corpore peſtes,
Quas mala conceptæ ſalſuginis aura creavit.
Labentes pluviæ ſublimi è fornice tecti
In teneros folles, quibus inſita flamma movendo
Vivit, & in numerum flatu modulante, fovetur,
Denſatæ in mediâ pendent regione, foraſque
Ante, levis quam ſit membrana arroſa, feruntur.
Quid referam tumidas fauces, laqueumque latentem,
Helucum, & ſubitâ dubios vertigine greſſus,
Clangoſaſque brevi minitantia flumina nares?
Omnia mulcentur fumo, ſi provida cura
Maturat, ſeras nec opem producit in horas.

Sunt, quibus occultis mordax contagio membris
Offecit, ſeu ſpurcities nitroſa canales
Raſerit urinæ, vel apertum fæcibus anum;
Hinc quoque luctifico requiem ſperate dolori
Qui matulæ ingemitis, qui clavos inter acutos
Horrida Caucaſei depingitis ora Promethei.
Non ego vaticinor, Parnaſſi aut ſomnia fingo;

Nota loquor, quæque ipſe prius crudelia ſenſi,
Quam facies Pæti mirandaque nota foret vis:
Namque (fatebor enim) luxu tranſacta juventus
Cum Baccho, Satyris, & ſuavi iſto comitatu,
Hìc illìc vetulo rimas in corpore fecit,
Subjecitque malis, quæ magna eſt noſſe voluptas,
Sanaſſe utilior, noſtroque probata periclo
Certius in populi juvat uſurpare ſalutem:
Sed quia par cura eſt triſtes expellere morbos,
Et validos ſervare habitus, quæ cautio ſanis,
Diſcite, quiſve modus; nec enim omnibus omnia proſunt.
Oderunt alii naturâ, ut triſte venenum,
Deficiuntque animo ad folii fumantis odorem:
Stultè alii damnant, novitas quia diſplicet omnis,
Quod ſine Pæto atavi meliores ſtirpe ſequenti
Conceſſum à ſuperis egere ſalubriter ævum.
Abſtineant ambo: nec enim pugnare decorum eſt
Naturæ, aut rectam invitis infundere mentem.
Si quis amat, ſapienter amet, nec Simius alter
Conſilio, & ſine fine aliorum irrumpat in actus.
Sunt qui fumum ideo, ut potent tantummodo, potant,
Urbanos inter ne non habeantur amœni,
An proſit noceatve ſibi ſus deque ferentes:

Rusticus ille, malusque pudor: nam vel juvat haustus,
Vel lædit, te ipsum noscas, & idonea fumo
Corpora, ne serò tandem tua damna queraris.
Si cui grande caput prostanti fronte rotundum,
Lati humeri, pectus patulumque, torosaque membra,
Sub cute obesa caro, pituitaque multa palato,
Is bibat impunè, & repetito indulgeat haustu,
Si libet, & justos sumendi respicit usus:
Parcius attingant graciles, quibus ardua cervix,
Frons angusta, caput minimum, præcordia pressa,
Excarnesque genæ, & paucâ mucagine nares.
Ollis spirituum ut brevis est Annona cerebro,
Obruitur facile conferti aspergine fumi,
Haud secus ac nebulæ hyberni caligine solis.
Compositi validis biberint si largiùs æquo,
Occupat ignavos torpor, defessa quietem
Membra petunt, nervis velut ex ætate solutis,
Mane tremunt, altaque obeunt in luce soporem.
Quod si præterea roseus color inficit ora,
Et subeunt tusses, & densus anhelitus, illum
Ejurare tubos jubeo, charosque sodales,
Ne redimat nocuos vitæ discrimine lusus.
Illi pulmo flagrat, putrive uligine turgens
Febrim corde fovet, lentoque absolvitur igne.

Sed

Sed ſi tantus amor fumi, nec tendere contra
Vota libet, cæco ratio ſed cedit amori,
Bechion arentem ſumat, fûmumque capeſſat,
Non metus hinc fuerit, ſed ſpes non vana ſalutis:
Nec (moderatus enim) accendit calor, at levis aura
Ulcera deſiccat, ſaniemque è pectore ducit.
Denique ſi qua vehit tectam cauſa abdita tabem,
Seu mala per totum diffuſa injuria corpus,
Seu cita febris erit, læſi vel viſceris æſtus,
Ah! tibi ne tanti ſit perniciosa voluptas.
Declina illecebras, & quamvis parcere durum,
Parce tamen, certæ & caveas auctaria cladis.
  Eſt etiam quandoque, ut, quà data porta, ſubinde
Erumpat ſus deque cruor, lethumque minetur,
Et vomitu ruat, & laxis fluat alvus habenis:
Quicquid contigerit, feralia pocula mitte,
Nec libeat nocuas immittere faucibus eſcas:
Sanguinis hinc fluvii creſcunt, vomituſque ferocit,
Vitaque disjectis tandem cum fæcibus exit.
  Judicio hic ſiſtor rationis tollere viſus
Quod poſui: nam ſi Pæti gravis herba ſoporat,
Et ſopor excrementa tenet, damnatur inique
Quod juvat & laudem meruit; bene præmonet, inquam,
Quiſquis is eſt, nodum neque diſſolviſſe pigebit:

 Hunc

Hunc ergo jubeo in mentem revocare, quod olim
Sanximus, adversas simul hîc subsistere vires;
Nempe sale hinc stimulat naturam pellere tardam,
Ac veluti vivis pigram calcaribus urget:
Parte aliâ exhalans nebuloso sulfure somnos,
Sistit, & effusum facili compescit habenâ.
Ac velut indomitus sonipes juxta ilia fossus
Evolat, & fræno deinceps parere recusat;
Sic ubi depultrix validè movet, & retinendi
Vis labat, ut leviter tacta est, ruit impete multo,
Nec motam retinere leve est, nec tollere lapsam,
Et magis effluxisse nocet, quam clausa manere:
Usque adeo multum est rerum momenta, modumque
Temporaque, & quæ sit cunctis natura, tenere:
Sic virtus viget ipsa, viget quoque corporis ætas,
Utraque deliquio tandem Nimioque labascit.
Nil melius vino; vinum tamen omnibus æquo
Non datur in cyatho, nec fugitur omnibus horis;
Immo etiam quandoque necat, quandoque furorem
Suscitat, interdum rationem largior haustus
Obruit in spatium, quo mobilis orbita cœli
Volvitur, inque locum redit unde exiverat ante.
Solvitur interea strictis nisi crapula vinclis,
Ebrius expirat, saltem expirasse putatur.

Haud

Haud procul exemplum: nuper Satyriscus Adonis,
Dum tua festa colit rex ô Lenæe sepultus
Et vino & somno, sub terram ut mortuus ivit;
Postridie effossus vitæ manifesta receptæ
Signa dedit, capite effracto, manibusque cruentis.
At miser adversus mortem cubitoque genuque
Confligens, animam clausâ colliserat arcâ.
Quid tam funestum nostræ adversarius arti
Objiciat? nulli, quantumvis multa, obeundi
Causa fuit, mentem nulli, quod constet, ademit.
Contra lætitiâ in magnâ, dum po'cla salutis
Ordine discurrunt, si quis temerarius audet
Jura insana sequi calicum, pugnamque lacessit,
Ne titubet ratio, aut gressu titubante vacillet,
Arripiat tubulum, medicam intermisceat auram,
Surget inoffenso vultu, bene condita verba
Sobrius exponet, fumi dum nescia turba
Instabilis prodet vibrantes fronte lucernas,
Et gressu insolito dabit irrisoribus ansam.
Nempe tuus fumo, Bis-nate, retunditur ignis,
Mobilis & rabies blando torpore quiescit.
(Nec ferat invidiam quæ dat tibi copula laudem)
Non melius lapidi Herculeo Chalybumque metallo
Convenit, optatum quam quærunt vina Tabacum:

Sic operas præſtant inter ſe, junctaque multo
Nobilius ſapiunt, quam deguſtata ſeorſim.
Denique mortales, quantum eſt, conducit in uſus,
Nec quicquam, ut ſuis occiſi, non utile; flammæ
Qui ſuperat poſt fata cinis rubigine fœda
Defricat, & flavos facit excandeſcere dentes:
Fumus & ipſe (novum auditu) conſiſtere juſſus
Paret, & emiſſus per conniventia labra,
Ore manu impreſſo, fulvum denſatur in unguen
Virginibus carum, quibus à ſerpigine longâ
Prurit ſcabra manus, manantibus undique rimis;
Lævigat admotum, & ſplendorem inducit eburnum
Non ſine portento; nec parvo gratia conſtat.
Namque per arcanos penetrabilis aura meatus
Cor quatit, & ſtomachi vinclis utrinque ſolutis,
Æolium ventis ſubvertit olentibus utrem:
Sed vita incolumi, ridentibus affatim amicis,
Inde metus tutos, decus inde doloribus emptum.

Jam bona decerpſi: nunc ſi quæ incommoda ab uſu
Obveniunt, ſeu ſint verè, ſeu vera videntur,
Expediam, longâ nec vos ambage morabor.
Inſimulatur enim, claræ quod mentis acumen
Obtundat, ſpecieſque locis poſituque decenti
Confundat tenebris, & nigra oblivia ducat:

Crimen

Crimen atrox; ſed quod vel prava calumnia finxit,
Vel bona ſimplicitas: non eſt, quia non potis eſſe:
Immortalis enim cum ſit mens, ortaque cœlo
Portio, corporeis non eſt obnoxia damnis.
Actio recta quidem, ſi læditur inſtrumentum,
Læditur ad tempus, causâ durante, ſed ipſa
Mens intacta manet, quanquam, ceu nubibus atris
Circumfuſa latet, radioſque occultat inertes.
Non aliter Phœbi quam lucida tela Dianæ
Intercepta globo, vel tegmine nubis opacæ,
Tempore non longo noſtris tolluntur ocellis;
Nec minus ipſe tamen ſincero candidus orbe
Ardet, & innumeris lucem communicat aſtris:
Sic animo nulla eſt, animi niſi crimine labes:
Deſidia, & luxus, levis inconſtantia, & ira
Ingenium obtundunt, lumen rationis inumbrant,
Permiſcentque notas tabulis, & nomina delent.
Quilibet id meminit quod amat, crebroque revolvit.
Da mihi de multis fumi potoribus unum,
Creditor, aut plenæ cui ſint oblita crumenæ
Scrinia, deſponſæ vel notum limen amicæ,
Et dabo de fumi multis oſoribus octo,
Aut plures etiam, proprium cognomen, & acta
Heſterna, & patriæ oblitos elementa loquelæ.
 Scili-

Scilicet aut nocuum virus, vel pestifer ignis,
Aut morbus subito sumens à verbere nomen,
Aut nimium palpata Venus vergente senectâ
Læserat officium cerebri, nec congener æthræ
Spiritus eversâ poterat durare fabrinâ.
Quod si præstanti folio suppressa periret
Vis reminiscendi, cur tot prægnantia rebus
Pectora vastitiem quæsitæ laudis amarent?
Qualia nota, quibus nihil ignoratur eorum,
Quæ callere licet, quibus est dilecta voluptas
Condere res animo, populique astante coronâ
Condita mente prius memori diffundere linguâ?
At thalamos contristat iners, piger halitus, ipso
Castior, abstrusas partes qui fascinat, agno.
Audio fœmineas voces; nam mascula virtus
Laudarit potius rabidi sufflamen amoris.
Non hodierna quidem infirmi querimonia sexûs;
Matronis odium est, ex quo Vulcania conjux
Frigore suspectam gelidis certare cicutis
Inferri in Cyprum vetuit Cytherea Paphumque,
Bello nempe redux inter convivia Divûm
Evius ut domitæ obtulerat nova gaudia terræ,
Jupiter ante alios, & cum Jove Mulciber & Mars
Atlantisque Nepos, & nectare plenus Apollo,
Fumi-

Fumivomis olidam ſimularant naribus Ætnam.
Ridebant novitate Deæ, ſed nocte ſoporâ
Offenſæ ſtatuere ſuo depellere cœlo
Theſſalicos ritus, vigileſque tenere maritos.
Ergo poſtridie ſimul ac fumoſa ſupellex
Prodit, prima Venus cœpti manifeſta protervi
Involat in mercem, buxumque & pulverem, & ignem
(Tam facilis Divæ Superis mirantibus iras)
Subverſos pedibus ſummo deturbat Olympo.
Sic laſciva Cypris inſaniit: at Jove nata
Bellatrix, nemorum Virgo, Pindique ſorores
Sparſas relliquias gremio legère, patremque
Thyrſigerum obnixè nova ſupplementa rogarunt;
Subſidium & voto gratis retulere pudico,
Ingens opprobrium verò, ſi Cypridis æſtum
Temperat, imperium menti, membriſque vigorem,
Virtutumque decus rarâ virtute tuetur:
Non extinguit enim Nymphææ aut cannabis inſtar
Naturæ inſtinctum; ſobolis nec munera tollit,
Fors numerum minuit; ſed fræno arctata Cupido
Quod demit numero, generis bonitate reponit.
Grande bonum, ſi vel tenuis fortuna parentum
Non premitur multâ prole, aut reſpublica gaudet
Fortibus & juſtis potius quam plebe frequenti,
Utilis

Utilis hinc adeo ſenibus, primæque juventæ,
Frugaleſque cado in ſummo ſibi præſtat, & imo,
Dum celeres flammas, cineresſque ſubinde tepentes
Aut ſedat ſubito, aut ut fusâ diluit undâ,
Stultitiâ facili canos, pubemque furore,
Indeque prognatâ ſolvens vertigine Mundum.
Ne deſpecta tamen veſtris prorſum exulet hortis
O dominæ! in duris & habet ſua commoda rebus.
Errantes uteros ſurſum trans ſepta ruentes,
Et tenſum veluti ferientes ariete ventrem,
Si qnando oppreſſus pulmo ſublatus anhelat,
Deprimit, inque ſuas cogit deſcendere ſedes
Ocyus, incumbens binûm quam centurionum
Pondus, & impoſiti denſiſſima ſarcina plumbi.
Porro nulla ſeni, ſi vitea pocula demas,
Commodiora dedit mater bellaria tellus,
Seu ſervanda venit naturæ annona fovendo
Humorem ingenitum, ſuavem fundendo vaporem
Arenti cerebro, pellendo aut ſenſibus hoſtes:
Namque aciem lippis acuit; cui ſtiria pendens
Naſum hebetat, reddit ſiccatâ nare ſagacem,
Diſſolvitque graves ventosâ ex aure ſuſurros,
In mente ut melius ſapientum dicta recondat,
Colloquiiſque diem moroſaque tædia fallat.

Quoc

Quod ſi quis damnoſa luens delicta juventæ,
Nocte crucem ſcapulis geſtat, ſomnumque recuſat,
Hic quoque ſolamen quærat, requiemque labori ;
Non tantum ſopor in venas obrepet amicus,
Unde dolor cedat, ſed, ne nox longa putetur,
Somnia pulcra dabit, rerum & ſpectacula viva
Offeret ante oculos : non qualia monſtra figurat
Torrida, bilis atrox, faba, lentes, cæpa, phaſelus :
Allia, & altercum fatuum, magicumque ſolanum,
Si quis edat, medio in ſomno ſpectare putabit
Horrendas facies, confuſaque ſæcla animantum,
Quæ nec ſunt, nec erunt; harpyas æquore nantes,
Aëre Centauros, fiſsâ tellure Draconum
Agmina, & ore nigro jaculantes Dæmonas ignem.
Quin etiam in ſubitâ ſibi tempeſtate videtur
Æquore ſorberi, & motis luctator in undis
Brachia anhelus agit, celsâ modo rupe volutus
In mare collabi, ſonitumque excire cadendo :
Latronum gladiis adigi, modo compede fractâ
Adſpicit exertis inſurgere dentibus urſum,
Auxilium inclamat nonnunquam vocibus altis,
Interdum gemitu : Donec formidine ſomnum
Excutiat, puncto necis experrectus in ipſo,
Exanimis, gelido perfuſus membra madore.

Longe

Longè aliter pictis nocturna aulæa figuris
Lætificat nostro eductus suffimine Morpheus,
Sensibus internis Naturæ congrua fingit
Privato & genio ; quæ quisque in mente revolvit
Luce vigil, vel amat, gratissima nocte recurrunt.
Aulicus, orator, medicus, mercator, agyrta,
Navita, piscator, miles, auriga, poëta,
Agricola, & pictor, cerdo, patronus, amator,
Sopiti peragunt consueta negotia, non ut
Sponte rudes cernunt dubitanti lumine formas,
Vel nuper natam per euntia nubila lunam,
Esse putant quodcunque vident. Non segniter aurem
Incendunt dictis, atque enthymemata cudunt ;
Ædificant versus, claro quos mane fatentur,
Atque alia expediunt alii, ne somnia credant
Esse, nec affinem morti, nisi nomine, somnum.
Non lethæus enim est opii sopor, omnia ferreis
Interiora ligans, immotâ ut lege, catenis :
Non etiam ambiguæ turbatrix umbra cicutæ
Sensibus injicens illusis frivola vincla.
Quæ nec mota tenent objectis membra figuris,
Nec penitus vigilare sinunt : sic altera Baucis
Et conjux teneras cœnati forte cicutas
Effossas in agro, quas falsæ ab imagine formæ

Credi-

Crediderant ſiſer eſſe, aut notæ Baucidis herbam,
Poſtquam feſſa humili poſuiſſent membra grabato,
Nec vigiles, nec adhuc ſomni ſub pondere victi,
Exiliere toro; prior hæc, mox ille, vagatique
Atria per tuguri brumali nocte, rigentes,
Attoniti pariter, deliria mira ſtupentes,
Livida de trabibus retulerunt membra grabato.
At ſopitus homo claro ſpiramine Pæti
Gaudia pacificæ noctis tranſacta retractat,
Et vigil ad ſolitum redit æquâ mente laborem,
Si modo laudatum fuerit, non vile, nec arte
Fictitiumque dolis. Namque omni electa Tabaco
Non eadem eſt bonitas: generoſum ab origine primâ
Aſperum erit, denſum folio, pullumque tuendo,
Jucundum longe & late diffundet odorem
Permiſtum violâ, aut aurâ radicis Etruſcæ
Incenſum referet guſtanti rite palato
Aſſyrium Aſphalton, cauti vel Caſtoris orchin:
Quod folio tenue eſt, Autumni frondibus æquum,
Quale in Virginiâ, & Bermudæ naſcitur arvis,
Abjice, & aurigis fœnum, nautiſque relinque:
Pungit enim tunicas oculi, cerebrique volucra;
Qui bibet, ille graves ad opus mirabitur armos,
Pandiculator erit, malas diducet hiantes.

Et,

Et, nisi acuta fames stimulat, projectus ad ignem
Gaudebit seram stertendo adducere noctem.
Ante alios fugite ô Musarum sancta propago,
Qui veterum è chartis Sophiæ defossa metalla
Eruitis vigiles, deprensum per sua signa
Profligate scelus mangonum, & tradite flammis.
Est qui delicias alieno ex orbe petitas
Captat adulterio, dum, quam Scytha fuste peremit,
Miscet odoratæ tabum ferale capellæ.
Stillam alius marathri jungit, vel pinguis anisi,
Chalcanthive notam, quæ linguæ affusa saporem
Exhibet, ut Lybicæ mixtâ melligine cannæ;
Omnia damnosè, ne dicam molliter: artem
Qui Naturæ adhibet, matris nisi consulat ora,
Turbat opus, non addit opem: quod si tamen unquam
Lascivire libet, laudique adjungere laudem,
Sumite lignum aloes, cujus levis assula pleno
Fixa tubo totum fragrans perfundet acervum,
Et cerebri ventres grato recreabit odore.
Sed neque congestis dapibus conjungite fumos:
Inde coqui turbatur opus, si clausa supernè
Ostia pulsantur, tum semielixa deorsum
Fercula succensens mittit, quæ didita chordis
Seditionem alvo ventosaque murmura miscent,

Su-

Sudum animo & placidis populata laboribus horas.
Pernitiosum etiam nudato admittere frigus
Vertice, vel vacuo Pætum potare camino:
Verberat aura cutim, reclusa foramina stringens,
Trans galeam teneras convellit acumine fibras,
Et capiti pondus, horrorem crinibus addit:
Neu libeat solum calamo indulgere, nec ultra
Luxuriando modum cerebri complere cavernas;
Alternis fumatur; amant alterna Camœnæ,
Confertum natura fugit. Tibi terminus esto
Vertigo occipiens, quæ, ni simul orta recedat,
Adbibe lene zythum, vel aperto sub Jove frigus,
Omnis & exiguâ sedabitur arte tumultus.
At postquam capitis modulum cognoveris, intra
Fines curre tuos, nec te quæsiveris ultra.
Naturæ quisquis servaverit ordine leges,
Ille mihi sanus, sapiens erit, atque beatus.

Talia ludebat Vetulus: narrantis ab ore
Heroûm resupina cohors suspensa silebat,
Docta quidem vires, sed inops tam nobilis herbæ
Progeniem optabat, renovandi & seminis artem.
Blæsus at ille siti, somnoque propinquior, uno,
Sed longo, ut maduit, subito quoque stertuit, haustu.
Nos veniam fati, fessi licet, & sitibundi,

Absol-

Absolvemus opus, & quæ Silenus omisit,
Summa Tabacophilis culturæ arcana canemus.

Principio, ut messis respondeat ampla labori,
Sume medullosum generoso è germine semen,
Cui folium oblongum, crassum, nulloque pedunc'lo
Inseritur trunco, sed ab ipso stipite surgit.
Proxima cura loci; tam strenua planta recusat
Segne solum; felix animoso crescit in agro
Qualem vitis amat: colles, objectaque soli
Arva legas, ubi terra levis, non marga ligoni
Obvia, non argilla tenax, non obsita musco
Tesqua, nec impresso flentes sub vomere glebæ.
Ne tamen egregiæ quantumvis indolis agrum
Bis sere, si plenæ ducit te gloria messis.
Prima rapit fœtura animæ quodcunque virile est,
Effœtaque uterum delumbem in matre relinquit.
Verte solum, sedesque novas adscribe quotannis
Hospiti inexpleto, fessis gratissima sulcis
Dum permissa quies pingui lætamine robur
Suppleat, exhausta & genium per viscera fundat.
Nactus agrum urge operas; ne sit solertior alter
Ordine descriptis spatiis pertundere terram,
Ternaque vel plura in parvum dare grana foramen,
Divisa æquali ut vegetabilis aura tenore

In-

Inferat æqualem folia in ventura vigorem.
Quod si cassum aliquod fallit, vel cedit in escam
Muribus, aut rostro fodientibus omnia talpis,
Spes de relliquiis superet; si sospite turbâ
Densior ortus obest foliis, tabesque timetur,
Videris ut crebram tellure exurgere gentem,
Thrax esto, patriæ leges imitare severas,
Imminuas numerum, multisque è fratribus unum
Linque solo, vacuâ melius quo crescat in areâ,
Attrahat & plenum nutricis ab ubere succum:
Mox ubi pingue solum, longique in tempore soles
Luxuriem foliis dederint, in caudice robur,
Tempus erit terræ vicinas stringere frondes,
Major ut in summo claudatur cortice virtus,
Et ferat à justo bonitatis judice palmam.
At ne præcipites messem; ut nigrescere semen
Cœperit in calyce, & folium mutare colorem,
Arma para, & cultros: vindemia nobilis instat,
Et merces operæ; luces optate serenas
Pæticolæ; nec enim folio minus officit imber,
Quam September obest maturis humidus uvis:
Tunc mete: dimidia est tibi jam decursa laboris
Meta; quod hinc restat, curâ haud leviore gerendum:
Frustra etenim studium omne fuit, generisque solique

Gloria, ni summo veniat spectabilis actu.
Hìc duo sollicito tibi sunt curanda labore:
Absumendus aquæ, genitor putredinis, humor,
Ne fimus è folio fiat, mox spiritus & vis
Ignea, quæ pingui velut abdita dormit olivo,
Excutienda, suos & deducenda per artus.
Ergo, ne æthercam Sol fervidus hauriat auram
Sub tecto, longâ suspensa è cannabe paulum
Arescant folia, & parvo post tempore strata
Congere acervatim, calor ut collectus ab imo
Turgeat, & cæcas distendat ad extima vires.
Sic cumulata tepent primò, tepefacta tumescunt,
Mox oritur sudor, sequitur nubecula fumi,
Et, nisi destruitur moles, transibit in ignem,
Ut portata domum nondum satis arida plaustris
Gramina constipata flagrant, tectisque minantur.
Tu disperge struem, suspende, iterumque repone
In cumulos, seriemque tui pervade laboris,
Dum fervendo animæ veniat vis omnis in actum,
Siccando & maneat, neque diffundatur in auras.
Hìc oculis opus, hìc ductu rationis & usu:
Nam brevis est nimii, brevis est quoque linea pauci,
Et gaudet natura modo; sed si tamen usquam
Peccatum, ut possis culpam sarcire, docebo;

Non

Non ardente mero, aut muriâ, non melle, minusque
Auxilio matulæ, mangonia qualia tentant
Caupones, pretii quibus est odor ante salutem;
Subsidium ex ipso posces; prælo exprime succum
Vilibus è foliis, quæ dextræ incuria passim
Præteriit, tepidaque sinas spumescere in ollâ,
Decrepitum immergas labro, reddesque juventæ.

Hæc sat erunt: jam quære ratem: merx ampla coloni
Augebit census, & vectigalia regum,
Mercantûm & loculos; naulum fortasse medenti
Auferet, autumnos populo factura salubres.
Forte etiam è furcâ donabit prandia corvis,
Cessator si pauper emit, meliusque locandas
Difflat egestatis vicinæ improvidus horas:
Sed bene dum modo sit frugalibus atque modestis,
Turba perire volens, pereat; quicunque salutem
Abnuit, is careat; nec rerum subruat usus.
Cui mala lis, ratis in pelago, præpostera conjux,
Aut dolor impatiens, nutans aut debitor æris
Eripiunt somnos oculis, animoque quietem,
Is faciles leni folio debere fatetur
Inducias, meritamque refert pro munere laudem.
Quotquot in adversum judex morosior æquo
Evomit ampullas, ventis mandamus, & undæ;

 Orco

Orco devoveat, mox ſubventanea furvi
Dæmonis ova vocet; placando & idonea Diti,
Perſephones mulſum, Furiarum thus & odorem,
Et de Cerbereâ germen lethale ſalivâ;
Ridemus titulos, & verba poëtica pleno
Gutture laudamus, ſimilique reponimus arte.
Si quis amans veri nobis diſſenſerit, author
Conſilii alterius, quod pectore claudit, in albo
Scribat, & hos ſenſus rectâ ratione refellat.

RAPH. THORIUS, *M. D.*

Clariſſ. D. PAULO HERMAN *M. D. Prof. Botanices* Lugduni Batavorum, *Hortique Præfecto*; *ex* India *reverſo.*

ODE.

HErmane, plectrum Threïcium Tibi
Movere tendo; Quod ſimul impulit
Orpheus, feruntur inſecutæ
Harmoniam, tua cura, Sylvæ.
Largam canenti materiem admovet
Hermanus; almis nomen amabile

Plantis,

Plantis, & inscribi quod ultro
Corticibus petat omnis arbor.
Illius artem Javius, & suo
Bantamus auro concolor, & Sina
Invita commendat; nec uno
Facta viri sonat ore Ganges.
Multas ab Indâ gente recepimus
Merces opimas; Nulla tamen ratis
Contendat illi, quæ reduxit
In patriam Batavumque cœlum
Te dulce pondus: Te, quia conscium
Terræ feraci, Te, quia nobilem
Docere Plantas, quot recenti
Tertia Lux patefecit Orbi.
Urbs *Leyda* centum fertilis artium
Mirè sagaces percutit Hospites,
Quotcunque deducit per Hortum
Elysio minus invidentem.
Hâc parte surgunt (heu, celeres mori!)
Flores, & omnis copia narium,
Felix Odoranti placere,
Dum pariter placet Intuenti.
Hâc parte, terrâ matre remotior
Vertex decentûm tollitur Arborum,

Quales in Adami beatis
Ordinibus potuere nasci:
Myrtus polita, & Pierio choro
Quæsita merces Laurea, nec minus
Quæsita Vitis, & perempto
Fida comes Domino Cupressus;
Et multa Sylvæ filia nobilis
Pulcrè explicatur; Quæ Mihi, quæ Tibi
Subtus recumbenti Coronam
Exhibeat foliis, & Umbram:
Locatus illo sospes in angulo
O quale Carmen pollice ducerem,
Humi reclinis, inter Undas,
Inter Aves, pariter sonoras!
Non me Britannum vinceret Itala
Pubes canendo: Non ego cederem
Libens vel Urbano, vel ausæ
Grandia Sarbivii camœnæ.
Hermane, vives tempus in ultimum:
Nec si Tuorum gloria transeat
Caduca Florum, Tu peractâ
Luce brevi morieris æquè.
Sed quale fuscâ Marmor in *Africâ*
Fossum, decoræ materies domûs,

Firmatur annis, & benignâ
Auxilium capit à senectâ:
Hâc sorte, curis partus Honor tuis
Vigebit: Illum cuncta dies alet
In majus, Illi semper ætas
Adveniens pretium arrogabit.

ED. HANNES, *A. M. ex Æde Christi Oxon. & Academ. P. P. Chymiæ.*

FINIS.